

Universiteit
Leiden

Het zelfhulpboek, de reddingsboei bij burn-out

Strategisch manoeuvreren met uitgebreide metaforen in flapteksten van boeken
voor zelfhulp bij burn-out

Auteur: Manouk Béatse

Studentnummer: s1941402

E-mailadres: m.beatse@umail.leidenuniv.nl

Studie: Neerlandistiek (specialisatie Taalbeheersing van het Nederlands)

Begeleidster: Dr. Roosmaryn Pilgram

Tweede beoordelaar: Dr. Francisca S. Jungslager

Datum van inlevering: 08 mei 2020

Plaats: Leiden

Aantal ECTS: 20

Samenvatting

Voor het beschrijven van een burn-out worden vaak uitgebreide metaforen gebruikt. Ook in flapteksten van zelfhulpboeken voor mensen met een burn-out is dit gebruik terug te zien. Met dit scriptieonderzoek is nagegaan welke functie deze metaforen vervullen in het overtuigen van de flaptekstlezer zo'n zelfhulpboek te kopen. Dit is gedaan vanuit een pragmatistische blik waarin de notie 'strategisch manoeuvreren' centraal staat. De onderzoeksvraag luidde: *Hoe kan het gebruik van uitgebreide metaforen voor het beschrijven van burn-out(-herstel) in flapteksten van zelfhulpboeken bij burn-out worden verklaard vanuit de notie 'strategisch manoeuvreren'?*

Om uitspraken te kunnen doen die geacht worden geldig te zijn voor elk van de bestaande flapteksten, is allereerst gezocht naar een patroon in uitgebreidmetafoorgebruik. Dit is gedaan met de methode van analytische inductie, waarbij hypothesen steeds getoetst en herzien worden aan de hand van corpusmateriaal totdat deze houdbaar blijken. Van alle hiervoor benodigde flapteksten is elk van de geïdentificeerde uitgebreide metaforen vervolgens vanuit de notie 'strategisch manoeuvreren' verklaard.

De resultaten toonden dat er indien er gebruikgemaakt wordt van een uitgebreide metafoer om burn-out(-herstel) mee te beschrijven het kenmerkend is dat zo'n uitgebreide metafoer (a) een conventioneel brondomein heeft, (b) bestaat uit metaforische uitdrukkingen waarvan ten minste een deel linguïstisch conventioneel is en (c) geheel indirect geformuleerd is. Daarnaast is het voor zo'n uitgebreide metafoer kenmerkend dat deze onderdeel van de argumentatie voor het kopen van het boek is door bij te dragen aan het beschrijven van één of meerdere bewijslastpunten betreffende de oplossingsgerichtheid van het boek. Indien het bewijslastpunt 'de uitvoerbaarheid van de oplossing' met behulp van een uitgebreide metafoer wordt beschreven, dan is voor deze metafoer het brondomein WANDELING kenmerkend.

Aan de hand van de losse flaptekstanalyses vanuit de notie 'strategisch manoeuvreren' is ten eerste geconcludeerd dat er met het (a)(b)(c)-patroon wordt bijgedragen aan de aanvaardbaarheid van de vergelijking die met de metafoer werd gemaakt, doordat in dit patroon de aanname verborgen ligt dat de vergelijking aanvaardbaar is. De metaforische vergelijking kan hierdoor direct ingezet worden om één of meerdere bewijslastpunten betreffende de oplossingsgerichtheid van het boek mee aannemelijk(er) te maken. Bovendien bespaart het de flaptekstschrijver schrijfruimte, doordat hij geen aandacht meer hoeft te besteden aan de houdbaarheid van de gemaakte vergelijking. Daarnaast is geconcludeerd dat met behulp van het brondomein WANDELING voor het beschrijven van de uitvoerbaarheid van de oplossing, de lezer een gevoelsmatige zekerheid kan worden gegeven van het bereiken

van de bestemming ‘burn-out-vrij’. De lezer kan hierdoor het idee krijgen dat met behulp van het betreffende boek zijn probleem daadwerkelijk kan worden opgelost.

De uitkomsten van dit onderzoek dragen bij aan meer theoretische kennis op het snijvlak van metafoorgebruik en strategisch manoeuvreren. Daarnaast biedt het flaptekstschrijvers inzicht in hoe zij in hun flapteksten uitgebreide metaforen kunnen inzetten ter promotie van het boek.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	6
2. Theoretisch kader	10
2.1 Flapteksten van boeken voor zelfhulp bij burn-out	10
2.1.1 <i>De flaptekst van een zelfhulpboek</i>	10
2.1.2 <i>De bewijslastpunten van de flaptekstschrijver</i>	11
2.2 Uitgebreide metaforen in flapteksten van zelfhulpboeken bij burn-out	13
2.2.1 Uitgebreide metafoor en burn-out	14
2.2.2 <i>Dimensies van metafoorbesteding</i>	15
2.2.3 <i>Framen met uitgebreide metaforen</i>	17
2.3 De argumentatieve functie van uitgebreide metaforen in zelfhulpboekflapteksten	18
2.3.1 <i>De pragma-dialectische benadering van argumentatie</i>	19
2.3.2 <i>Strategisch manoeuvreren met uitgebreide metaforen</i>	22
2.3.3 <i>De flaptekst als argumentatief activiteitstype</i>	23
2.4 Samenvatting	26
3. Methode	27
3.1 Onderzoeksopzet	27
3.2 Initiële hypothesen	28
3.2.1 <i>Hypothesen betreffende taalkundige patronen</i>	28
3.2.2 <i>Hypothesen betreffende argumentatieve patronen</i>	30
3.3 Samenstelling corpus	31
3.4 Analyseprocedure	32
3.5 Samenvatting	36
4. Analyses	37
4.1 Hypothesetoetsende ronde 1	37
4.1.1 <i>Prototypische flaptekst: Stop burn-out (Dewulf, 2016)</i>	37
4.1.2 <i>Licht afwijkende flaptekst: 50 lepeltjes energie per dag (Everard, 2018)</i>	41
4.1.3 <i>Afwijkende flaptekst: Stress en burn-out (Worp, 2015)</i>	47
4.1.4 <i>Conclusie hypothesetoetsende ronde 1</i>	47
4.2 Hypothesetoetsende ronde 2	50
4.2.1 <i>Prototypische flaptekst: De burn-out specialist (Fenenga, 2017)</i>	51
4.2.2 <i>Licht afwijkende flaptekst: Jong burn-out (Thurlings, 2018)</i>	56
4.2.3 <i>Afwijkende flaptekst: De belofte van burn-out (Hogeweg, 2018)</i>	60

4.2.4 <i>Conclusie hypothesetoetsende ronde 2</i>	64
4.3 Hypothesetoetsende ronde 3	66
4.3.1 <i>Prototypische flaptekst: Burn-out (Demeersseman, 2018)</i>	66
4.3.2 <i>Licht afwijkende flaptekst: Burn-out de baas (Wehmeier, 2014)</i>	69
4.3.3 <i>Afwijkende flaptekst: Handboek bij burn-out (Goessens, 2018)</i>	72
4.3.4 <i>Conclusie hypothesetoetsende ronde 3</i>	75
4.4 Samenvatting	76
5. Conclusie en discussie	78
5.1 Conclusie	78
5.2 Kanttekeningen en suggestie voor theoretisch vervolgonderzoek	81
5.3 Praktische implicaties en suggesties voor praktisch relevant vervolgonderzoek	83
Referenties	85
Bijlagen	92
Bijlage 1: Definitie burn-out	93
Bijlage 2: 10 discussieregels	94
Bijlage 3: Artikelen Nederlandse Reclame Code	95
Bijlage 4: Corpus	97
Bijlage 5: Originele flapteksten met metafooridentificatie	99
Bijlage 6: Tabel samenvatting analyses	124

1. Inleiding

‘Aantal burn-outs zeer sterk gestegen’ (Witteman, 2017), ‘Burn-out dreigt voor driekwart tieners’ (Van ’t Hof, 2014), ‘Burn-out groeiend probleem onder jonge werknemers’ (NOS.nl, 2015) en ‘Aantal burn-outs flink toegenomen door crisis’ (NU.nl, 2015). Tegenwoordig is er bijna niet meer omheen te komen, de ‘burn-out’. Een fenomeen dat in 1974 zijn intrede heeft gedaan en de laatste jaren veel aandacht van diverse media geniet (Farber & Heifetz, 1982, p. 293). Dat is niet zonder reden. Een burn-out heeft immers negatieve gevolgen voor zowel het individu als het collectief (OECD, 2014, p. 22; Terluin, 2015, p. 216). Denk bijvoorbeeld aan de kosten voor de samenleving bij langdurig verzuim als gevolg van de burn-out en de vergrote kans dat het individu zijn betaalde baan verliest. Als reactie hierop zijn ondertussen al vele zelfhulpboeken voor mensen met burn-out-klachten geschreven.¹

Iemand heeft een burn-out wanneer er sprake is van (1) overspanning, (2) de klachten meer dan 6 maanden geleden aanvingen en (3) gevoelens van moeheid en uitputting domineren (Verschuren et al., 2011, pp. 21-22). Overspanning houdt in dat iemand (1) last heeft van meerdere klachten als gestoorde of onrustige slaap, prikkelbaarheid en piekeren, (2) het gevoel heeft de stressoren in het dagelijks functioneren niet meer het hoofd te kunnen bieden, (3) op beroepsmatig en/of sociaal gebied nog maar voor 50% of minder in vergelijking met voorheen functioneert en dat (4) wanneer iemand voldoet aan alle hiervoor genoemde punten dit niet enkel kan worden gezien als een direct gevolg van een psychiatrische stoornis (voor de precieze definitie, zie Bijlage 1) (Verschuren et al., 2011, pp. 21-22).

Wanneer men over burn-out(-herstel) spreekt, gebeurt dit vaak in termen van een oplaadbare batterij (Berger, 2017a; 2017b). Zo gebruikt men de uitdrukking ‘de batterij is leeg’ om aan te geven dat iemand niet meer kan (Van Dale, 2020). Om weer energiek te worden, moet iemand ‘de batterij opladen’ (Van Dale, 2020). Hiermee wordt de suggestie gewekt dat een mens vergelijkbaar is met een oplaadbare batterij. Dit beschrijven van het ene domein (bijvoorbeeld iemand met een burn-out) in termen van een ander domein (bijvoorbeeld oplaadbare batterij) noemen we ook wel metaforiek (Lakoff & Johnson, 1980, p. 5). Metaforen maken het de lezer dus mogelijk om een bepaald verschijnsel vanuit een ander licht te zien (Steen, 2008a, p. 213).

Het valt op dat ook in flapteksten van zelfhulpboeken bij burn-out veelvuldig gebruik wordt gemaakt van metaforen om burn-out(-herstel) mee te beschrijven. Dit wekt de indruk

¹ Op onder andere www.bol.com zijn tientallen zelfhulpboeken (geschreven in diverse talen) voor mensen met burn-out-klachten te vinden.

dat metaforen een belangrijke functie vervullen bij de verkoop van deze boeken. De flaptekst kan immers worden gezien als een tekst die de lezer ervan moet overtuigen het betreffende boek te kopen (Basturkmen, 2009, p. 69; De Glas, 1992, p. 298; Gea-Valor, 2005, pp. 48-49; Kathpalia, 1997, pp. 417-418); de tekst moet de lezer een indruk geven van de inhoud van het boek en wel op zo'n manier dat de lezer het aanschaft (Gea-Valor, 2005, p. 61). Welke rol metaforen precies vervullen bij het aanprijzen van de zelfhulpboeken bij burn-out, met andere woorden de argumentatieve functie van de gebruikte metaforen, is nog niet onderzocht. Meer inzicht hierin kan meer helderheid geven over hoe flaptekstschrijvers metaforen (kunnen) inzetten om een potentiële koper van het aanschaffen van een boek te overtuigen.

Dit onderzoek is gericht op één van de vele metafoorvormen die er zijn, namelijk de uitgebreide metafoor. Bij een uitgebreide metafoor worden er op korte leesafstand gelegen van elkaar verschillende aspecten van het ene domein beschreven in termen van een ander domein (Oswald & Rihs, 2014, p. 139; Steen, 2015, pp. 69-70). Uitgebreide metaforen staan bekend om hun retorische kracht. Met deze metaforen kan namelijk een sterk *frame* worden gebouwd, doordat zij zichzelf bevestigen (Oswald & Rihs, 2014, p. 145). Hoe meer aspecten er aangehaald worden die de overeenkomst tussen doel- en brondomein bevestigen, hoe meer de vergelijking als juist wordt opgevat (Oswald & Rihs, 2014, p. 145).

Om de preciezere argumentatieve functie van uitgebreide metaforen in flapteksten van zelfhulpboeken bij burn-out te bepalen, is het zaak eerst een beeld te krijgen van hoe er in deze flapteksten precies gebruik wordt gemaakt van uitgebreide metaforen waarmee burn-out(-herstel) wordt beschreven. Dit maakt het namelijk mogelijk om uitspraken te doen die geldig worden geacht te zijn voor alle flapteksten van zelfhulpboeken bij burn-out. In dit onderzoek is daarom als eerste nagegaan in hoeverre er een patroon is waar te nemen in het gebruik van de betreffende uitgebreide metaforen in deze flapteksten. Hierbij is gekeken naar (1) (de conventionaliteit van) het gebruikte brondomein, (2) de formuleringswijze en (3) de plek in de argumentatie voor het kopen van het boek van de uitgebreide metaforen en de ervan deel uitmakende metaforische uitdrukkingen. Deze zaken zijn namelijk van invloed op de manier waarop er met een uitgebreide metafoor wordt geargumenteed.

Om vervolgens iets over de argumentatieve functie van de uitgebreide metaforen in flapteksten te kunnen zeggen, is ervoor gekozen om de metaforen vanuit het perspectief van de uitgebreide pragma-dialectiek te benaderen. In de pragma-dialectische argumentatietheorie wordt ervan uitgegaan dat iemand ernaar zal streven om zijn² retorische doelen op een

² Waar in deze scriptie gebruik is gemaakt van mannelijke voornaamwoorden kunnen ook vrouwelijke voornaamwoorden worden gelezen.

redelijke manier te behalen (Van Eemeren & Houtlosser, 2006, p. 1). Dit maakt het nodig dat de discussiant een goede balans weet te houden tussen zijn retorische en dialectische doelen, ook wel ‘strategisch manoeuvreren’ genoemd (Van Eemeren & Houtlosser, 2002a, p. 135). Wanneer een uitgebreide metafoor onderdeel is van de argumentatie voor het aanschaffen van het boek, maakt deze dus tegelijkertijd deel uit van het strategisch manoeuvreren van de flaptekstschrijver. De argumentatieve functie van uitgebreide metaforen waarmee burn-out(-herstel) wordt beschreven in flapteksten van zelfhulpboeken bij burn-out is daarom vastgesteld door het gebruik ervan vanuit de notie ‘strategisch manoeuvreren’ te verklaren. Concreet luidt de onderzoeksvraag van deze masterscriptie:

Hoe kan het gebruik van uitgebreide metaforen voor het beschrijven van burn-out(-herstel) in flapteksten van zelfhulpboeken bij burn-out worden verklaard vanuit de notie ‘strategisch manoeuvreren’?

Het beantwoorden van deze vraag is zowel theoretisch als praktisch relevant. Theoretisch heeft dit onderzoek meerwaarde doordat het (taalkundig-stilistisch) metafooronderzoek combineert met pragma-dialectisch argumentatieonderzoek. Dit is bijzonder, aangezien deze twee onderzoeksvelden over het algemeen los van elkaar opereren. In bestaand metafooronderzoek staan vaak metafoorvormen en het (vermeende) retorische effect van metafoorvormen centraal. In bijvoorbeeld de artikelen van Steen (2015) en Gibbs (2015) wordt ingegaan op metafoorformulering (en de invloed daarvan op de vermeende verwerking van een metafoor door de ontvanger). Onder andere Charteris-Black (2004, 2011), Oswald en Rihs (2014) en Wagemans (2016) beschrijven de retorische functie van (uitgebreide) metaforen. In sociaalwetenschappelijk onderzoek wordt het (vermeende) retorische effect nagegaan door het effect van metafoorvormen (inclusief *framing*) op het denken en/of handelen van participanten vast te stellen (zie o.a. Robins & Mayer, 2000; Scherer, Scherer, & Fagerlin, 2014; Van Stee, Noar, Harrington, & Grant, 2017; Thibodeau & Boroditsky, 2013, 2015; Thibodeau, 2016). Gevonden effecten worden hierbij niet verklaard vanuit een pragma-dialectische blik.

Binnen het onderzoeksveld van de pragma-dialectiek is veel onderzoek gedaan met de notie ‘strategisch manoeuvreren’ als uitgangspunt. Hierbij zijn zowel specifieke contexten – waaronder medische consultatie (Pilgram, 2012) en medische advertenties (Wierda, 2009) – als specifieke argumentatiesoorten – waaronder autoriteitsargumentatie (Pilgram, 2012) en pragmatische argumentatie (Van Poppel, 2015) – als specifieke stijlmiddelen – waaronder

strategisch manoeuvreren met litotes (Van Poppel, 2016) en metonymie (Snoeck Henkemans, 2005) – al dan niet in combinatie met elkaar onderzocht. Er zijn slechts twee studies gevonden waarin de pragma-dialectische argumentatietheorie met metafoorgebruik werd gecombineerd. In de ene studie werd onderzocht hoe er voorafgaand aan de oorlog in Irak (in 2003) strategisch gemanoeuvreed werd met metaforen in kranten betreffende deze oorlog (Sahlane, 2013). De andere studie was een *case study* waarin werd onderzocht hoe er strategisch gemanoeuvreed werd met multimodale metaforen in een televisiereclame (Zhang & Xu, 2018). Doordat in mijn onderzoek metafooronderzoek is gecombineerd met pragma-dialectisch argumentatieonderzoek en ik op zoek ben gegaan naar patronen in het strategische gebruik van uitgebreide metaforen in ‘de flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out’ is hiermee dus een unieke bijdrage geleverd aan de wetenschappelijke theorievorming omtrent metafoorgebruik en strategisch manoeuvreren.

Tevens wordt met dit onderzoek aangesloten bij de wens die in het artikel van Van Haaften en Van Leeuwen (2019) werd uitgesproken om strategisch manoeuvreren met stijl op systematische manier te bestuderen. Voor het beantwoorden van de onderzoeksvraag gericht op het stijlmiddel ‘metafoor’ is namelijk gebruikgemaakt van de methode van analytische inductie met een duidelijke metafooridentificatieprocedure en is op systematische wijze het strategisch manoeuvreren geanalyseerd. Deze goed navolgbare methode wordt toegelicht in de methodesectie.

Vanuit praktisch opzicht is het voor flaptekstschrijvers waardevol om meer inzicht te hebben in hoe zij uitgebreide metaforen kunnen gebruiken ter promotie van hun boek. Bovendien is het maatschappelijk gezien van belang te weten hoe burn-out(-herstel) in de praktijk metaforisch wordt geconceptualiseerd, aangezien eerder onderzoek van Semino, Demjén, Hardie, Payne en Rayson (2018, p. 272) toont dat de mate van eigenaarschap die met een metafoor wordt geprojecteerd op degene met een aandoening – in het aangehaalde onderzoek ‘kanker’ – van invloed is op het gevoel van controle van deze persoon en daarmee zijn gevoel van welzijn. De uitgebreide metaforen op de boekkaften kunnen een eerste idee geven van hoe burn-out(-herstel) metaforisch wordt geconceptualiseerd.

Deze masterscriptie beslaat 5 hoofdstukken. In hoofdstuk 2 zal ik het theoretisch kader waar vanuit ik mijn onderzoeksvraag heb behandeld schetsen. In hoofdstuk 3 staat de methodebeschrijving, waarna in hoofdstuk 4 de analyseresultaten volgen. Hoofdstuk 5 omvat de afsluiting waarin ik de conclusie en discussie presenter.

2. Theoretisch kader

Dit hoofdstuk omvat het theoretisch kader van dit scriptieonderzoek. In paragraaf 2.1 ga ik in op flapteksten van zelfhulpboeken bij burn-out, paragraaf 2.2 behelst de theorie over metaforen en in paragraaf 2.3 beschrijf ik de pragma-dialectische kijk op het gebruik van uitgebreide metaforen in flapteksten van zelfhulpboeken. Afsluitend staat in paragraaf 2.4 een korte samenvatting van het hoofdstuk.

2.1 Flapteksten van boeken voor zelfhulp bij burn-out

Om de argumentatieve functie van metaforen in flapteksten van boeken voor zelfhulp bij burn-out te achterhalen is het van belang eerst te weten wat een zelfhulpboek precies is en waarvoor het dient. Daarnaast is het belangrijk om te weten wat een flaptekst is en wat het doel van zo'n flaptekst van een zelfhulpboek is. In deze paragraaf ga ik daar verder op in.

2.1.1 De flaptekst van een zelfhulpboek

Voor het definiëren van zelfhulpboeken bij burn-out is de definitie van Bergsma (2007, p. 343) passend: *'In the context of psychology books self-help is a form of coping with one's personal or emotional problems without professional help. Therefore, all books that can serve this practical aim are considered self-help books.'* Uit deze definitie valt op te maken dat het zelfhulpboek bij burn-out gericht is op mensen die zonder professionele hulp grip willen krijgen op hun burn-out. Zowel online als in een fysieke boekenwinkel zijn de boeken verkrijgbaar.

Om het zelfhulpboek aan de man te brengen is promotie ervan belangrijk. Hiervoor dient onder andere de flaptekst van de achterkant van het boek. In de flaptekst staan vaak één of meerdere van de volgende elementen: een beschrijving van de inhoud van het boek, informatie over de auteur en positieve reviews in de vorm van citaten (Gea-Valor, 2005, pp. 48-52). Al deze onderdelen kunnen ingezet worden ter promotie van het boek (Gea-Valor, 2005, pp. 48-52; Cacchiani, 2007, pp. 3-5). Om het compact te houden, is in dit scriptieonderzoek alleen ingegaan op de tekst waarmee de inhoud van het boek wordt beschreven. Eventueel aanwezige auteursinformatie en citaten uit reviews zijn dus buiten beschouwing gelaten.

Op basis van de *theory of planned behavior* van Ajzen (1991) mag worden verwacht dat de flaptekstschrijver met de flaptekst tot doel heeft de attitude van de lezer ten aanzien van het boek positief te beïnvloeden. Simpel uitgelegd wordt met deze theorie namelijk verondersteld dat er drie voorspellers zijn voor gedragsintentie, te weten: attitude, subjectieve

normen en waargenomen gedragscontrole (Ajzen, 1991, p. 188). Gedragsintentie zou vervolgens weer bepalend zijn voor daadwerkelijk gedrag (Ajzen, 1991, p. 181). In de context van de flaptekst houdt gedragsintentie dus de intentie om het boek te kopen in en het daadwerkelijke gedrag de daadwerkelijke aankoop van het boek. De flaptekst heeft echter geen (directe) invloed op de sociale druk (subjectieve normen) om het boek aan te schaffen en of iemand in staat is het boek te kopen (genoeg geld, verkrijgbaarheid boek, et cetera) (waargenomen gedragscontrole). Het kan daarentegen wel de attitude tegenover het aankopen van het boek beïnvloeden. Daarom wordt ervan uitgegaan dat de flaptekstschrijver zal willen inspelen op de houding van de flaptekstlezer tegenover het boek om zo de kans op aankoop van het boek te vergroten.

De flaptekstschrijver kan op de houding van de lezer inspelen door de lezer ervan te overtuigen dat met het betreffende boek een oplossing wordt geboden voor diens burn-out. In de volgende paragraaf staat beschreven hoe de flaptekstschrijver aannemelijk kan maken dat met behulp van het betreffende boek een burn-out wordt opgelost.

2.1.2 De bewijslastpunten van de flaptekstschrijver

In een betoog is het standpunt bepalend voor de verdere inhoud van het betoog (Braet, 2008, p. 26). Welk standpunt precies wordt ingenomen, hangt af van het type retorische situatie. Vanuit de klassiek retorica zijn er drie retorische situaties die als uitgangspunt kunnen worden gebruikt bij het bespreken van het soort standpunt en de daarbij behorende argumenten, namelijk: de gerechtelijke situatie, de politieke situatie en de gelegenheidssituatie (Braet, 2008, p. 26). De flaptekst van een zelfhulpboek komt het meest overeen met de politieke situatie, aangezien in beide situaties een soort beleidsvoorstel wordt gedaan.

In de politieke situaties is er letterlijk sprake van een beleidsvoorstel. Het standpunt luidt dan: ‘beleidsdaad x moet worden verricht’ (Braet, 2008, pp. 29-30). Dit standpunt kan argument zijn voor het aansporende standpunt: ‘stem voor het ingediende beleids- of wetsvoorstel’. Om de antagonist (degene die ten minste twijfelt aan een standpunt) ervan te overtuigen dat beleidsdaad x daadwerkelijk verricht moet worden, moet de protagonist (verdediger van een standpunt) vier zaken aannemelijk maken (Braet, 2008, pp. 31-32; Braet & Schouw, 1998, p. 21):

1. Er is een serieus probleem;
2. Dit probleem is inherent aan het huidige beleid;
3. Met het voorgestelde beleid wordt het probleem opgelost;

4. De voordelen die bij het nieuwe beleid komen kijken, wegen zwaarder dan de bijkomende nadelen.

De eerste twee bewijslastpunten dienen om aan te tonen dat het huidige beleid verandering behoeft (Braet & Schouw, 1998, p. 20). Met de laatste twee bewijslastpunten onderbouwt de protagonist waarom het huidige beleid juist in het door hem voorgestelde beleid moet veranderen (Braet & Schouw, 1998, p. 20). De stemmers bepalen vervolgens of zij van dit voorstel zijn overtuigd door voor of tegen het voorstel te stemmen (Braet, 2008, p. 30).

De politieke situatie kunnen we vertalen naar de flaptekstsituatie. In het geval van de flaptekst luidt het aansporende hoofdstandpunt: ‘koop dit boek’ – overeenkomstig het politieke hoofdstandpunt ‘stem voor het ingediende beleids- of wetsvoorstel’. Het argument hiervoor is ‘met de voorgestelde oplossing in dit boek, kom je van je burn-out af’, wat als het beleidsvoorstel kan worden gezien. Om de flaptekstlezer ervan te overtuigen het boek aan te kopen, zal de flaptekstschrijver net als de politicus aan de hand van bovenstaande vier bewijslastpunten aannemelijk moeten maken dat de lezer met behulp van het betreffende boek van zijn burn-out zal afkomen. De flaptekstlezer bepaalt vervolgens of hij van het standpunt overtuigd is door het boek al dan niet te kopen.

Om de lezer met een burn-out ervan te overtuigen dat zijn huidige (al dan niet passieve) aanpak van zijn burn-out verandering behoeft, zal de flaptekstschrijver eerst aannemelijk moeten maken dat een burn-out een serieus probleem is (bewijslastpunt 1). Sommige flaptekstlezers zullen hier echter al van overtuigd zijn; volgens de in de inleiding genoemde definitie van ‘burn-out’ ervaart iemand met een burn-out immers al 6 maanden klachten en functioneert hij op beroepsmatig en/of sociaal vlak nog maar voor 50% of minder in vergelijking met voorheen. Anderen zullen hiervan nog overtuigd moeten worden; het is immers ook goed denkbaar dat iemand meent dat het allemaal wel meevalt en het vanzelf – bijvoorbeeld met wat extra slaap in de aankomende vakantie – wel zal overgaan. Hierna moet de flaptekstschrijver aannemelijk maken dat de burn-out van de flaptekstlezer zal blijven voortbestaan wanneer de lezer op dezelfde voet verdergaat (bewijslastpunt 2). De lezer moet ervan worden overtuigd dat een andere aanpak dan zijn huidige (al dan niet passieve) aanpak nodig is om van zijn burn-out af te komen.

Waar flaptekstschrijvers het er met elkaar over eens zullen zijn dat een burn-out een serieus probleem is en dat dit probleem zal blijven voortbestaan als degene met de burn-out dezelfde aanpak behoudt, zullen zij naar alle waarschijnlijkheid elkaars antagonist zijn als het gaat om het boek dat het beste kan worden gekocht om het probleem mee op te lossen. De flaptekstschrijvers zullen de lezer er immers van willen overtuigen dat de voorgestelde

oplossing in hun specifieke boek dé oplossing is, zodat de flaptekstlezer hun boek aanschaft. De lezer ervan overtuigen dat de voorgestelde oplossing in dit specifieke boek dé oplossing is, kan dan ook worden aangemerkt als een zeer belangrijk onderdeel van het betoog.

Om aannemelijk te maken dat de lezer met de voorgestelde oplossing in het boek van zijn burn-out afkomt, moet de flaptekstschrijver op zowel de doeltreffendheid als de uitvoerbaarheid van die oplossing ingaan (bewijslastpunt 3) (Braet, 2008, p. 32). De lezer moet ervan overtuigd zijn dat de voorgestelde oplossing in dit specifieke boek een zeer grote kans van slagen heeft. Daarnaast moet de flaptekstschrijver aannemelijk maken dat de nadelen van de voorgestelde oplossing minder zwaar wegen dan de voordelen ervan (bewijslastpunt 4). Zo zou de flaptekstschrijver bijvoorbeeld mindfulness-meditatie als oplossing kunnen aanraden met als groot voordeel dat dat ervoor zorgt dat je je op termijn energiever zal gaan voelen en als klein nadeel dat het je tijd kost, waardoor de voordelen de nadelen overtreffen.

Opgemerkt moet worden dat met de flaptekst een persuasief doel wordt nagestreefd, maar de tekst over het algemeen de indruk wekt informatief te zijn. Bewijslastpunten zullen daarom niet duidelijk als argumenten in de tekst zijn terug te vinden, maar indirect (met behulp van bijvoorbeeld een gereconstrueerde argumentatiestructuur) uit de tekst opgemaakt moeten worden.

Daarnaast moet worden opgemerkt dat in tegenstelling tot het instemmen met een beleidsvoorstel, instemmen met het kopen van het boek ook om andere redenen kan dan vanwege de voorgestelde oplossing. Zo kan ook algemene interesse in wat een burn-out is of het willen beantwoorden van een onderzoeksvraag over metafoorgebruik in een zelfhulpboek bij burn-out redenen zijn om dergelijk zelfhulpboek aan te schaffen. In dit scriptieonderzoek wordt echter getracht in beeld te brengen hoe flaptekstschrijvers met behulp van uitgebreide metaforen iemand met een burn-out ervan proberen te overtuigen het betreffende zelfhulpboek te kopen. In dat opzicht mag worden verondersteld dat de mate waarin de lezer verwacht dat met het boek zijn probleem wordt opgelost, doorslaggevend is voor het wel of niet aanschaffen van het betreffende zelfhulpboek.

2.2 Uitgebreide metaforen in flapteksten van zelfhulpboeken bij burn-out

In de vorige paragraaf is duidelijk geworden dat flapteksten vooral dienen om de lezers ervan te overtuigen het betreffende boek aan te schaffen door in te spelen op hun attitude tegenover het boek. Hiervoor kan gebruikgemaakt worden van metaforen. Metafoorgebruik wordt immers geacht van invloed te kunnen zijn op de waardering van een product en daarmee de attitude tegenover de aanschaf ervan (Semino, 2008, pp. 168-175). Uitgebreide metaforen

worden vanwege hun zichzelf bevestigende vermogen verwacht in het bijzonder hieraan een bijdrage te kunnen leveren (Oswald & Rihs, 2014, pp. 140-141, p. 145). In deze paragraaf leg ik eerst uit wat uitgebreide metaforen precies zijn en hoe deze kunnen worden bestudeerd. Daarna bespreek ik hoe deze metaforen in flapteksten van zelfhulpboeken de waardering van dit soort boeken kunnen beïnvloeden.

2.2.1 Uitgebreide metafoor en burn-out

In dit onderzoek staat de uitgebreide metafoor centraal. Om te begrijpen wat een uitgebreide metafoor is, is het allereerst belangrijk om een definitie te geven van metaforen in het algemeen. Metaforen laten ons vanuit een ander perspectief naar een bepaald verschijnsel kijken, zoals Lakoff & Johnson (1980, p. 5) het verwoorden: *‘The essence of metaphor is understanding and experiencing one kind of thing in terms of another’*. Bij een metafoor wordt dus gebruikgemaakt van twee verschillende domeinen, waarbij kenmerken van een concreet brondomein worden overgedragen op een abstracter doeldomein (Charteris-Black, 2011, p. 11, p. 31; Charteris-Black, 2014, p. 46, Steen, 2008a, p. 222; Steen, 2011, p. 28). Bij bijvoorbeeld de uitspraak ‘dat kost veel tijd’ is de metafoor TIJD IS GELD waar te nemen, met GELD als doeldomein en TIJD als brondomein. Door de abstractere aspecten die met tijd samenhangen te benaderen vanuit de concretere aspecten die met geld samenhangen (zoals ‘kost’), krijgen we meer begrip van tijd.

Met een metafoor kan één aspect worden belicht, maar er kunnen ook meerdere aspecten van eenzelfde doeldomein met eenzelfde brondomein worden belicht. In de praktijk zien we bijvoorbeeld vaak dat iemand met een burn-out (doeldomein) gelijkgesteld wordt aan een oplaadbare batterij (brondomein) (Berger, 2017a; 2017b). Soms wordt hierbij enkel gesproken over het aspect ‘energie’, bijvoorbeeld in de zin: ‘zijn energie is op’. Soms worden juist meerdere aspecten belicht, bijvoorbeeld in de zin: ‘Wanneer iemand zich “ontlaadt” en/of wanneer er “energie weglekt” en er niet op tijd wordt “opgeladen”, raakt iemands “energie” op en is zijn “batterij leeg”.’

Wanneer er meerdere aspecten worden belicht duidt dit op een uitgebreide metafoor. Oswald en Rihs (2014, p. 139) definiëren een uitgebreide metafoor namelijk als volgt: *‘extended metaphors are realised in discourse through the recurring exploitation of the same metaphor at several conceptual levels over a relatively long span of text’*. De definitie laat echter onduidelijk binnen welk tekstbestek herhaling moet plaatsvinden en hoe vaak er moet worden herhaald om van uitgebreidheid te mogen spreken. Wat betreft het tekstbestek moet herhaling volgens Crisp et al. (2002, p. 57) plaatsvinden binnen elke opeenvolgende

teksteenheid, terwijl Steen (2015, pp. 69-70) stelt dat ook bij grotere afstanden over uitbreiding kan worden gesproken, zolang hierbij maar zowel het doeldomein als het brondomein paraat blijven in het hoofd van de lezer bij het lezen van de flaptekst.

Dit laatste is in dit onderzoek zonder proefpersonen echter onmogelijk vast te stellen. Het aantal herhalingen dat ten minste nodig is om van een uitgebreide metafoor te spreken wordt in de literatuur niet nader gespecificeerd. Vanwege de korte lengte van de flaptekst is op basis van het hiervoor beschrevene besloten om in dit onderzoek de volgende definitie aan te houden: *een uitgebreide metafoor op een flaptekst is een metafoor die verspreid is over meer dan één specifieke hoofd- of bijzin van de flaptekst, waarbij (naast eventuele letterlijke herhaling van eenzelfde aspect) ten minste twee verschillende aspecten van eenzelfde doeldomein worden bekeken vanuit eenzelfde brondomein.*

2.2.2 Dimensies van metafoorbesteding

De aspecten die onderdeel uitmaken van een uitgebreide metafoor, oftewel metaforische uitdrukkingen, kunnen op verschillende dimensies worden geanalyseerd. Metaforen zijn immers onderdeel van taal en zijn daardoor volgens Steen (2017, p. 4) – net als taal – op drie dimensies te analyseren: de linguïstische dimensie (metafoor in taal), de conceptuele dimensie (metafoor in denken) en de communicatieve dimensie (metafoor in communicatie). Enkel de eerste twee dimensies zijn met het oog waarneembaar en daardoor direct controleerbaar. De derde dimensie is voornamelijk gebaseerd op theoretische aannames.

De linguïstische dimensie betreft de directheid van een metafoor. Directe metaforen zijn metaforen waarbij de te maken vergelijking tussen het doel- en brondomein expliciet met taal wordt aangeduid, zoals bijvoorbeeld met het woordje ‘als’ in de zin ‘de caissière gedroeg zich als een monster’ (Steen, 2011, p. 51).³ Bij indirecte metaforen wordt deze vergelijking impliciet gelaten, zoals bijvoorbeeld in de zin ‘de caissière was een monster’ (Steen, 2011, p. 51). Ook impliciete metaforen zijn onderdeel van de linguïstische dimensie (Steen, 2011, p. 51). Hiervan is sprake wanneer met een al dan niet metaforisch gebruikt woord wordt terugverwezen naar een eerdere metafoor (Steen, Dorst, Herrmann, Kaal, Krennmayr, & Pasma, 2010, p. 40). Een voorbeeld hiervan is de zin ‘ik geef hem een koekje van eigen deeg, want dat is wat hij verdient’, waarbij ‘dat’ verwijst naar het metaforisch gebruikte ‘koekje van

³ Indien de vergelijking expliciet met taal wordt aangeduid, wordt dit ook wel ‘simile’ genoemd. Opvattingen over of dit als metafoor geldt verschillen. Net als Steen (2011) wordt in dit onderzoek de ‘simile’ wel als een metafoor opgevat.

eigen deeg'. 'Dat' is dan een impliciete metafoor. Slechts 1% van alle metaforen zou direct zijn, 98% indirect en 1% impliciet (Steen, 2011, p. 51).

De conceptuele dimensie betreft de conventionaliteit van de metafoor. Met conventionele metaforen worden die metaforen bedoeld die eigenlijk niet meer opvallen, omdat ze vaker zijn gebruikt en de lezer er bekend mee is (Steen et al., 2010, p. 33). De contextuele betekenis ervan staat dan in het woordenboek. Zo is bijvoorbeeld in de zin 'voetbal is oorlog' het woord 'oorlog' metaforisch gebruikt en staat de contextuele betekenis ervan in het woordenboek (Van Dale, 2020): 'figuurlijk; vijandschap tussen twee personen of groepen van personen'. Van een 'vernieuwende metafoor' spreken we wanneer de contextuele betekenis niet in het woordenboek staat (Steen et al., 2010, p. 33). In de zin 'voetbal is joppiesaus' is er geen contextuele betekenis van het metaforisch gebruikte woord 'joppiesaus' in het woordenboek te vinden. Het is immers ongebruikelijk om over voetbal in termen van joppiesaus te spreken. Joppiesaus wordt in deze zin daarom als een vernieuwende metafoor aangemerkt. Van alle metaforische uitdrukkingen zou 99% conventioneel zijn (Steen, 2008a, p. 227).

Voor uitgebreide metaforen geldt dat conventionaliteit zowel betrekking kan hebben op individuele metaforische uitdrukkingen die onderdeel uitmaken van een uitgebreide metafoor als op een uitgebreide metafoor in het geheel (Philip, 2017, p. 222). Wanneer we het over de losstaande metaforische uitdrukkingen hebben, spreken we over linguïstische conventionaliteit (Philip, 2017, p. 224). Hiervoor geldt dat de contextuele betekenis in het woordenboek te vinden zou moeten zijn (Philip, 2017, p. 223). Als we het over de uitgebreide metafoor in het geheel hebben, spreken we over conceptuele conventionaliteit (Philip, 2017, p. 222). Hiervoor geldt dat een uitgebreide metafoor conventioneel is, als men bekend is met het gebruik van een bepaald brondomein om een specifiek doeldomein mee uit te leggen (Philip, 2017, pp. 222-223).

We spreken bijvoorbeeld vaak over voetbal (doeldomein) in termen van oorlog (brondomein). 'Aanvallen' en 'verdedigen' zijn hierbij gangbare metaforische uitdrukkingen, die daardoor beide als linguïstisch conventioneel kunnen worden aangemerkt. Het is echter niet gebruikelijk om over een 'tank' te spreken als we het over voetbal hebben; de contextuele betekenis van dit woord staat immers niet in het Van Dale woordenboek. In die zin is de metaforische uitdrukking 'tank' een linguïstisch vernieuwende metafoor, maar op conceptueel niveau is er sprake van een conventionele metafoor gezien de bekendheid van ons om het doeldomein 'voetbal' in termen van het brondomein 'oorlog' te beschrijven. Op conceptueel niveau wordt enkel over een vernieuwende metafoor gesproken indien het aangehaalde

brondomein ongebruikelijk is om het doeldomein mee te beschrijven (Philip, 2017, p. 224); er is dan geen linguïstisch conventionele metaforische uitdrukking denkbaar waarmee het doeldomein in termen van het aangehaalde brondomein wordt beschouwd.

De communicatieve dimensie betreft de opzettelijkheid van metaforen (Steen, 2015, p. 68). Opzettelijke metaforen zijn die metaforen die de discussiant ook echt als metafoor bedoeld heeft (met als doel de twee domeinen met elkaar te vergelijken), terwijl onopzettelijke metaforen onbewust door de discussiant worden gebruikt (Steen, 2015, p. 67). Directe en vernieuwende metaforen zijn per definitie opzettelijk (Steen, 2008b, pp. 57-59). Middels het gebruik van pragmatische signalen (Steen, 2015, p. 3, p. 5) en/of uitbreiding kunnen indirecte en conventionele metaforen eveneens opzettelijk worden (Steen 2008a, p. 225; 2011, pp. 37-39; 2015, pp. 69). Volgens Steen (2008b, p. 56) is het voor opzettelijke metaforen kenmerkend dat deze altijd bewust via *cross-domain mapping* – om de tekst te begrijpen is zowel het brondomein als het doeldomein in het hoofd van de lezer geactiveerd – worden verwerkt. Voor onopzettelijke metaforen die volgens Steen (2017, p. 14) altijd conventioneel zijn, zou *cross-domain mapping* niet nodig zijn; deze zouden via lexicale disambiguatie – hierbij is geen aparte aandacht voor het brondomein om de tekst te begrijpen – worden verwerkt (Steen, 2017, p. 14). Steen stelt dus een opzettelijke metafoor gelijk aan een metafoor die via *cross-domain mapping* wordt verwerkt, en een onopzettelijke metafoor gelijk aan een metafoor waarvoor verwerking via *cross-domain mapping* niet nodig is voor begrip. Een sterke empirische fundering voor dit idee ontbreekt echter nog (Steen, 2011, p. 54). Reijnierse (2017, p. 24) geeft dan ook aan dat het daardoor alleen mogelijk is om te spreken over ‘potentieel opzettelijke metaforen’ wanneer in een onderzoek niet ook gekeken wordt naar hoe metaforen verwerkt worden.

Gezien een analyse op de dimensie van communicatie dus vooral op aannames zou worden gebaseerd en niet direct door het lezen van de tekst controleerbaar is, is besloten om in dit scriptieonderzoek de metaforen niet op deze dimensie te analyseren. De metaforen zijn wel op de linguïstische en conceptuele dimensie geanalyseerd.

2.2.3 Framen met uitgebreide metaforen

Met metaforen kan een belangrijke retorische bijdrage worden geleverd. Zoals gezegd zorgen metaforen er namelijk voor dat abstracte verschijnselen worden geconcretiseerd aan de hand van een fysiek vatbaarder brondomein. Dit draagt bij aan betekenisgeving aan het abstracte doeldomein. Verschijnselen worden hierdoor vanuit een bepaald perspectief bekeken; afhankelijk van hoe het licht op het verschijnsel geworpen wordt, worden sommige aspecten

van het verschijnsel meer belicht dan andere. Met de inzet van de oplaadbare-batterij-metafoor bij burn-out wordt bijvoorbeeld oplaadbaarheid benadrukt. Met het leggen van de focus op de oplaadbaarheid, wordt tegelijkertijd het feit dat oplaadbare batterijen niet oneindig meegaan in de schaduw geplaatst (Berger, 2017a). Het belichten van een specifiek aspect maakt het mogelijk een bepaalde probleemdefinitie, causaliteit en/of probleemoplossing te promoten (Entman, 1993, p. 52). Wanneer schrijvers ter promotie van het één of ander op deze manier metaforen inzetten, spreekt men ook wel van *framing* (Entman, 1993, p. 52).

Aangezien het hoofddoel van flapteksten promotie is, kan worden verondersteld dat de flaptekstschrijvers van de zelfhulpboeken bij burn-out bewust gebruikmaken van metaforen om hun boodschap te *framen*. Met het *frame* als retorisch instrument kan de flaptekstschrijver er namelijk voor zorgen dat de oplossing die in het boek wordt geboden door de lezer als passend wordt gezien. Vooral een uitgebreide metafoor lijkt hiervoor het aangewezen middel. ‘Opladen’ is immers een goed idee wanneer mensen met een burn-out als een ‘lege oplaadbare batterij’ worden beschouwd. Tegelijkertijd is ‘opladen’ geen oplossing als iemand met een burn-out als een ‘uitgeputte (natuur)bron’ wordt gezien; daar valt weinig aan ‘op te laden’. Het kiezen van een brondomein dat zowel bij de probleemschets en/of de oorzaak van het probleem als bij de in het boek geboden oplossing past, lijkt daardoor bepalend voor het persuasieve effect dat ermee teweeg wordt gebracht. Wanneer de oplossing logisch gezien aansluit bij de probleemschets en/of de oorzaak van het probleem, zal dit immers de overtuigingskracht van de flaptekst versterken.

2.3 De argumentatieve functie van uitgebreide metaforen in zelfhulpboekflapteksten

Aangezien flaptekstschrijvers eropuit zijn om de attitude van de lezer tegenover het boek positief te beïnvloeden en met metaforen aan een dergelijk doel kan worden bijgedragen, mag worden verondersteld dat metaforen in flapteksten op zijn minst een argumentatieve functie hebben. Aangezien er in dit onderzoek ingezoomd wordt op argumentatie in een specifieke context, namelijk de boekkaft, is besloten voor de analyse en beoordeling van deze argumentatie een theorie te gebruiken die rekening houdt met de argumentatieve context. Op basis van de resultaten van het proefschrift van Lewiński (2010) waarin verschillende benaderingen die rekening houden met de context zijn geanalyseerd (namelijk die van Walton en Krabbe, die van Jackson, Jacobs en Aakhus en die van de pragma-dialectiek), is besloten de pragma-dialectische benadering te gebruiken. Volgens Lewiński (2010, pp. 207-209) heeft deze benadering namelijk – in tegenstelling tot de andere twee benaderingen – zowel een

theoretisch als empirisch als methodologisch acceptabele fundering. Om de argumentatieve functie van metaforen in de flaptekst van zelfhulpboeken beter te kunnen vatten, wordt in deze paragraaf de uitgebreide pragma-dialectiek gepresenteerd.

2.3.1 De pragma-dialectische benadering van argumentatie

In de jaren '70 van de vorige eeuw is door Van Eemeren en Grootendorst aan de Universiteit van Amsterdam de pragma-dialectische argumentatietheorie ontwikkeld (Van Eemeren et al., 2009, p. 274). Hierbij wordt argumentatie gezien als een kenteken van een heersend meningsverschil; argumentatie zou immers niet nodig zijn als de ene partij ervan uitgaat dat de andere partij al overtuigd is (Van Eemeren & Grootendorst, 1984, pp. 39-46). Dit betekent dat de argumenterende partij (de protagonist) ervan uitgaat dat de andere partij of andere partijen (de antagonist(en)) ten minste twijfelen aan zijn standpunt. Om zo'n verschil van mening op te lossen, wordt er een zogenoemde discussie gevoerd.

Ondanks dat het woord 'discussie' het idee wekt dat er twee partijen aan het woord zijn, hoeft dit in de realiteit niet zo te zijn. Een discussie kan namelijk ook impliciet gevoerd worden; er is dan slechts één partij aan het woord (Van Eemeren & Grootendorst, 2004, p. 59; Van Eemeren & Snoeck Henkemans, 2011, pp. 31-32). Dit is het geval in de flaptekstsituatie. De flaptekstschrijver gaat ervan uit dat de flaptekstlezende klant nog ten minste twijfelt aan het aankopen van het betreffende boek en zal daarom argumenten aandragen voor het kopen van het boek zonder dat hij hierop direct een verbale reactie zal ontvangen van de klant.

De manier waarop vanuit de pragma-dialectiek een discussie wordt benaderd, zit eigenlijk al in de naam verborgen; het combineert inzichten vanuit de pragmatiek met inzichten vanuit de dialectica (Van Eemeren & Houtlosser, 2002b, p. 54; Wagemans, 2009, p. 19, p. 26). Vanuit de pragmatiek worden discussiezetten als taalhandelingen gezien, waarvan sommige worden gezien als bijdragend aan de discussie en andere niet (Van Eemeren, 2010, p. 11). De dialectica betreft het proces van het oplossen van een meningsverschil (Van Eemeren & Grootendorst, 2004, pp. 187-196). Het idee is dat men dit op een redelijke manier zal willen doen, wat een kritische discussie vereist om het standpunt op haar houdbaarheid te testen. Dit op een redelijke manier willen oplossen van een discussie is het dialectische doel van de discussiant (Van Eemeren & Houtlosser, 2002a, p. 135).

Om te beoordelen of zo'n kritische discussie inderdaad op een redelijke manier is gevoerd, is er het ideaalmodel van een kritische discussie ontwikkeld. Hiermee kan de discussie worden gereconstrueerd alvorens de redelijkheid wordt beoordeeld. In het ideaalmodel wordt de discussie in vier fasen verdeeld, die elk een specifieke bijdrage leveren

aan het oplossen van het verschil van mening (Van Eemeren & Snoeck Henkemans, 2011, p. 29; Wagemans, 2009, pp. 31-32):

1. de confrontatiefase: het verschil van mening wordt vastgesteld.
2. de openingsfase: gemeenschappelijke uitgangspunten over het 'hoe' van het voeren van de discussie worden vastgesteld (procedurele en materiële uitgangspunten).
3. de argumentatiefase: de protagonist betoogt voor het standpunt en de antagonist kan kritisch op zijn argumenten reageren.
4. de afsluitingsfase: de discussie wordt afgerond en de partijen bepalen in hoeverre en in het voordeel van wie het verschil van mening is opgelost.

In de werkelijkheid verlopen discussies vaak niet op deze voorgestelde ideale manier (Van Eemeren & Snoeck Henkemans, 2011, pp. 30-31). Zo kan er worden teruggekeerd naar een eerdere discussiefase (Van Eemeren & Snoeck Henkemans, 2011, p. 30) en kunnen er bepaalde discussiefasen impliciet gelaten worden (Van Eemeren & Grootendorst, 2002, pp. 41-42). In de flaptekstsituatie wordt bijvoorbeeld doorgaans enkel de argumentatiefase geëxpliciteerd.

Wanneer de discussie aan de hand van het ideaalmodel voor een kritische discussie is gereconstrueerd in de vorm van een analytisch overzicht, kan deze op redelijkheid worden getest door na te gaan of de discussianten zich aan de discussieregels hebben gehouden (Van Eemeren & Houtlosser, 1999, pp. 480-481). De discussieregels geven weer hoe discussianten verwacht worden een discussie te voeren (Van Eemeren et al., 1996, pp. 362-364; Van Eemeren & Snoeck Henkemans, 2011, pp. 234-235). Zo staat in de relevantieregel onder andere dat het niet is toegestaan om een standpunt met non-argumentatie te verdedigen en in de taalgebruikregel dat discussianten geen onduidelijke of verwarrend dubbelzinnige formuleringen mogen gebruiken (zie Bijlage 2 voor een complete beschrijving van de discussieregels). Indien een discussieregel wordt overtreden, is er sprake van een drogreden (Van Eemeren et al., 1996, pp. 385-393; Van Eemeren & Snoeck Henkemans, 2011, pp. 35-37). In dat geval is de discussiant onredelijk en gaat hij aan zijn dialectische doel voorbij.

Het niet behalen van het dialectische doel duidt erop dat de discussiant te veel gericht is op het behalen van zijn retorische doel. In de uitgebreide versie van de pragma-dialectiek wordt namelijk gesteld dat discussianten niet alleen dialectische doelen, maar ook retorische doelen hebben tijdens het voeren van een discussie (Van Eemeren, Garssen, & Meuffels, 2010, p. 50). Met andere woorden: zij willen niet alleen redelijk, maar ook effectief zijn. De doelen zijn afhankelijk van de discussiefase, zie Figuur 1.

	Dialectische doelen	Retorische doelen
Confrontatiefase	Duidelijkheid bereiken over de punten die ter discussie staan en de posities die de verschillende partijen innemen	Het verschil van mening zo definiëren dat de definitie zo gunstig mogelijk is voor de eigen partij
Openingsfase	Duidelijkheid bereiken over de uitgangspunten van de discussie; zowel wat betreft de procedurele als de materiële uitgangspunten	Procedurele en materiële uitgangspunten vastleggen die zo gunstig mogelijk voor de eigen partij zijn
Argumentatiefase	Duidelijkheid bereiken wat betreft de argumentatie van de protagonist ter verdediging van de standpunten die ter discussie staan en de twijfels van de antagonist over deze standpunten en zijn argumentatie ter verdediging (van deze twijfels)	Argumenten aanvoeren die een zo optimaal mogelijke verdediging vormen voor de standpunten die ter discussie staan (door de protagonist) of kritische twijfels poneren die een optimale aanval vormen op de standpunten en de argumentatie (door de antagonist)
Afsluitingsfase	Duidelijkheid verkrijgen over de resultaten van de kritische procedure wat betreft of de protagonist zijn standpunten mag handhaven of de antagonist zijn twijfels	De resultaten van de kritische procedure vaststellen op een manier die optimaal is voor de betrokken partij wat betreft het handhaven van standpunten of twijfels

Figuur 1. Retorische en dialectische doelen per discussiefase uit het ideaalmodel (Van Eemeren, 2010, p. 45, vertaling door Manouk Béatse).

De dialectische en retorische doelen kunnen elkaar uitsluiten wanneer één van de doelen te veel de overhand neemt (Van Eemeren & Houtlosser, 2002a, p. 135). Wanneer men te erg focust op het winnen (retorisch doel), kan dit ten koste gaan van de redelijkheid (dialectisch

doel) (Van Eemeren & Houtlosser, 2002a, p. 142). Om op een redelijke manier gelijk te krijgen, zullen de discussianten dus moeten zorgen voor een goede balans tussen hun dialectische en retorische doelen (Van Eemeren & Houtlosser, 2002a, p. 135; Van Eemeren & Houtlosser, 1999, pp. 481-482). Het vinden van deze balans wordt ook wel ‘strategisch manoeuvreren’ genoemd. Wanneer de balans zoekraakt en retorische doelen de overhand nemen, wordt er gesproken van een ‘ontspoorde manoeuvre’, oftewel een ‘drogreden’ (Van Eemeren & Houtlosser, 2003, p. 394). Anderzijds kunnen soms ook de dialectische doelen de overhand krijgen, waardoor er sprake is van een ‘blunder’ (Walton & Krabbe, 1995, p. 25). Aangezien volgens de pragma-dialectische benadering elke argumentatieve zet gepaard gaat met strategisch manoeuvreren (Van Eemeren & Houtlosser, 2002a, pp. 134-135), kan strategisch manoeuvreren als inherent aan het voeren van een discussie worden gezien.

2.3.2 Strategisch manoeuvreren met uitgebreide metaforen

Elke strategische manoeuvre bestaat uit drie aspecten die met elkaar samenhangen, namelijk: de gemaakte keuze uit het topisch potentieel, publieksaanpassing en de presentatie (Van Eemeren & Houtlosser, 2002a, pp. 139-141). Aangezien doorgaans bij flapteksten alleen de argumentatiefase wordt geëxpliciteerd, wordt hier alleen besproken hoe deze aspecten tot uiting komen in de argumentatiefase.

Met de keuze uit het topisch potentieel wordt de keuze bedoeld die de discussiant maakt uit de alternatieven die hij heeft om zijn verdedigingslijn in te zetten (Van Eemeren & Houtlosser, 2002a, pp. 139-140). Wanneer we het over metaforen hebben, betreft dit het gekozen brondomein (Feteris, 2012, p. 207, p. 209). *Framing* speelt hierbij dan een belangrijke rol. Met het brondomein wordt burn-out(-herstel) immers op zo’n manier *geframed* dat dit – via het aannemelijk maken van de oplossingsgerichtheid van het boek – al dan niet bijdraagt aan het verdedigen van het standpunt ‘koop dit boek’.

Bij de aanpassing aan het publiek gaat het erom dat een discussiant zijn discussiestrategie aan laat sluiten bij het gedachtegoed en de denkwijze van het publiek (Van Eemeren, 2010, p. 94; Van Eemeren & Houtlosser, 2002a, p. 140). De empathie van het publiek wordt ermee gewekt en er wordt een soort gevoel van gemeenschappelijkheid mee teweeg gebracht (Van Eemeren & Houtlosser, 1999, pp. 484-485; Van Eemeren & Houtlosser, 2002a, p. 140). Door voor een brondomein te kiezen dat het publiek kent en waarmee het zich – in het geval van burn-out zijn – op de gewenste wijze kan identificeren vergroot de discussiant de kans dat het publiek instemt met zijn argumenten (op basis van Feteris, 2012, p. 207).

Wat betreft de publieksaanpassing geldt daarnaast dat het inherent is aan linguïstisch conventionele metaforen dat de aanvaardbaarheid van de ermee gemaakte vergelijking eigenlijk al is vastgesteld doordat het aansluit bij de algemene denkwijze. Men is immers gewend om het specifieke aspect van een bepaald doeldomein te vergelijken met het specifieke aspect van een bepaald brondomein. Door de conventionaliteit is de lezer zich er wellicht niet eens bewust van dat de vergelijking wordt gemaakt en hij ermee instemt. Met linguïstisch vernieuwende metaforen wordt een vergelijking gemaakt die (nog) niet algemeen aanvaard is. De lezer zal hierbij moeten zoeken naar de overeenkomsten tussen het aspect van het doeldomein en het aspect van het aangehaalde brondomein (Burgers, Konijn, Steen, & Iepma, 2015, p. 517), waardoor hij zich ervan bewust zal zijn dat er een vergelijking wordt getrokken tussen een bepaald doel- en brondomein. Bij het gebruiken van een linguïstisch vernieuwende metafoor lijkt daardoor meer aandacht te moeten gaan naar het hardmaken van de aanvaardbaarheid van de vergelijking. Tegelijkertijd kan zo'n nieuwe blik op een doeldomein de antagonist wellicht op andere gedachtes brengen en hem ertoe zetten de door de protagonist gewenste handeling – bijvoorbeeld het kopen van het boek – uit te voeren.

De presentatie gaat over de manier waarop de argumenten door de discussiant worden 'verpakt', zowel qua zinsformulering als qua stilistische weergave (Van Eemeren & Houtlosser, 2002a, p. 140). Als we het hebben over de uitgebreide metafoor kan worden gedacht aan de directheid van de formulering. Zo kan met pragmatische signalen duidelijk worden gemaakt dat er een vergelijking wordt gemaakt. De vorm is dan 'A is als B'. Dit zal ertoe leiden dat de ontvanger zich bewust wordt van de vergelijking die wordt gemaakt. Indien de vergelijking overtuigend overkomt, kan dit de lezer aanzetten tot de gewenste handeling. Indien de metafoor in indirecte vorm – 'A is B' – wordt geformuleerd, blijft de aanname dat het doeldomein in termen van het brondomein kan worden bekeken impliciet (Van Poppel, 2018, p. 10). Ook door deze vergelijking kan de lezer tot handelen worden aangezet.

2.3.3 De flaptekst als argumentatief activiteitstype

De mogelijkheden en beperkingen van strategisch manoeuvreren zijn contextafhankelijk (Van Eemeren, 2010, p. 152). De context waarin de argumentatieve praktijk plaatsvindt, brengt namelijk conventies en regels met zich mee. Zo is het gebruikelijk om bij een productreview op een website zowel plus- als minpunten te benoemen om het gegeven eindoordeel mee te onderbouwen en deze review niet langer te laten zijn dan een aantal zinnen. Zo'n

geconventionaliseerde argumentatieve praktijk wordt ook wel een communicatief activiteitstype genoemd (Van Eemeren & Houtlosser, 2005, p. 76).

Om het strategisch manoeuvreren te kunnen analyseren en beoordelen is het dus van belang om goed op de hoogte te zijn van de kenmerken van het activiteitstype waarbinnen het strategisch manoeuvreren plaatsvindt. Om deze helder te krijgen, adviseert Van Eemeren (2010, p. 146) om de institutionele gang van zaken binnen de vier discussiefasen van het te bestuderen argumentatieve activiteitstype naast de vier discussiefasen uit het ideaalmodel van een kritische discussie te leggen. Het wordt dan duidelijk wat kenmerkend is voor het specifieke communicatieve activiteitstype. In Figuur 2 is dit gedaan voor de flaptekst van het zelfhulpboek bij burn-out.

Kritische discussie	Confrontatiefase	Openingsfase	Argumentatiefase	Afsluitingsfase
Activiteitstype	Initiële situatie	Procedurele en materiële uitgangspunten	Argumentatieve middelen	Uitkomst
Argumentatieve gedachtewisseling zonder institutionele beperkingen (zoals weergegeven door Van Eemeren & Houtlosser, 2006, p. 6)	Verschil van mening; beslissing aan de partijen	Goeddeels impliciete intersubjectieve regels; expliciete en impliciete wederzijdse concessies	Argumentatie: verdedigen standpunten in een kritische interactie	Oplossing verschil door gemeenschappelijke positie op grond van beslissing van de partijen of terug naar af
Flaptekst	Ongemengd enkelvoudig verschil van mening tussen flaptekstschrijver (protagonist) en klant (antagonist) met als	Expliciet door de SRC gecodificeerde regels waaraan protagonist zich bij het argumenteren moet houden	Argumentatie enkel aangevoerd door flaptekstschrijver, die hierbij ook anticipeert op mogelijk tegengeluid (vanwege de	De klant beslist dat hij het boek aankoopt; verschil van mening is opgelost De klant besluit het boek niet aan te

hoofdstandpunt 'koop dit boek', waarbij de klant beslist; discussie wordt impliciet gevoerd	Impliciete praktische beperkingen wat betreft omvang van de flaptekst	impliciet gevoerde discussie) Argumentatie in overeenstemming met de NRC	kopen en richt zich eventueel op een ander boek; verschil van mening blijft onopgelost: protagonist handhaaft standpunt
	Impliciet over- eengekomen dat enkel protagonist het woord voert	Argumentatie gericht op de wenselijkheid van de aanschaf van het boek voor de klant	De klant besluit de flaptekst opnieuw te lezen; discussie wordt herhaald

Figuur 2. Argumentatieve karakterisering communicatief activiteitstype 'flaptekst'.

In de initiële situatie is er sprake van een impliciet ongemengd enkelvoudig verschil van mening. De protagonist is hierbij de flaptekstschrijver en de antagonist de flaptekstlezende klant. Het verschil van mening is altijd ongemengd, doordat de discussie enkel draait om het door de flaptekstschrijver ingenomen enkelvoudige hoofdstandpunt 'koop dit boek' waarvan de potentiële koper moet beslissen of hij door de flaptekst hiervan is overtuigd.

Voor de gemeenschappelijke uitgangspunten in de openingsfase geldt dat er expliciet in de Nederlandse Reclame Code (NRC) vastgestelde regels zijn waaraan de flaptekstschrijver zich moet houden (Stichting Reclame Code (SRC), 2019, pp. 22-29). Flapteksten dienen immers primair om het boek aan te prijzen (Gea-Valor, 2005, pp. 51-52). Zo moet de flaptekstschrijver ervoor zorgen dat de reclame in overeenstemming is met 'de wet, de waarheid, de goede smaak en het fatsoen' (SRC, 2019, p. 22) en mag de reclame niet misleiden (SRC, 2019, pp. 23-24). De artikelen die voor het huidige onderzoek van belang zijn, zijn in Bijlage 3 te vinden. Daarnaast geldt dat de flaptekstschrijver slechts beperkte ruimte heeft voor zijn argumentatie wat komt door de institutionele beperkingen betreffende de omvang van een flaptekst (Hyland & Diani, 2009, p. 4). Bovendien wordt er impliciet overeengekomen dat de discussie impliciet gevoerd wordt, waarbij enkel de protagonist aan het woord is.

Wat betreft de argumentatieve middelen geldt dat de protagonist in overeenstemming met de regels uit de NRC argumenteert en hierbij – vanwege het impliciete karakter van de discussie – ook anticipeert op mogelijk tegengeluid van de antagonist. Daarbij is het voor de

protagonist van belang om de antagonist te overtuigen van de wenselijkheid van de aanschaf van het boek voor de antagonist (Schellens & Verhoeven, 1988, p. 187, p. 193).

De oplossing van het meningsverschil kan in de afsluitingsfase worden gevonden wanneer de klant het boek besluit te kopen. Ook al is de antagonist het niet eens met de protagonist, de protagonist zal nooit zijn standpunt intrekken. Het is bij een boek overigens ook denkbaar dat de lezer blijft twijfelen, flapteksten van andere boeken gaat lezen, weer terugkomt bij het betreffende boek en de flaptekst eventueel herleest en zich vervolgens alsnog laat overtuigen het betreffende boek aan te kopen. Ook kan hij in theorie de flaptekst steeds weer blijven herlezen, waardoor de discussie zich eindeloos herhaalt.

2.4 Samenvatting

In dit hoofdstuk is dieper ingegaan op de theorie omtrent strategisch manoeuvreren met uitgebreide metaforen in flapteksten van zelfhulpboeken bij burn-out. Hierbij heb ik ten eerste duidelijk gemaakt dat een zelfhulpboekflaptekst kan worden gezien als een beleidsvoorstel. Ten tweede heb ik hierbij laten zien dat uitgebreide metaforen op verschillende dimensies geanalyseerd kunnen worden en heb ik uitgelegd dat deze metaforen een retorische functie kunnen vervullen. Ten derde ben ik hierbij ingegaan op hoe de argumentatieve functie van zo'n uitgebreide metafoor in een flaptekst vanuit een pragma-dialectische benadering kan worden onderzocht. Met behulp van de kennis en inzichten die in dit hoofdstuk staan beschreven, heb ik een methode opgesteld waarmee het strategisch manoeuvreren met uitgebreide metaforen in flapteksten van zelfhulpboeken bij burn-out op systematische wijze kan worden onderzocht. Deze methode beschrijf ik in het volgende hoofdstuk.

3. Methode

In dit hoofdstuk beschrijf ik de gebruikte onderzoeksmethode. In paragraaf 3.1 staat vermeld hoe ik de onderzoeksvraag aangevlogen ben, waarna in paragraaf 3.2 de hypothesen volgen. In paragraaf 3.3 bespreek ik de totstandkoming van het corpus en in paragraaf 3.4 geef ik de analyseprocedure weer. Het hoofdstuk eindigt met een korte samenvatting in paragraaf 3.5.

3.1 Onderzoeksopzet

Het beantwoorden van de vraag hoe het gebruik van uitgebreide metaforen voor het beschrijven van burn-out(-herstel) in flapteksten van zelfhulpboeken bij burn-out kan worden verklaard vanuit de notie ‘strategisch manoeuvreren’, vraagt om een tweeledige onderzoeksopzet. Om een beeld te krijgen van de patronen die zichtbaar zijn in het gebruik van deze uitgebreide metaforen is de methode van analytische inductie aangewend zoals deze is beschreven door Jackson (1986). Hierbij worden op basis van een eerste bestudering van het materiaal voorlopige hypothesen opgesteld, welke vervolgens aan de hand van datzelfde materiaal worden getoetst (Jackson, 1986, p. 129). Bij het toetsen van de hypothesen wordt actief op zoek gegaan naar tegenwerpingen (Jackson, 1986, p. 129). Indien de data de voorlopige hypothesen niet ondersteunen, worden de hypothesen geherformuleerd en opnieuw getoetst (Jackson, 1986, p. 130). Dit proces duurt voort totdat de hypothesen geen aanpassing meer behoeven (Saunders, Lewis, & Thornhill, 2016, pp. 194-195;). Er is dan sprake van zogenaamde ‘verzadiging’, wat betekent dat er een theorie is gevormd die geacht wordt valide te zijn voor alle gevallen van het onderwerp van bestudering (Hak, 2007, p. 5). Deze theorie moet aannemelijk worden gemaakt aan de hand van voorbeelden uit de empirie (Jackson, 1986, p. 136, p. 140). Om de drogreden ‘bevestiging van de consequent’ te voorkomen, moet te allen tijde duidelijk zijn wanneer een theorie en de daaraan inherent zijnde hypothesen kunnen worden weerlegd (Jackson, 1986, pp. 140-141).

Om vervolgens de gevonden patronen in termen van ‘strategisch manoeuvreren’ te kunnen duiden, is er daarnaast overgegaan op een meer interpretatieve methode. Het is immers lastig om falsificeerbare hypothesen op te stellen wat betreft strategisch manoeuvreren, aangezien strategisch manoeuvreren voor een belangrijk deel gebaseerd is op interpretaties. Met de juiste redeneervaardigheden zouden opgestelde hypothesen hierdoor te makkelijk kunnen worden bevestigd, waardoor bevestigingsbias op de loer ligt. Door zonder hypothesen te werken is er voor de analyticus meer ruimte om het strategisch manoeuvreren vanuit een breder perspectief te bekijken; zijn blikveld wordt nu immers niet vernauwd door hypothesen die hij graag bevestigd of juist weerlegd ziet worden. De analyses betreffende het

strategisch manoeuvreren zijn in mijn onderzoek dan ook duidelijk op basis van interpretaties uitgevoerd. Het is echter niet zo dat deze louter intuïtief zijn; de dialectische en retorische doelen van de te analyseren argumentatiefase staan vast, evenals de karakterisering van het activiteitstype ‘flaptekst’ waarin het strategisch manoeuvreren plaatsvindt en de drie aspecten (keuze uit het topisch potentieel, publieksaanpassing en presentatie) aan de hand waarvan het strategisch manoeuvreren geanalyseerd moet worden. Dit zorgt ervoor dat interpretaties op een systematische manier tot stand komen en navolgbaar zijn. Deze methode sluit mogelijke alternatieve interpretaties echter niet volledig uit. Om tunnelvisie te voorkomen, wordt er daarom altijd nagedacht over mogelijke alternatieve interpretaties.

3.2 Initiële hypothesen

Op basis van de in hoofdstuk 1 besproken literatuur is voor de zoektocht naar een patroon – van uitgebreide metaforen die dienen ter beschrijving van burn-out(-herstel) in flapteksten – een zevental hypothesen geformuleerd. Een aantal van deze hypothesen is gericht op het vinden van taalkundige patronen en een aantal op het vinden van argumentatieve patronen.

3.2.1 Hypothesen betreffende taalkundige patronen

Om taalkundige patronen in het gebruik van uitgebreide metaforen te onderzoeken is een vijftal hypothesen opgesteld. De eerste hypothese gaat in op de aanname dat er in flapteksten gebruikgemaakt wordt van een uitgebreide metafoor om burn-out(-herstel) mee te beschrijven:

H1: Het is voor een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out kenmerkend dat er voor het beschrijven van burn-out(-herstel) gebruikgemaakt wordt van een uitgebreide metafoor (naast eventuele niet uitgebreide metaforen).

De tweede hypothese gaat over de conventionaliteit van het brondomein van de uitgebreide metafoor. Uit de literatuur werd namelijk duidelijk dat burn-out(-herstel) (doeldomein) vaak wordt beschreven in termen van een oplaadbare batterij (brondomein). De gebruikte oplaadbare-batterij-metafoor is hierdoor een conventionele metafoor op conceptueel niveau. De tweede hypothese luidt daarom:

H2: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out gebruikgemaakt wordt van een uitgebreide metafoor om burn-out(-herstel) mee te beschrijven, dan is het kenmerkend dat deze metafoor op conceptueel niveau conventioneel is.

Het brondomein OPLAADBARE BATTERIJ is vrij specifiek. Binnen het *UCREL Semantic Analysis System* (USAS) (Archer, Wilson, & Rayson, 2002) kan dit domein worden geschaard onder het veel breder geformuleerde domein ELEKTRICITEIT EN ELEKTRISCHE APPARATUUR. (Met het USAS kunnen brondomeinen worden bepaald (Steen et al., 2010, pp. 61-62), maar opgemerkt moet worden dat dit systeem niet is ontwikkeld met de specifieke bedoeling er brondomeinen van metaforen mee te kunnen identificeren. Meer uitleg over dit systeem volgt in paragraaf 3.4.) Dit domein omvat niet alleen de oplaadbare batterij als losstaand voorwerp, maar ook de functie van dit voorwerp; ervoor zorgen dat elektrische apparatuur kan functioneren, waarbij in de context van deze scriptie de mens als een elektrisch apparaat kan worden gezien. Om die reden heb ik besloten om aan de oplaadbare-batterij-metafoor het wat bredere, maar toch zo concreet en specifiek mogelijke brondomein ELEKTRISCHE ENERGIE toe te kennen. Aansluitend op H2 formuleer ik daarom de derde hypothese als volgt:

H3: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out gebruikgemaakt wordt van een op conceptueel niveau conventionele uitgebreide metafoor om burn-out(-herstel) mee te beschrijven, dan is het kenmerkend dat deze metafoor ELEKTRISCHE ENERGIE als brondomein heeft.

H2 en H3 hebben beide betrekking op de gehele uitgebreide metafoor op conceptueel niveau. De volgende twee hypothesen hebben betrekking op de losstaande metaforische uitdrukkingen die tezamen de uitgebreide metafoor vormen en betreffen het linguïstische niveau.

Uit de literatuur kwam naar voren dat vermoedelijk 99% van de metaforische uitdrukkingen in discourse linguïstisch conventioneel is. In het theoretisch kader zijn verschillende voorbeelden gegeven van linguïstisch conventionele metaforische uitdrukkingen die gebruikt worden om het doeldomein BURN-OUT(-HERSTEL) mee te beschrijven, waarvan ‘de batterij is leeg’ er één is. Bij mij werd hierdoor het idee gewekt dat het gebruikelijk is om voor het beschrijven van burn-out(-herstel) gebruik te maken van

linguïstisch conventionele metaforische uitdrukkingen. Dit resulteert in de volgende hypothese:

H4: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out gebruikgemaakt wordt van een uitgebreide metafoor om burn-out(-herstel) mee te beschrijven, dan is het kenmerkend dat de hiervan deel uitmakende metaforische uitdrukkingen linguïstisch conventioneel zijn.

In de bestudeerde literatuur werd ook gesteld dat 98% van de metaforische uitdrukkingen indirect is. Het voordeel van indirecte metaforische uitdrukkingen is dat ermee de indruk wordt gewekt dat de vergelijking die erin verborgen ligt al aanvaard is. Dit lijkt me een gunstig uitgangspunt voor de flaptekstschrijver. Om die reden vermoed ik dat een flaptekstschrijver enkel gebruikmaakt van indirecte metaforische uitdrukkingen, wat neerkomt op de volgende hypothese:

H5: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out gebruikgemaakt wordt van een uitgebreide metafoor om burn-out(-herstel) mee te beschrijven, dan is het kenmerkend dat alle metaforische uitdrukkingen die onderdeel uitmaken van deze uitgebreide metafoor indirect zijn geformuleerd.

3.2.2 Hypothesen betreffende argumentatieve patronen

Om een argumentatief patroon in het gebruik van de uitgebreide metaforen zichtbaar te krijgen is een tweetal hypothesen opgesteld. Aangezien een uitgebreide metafoor bij uitstek een middel is om te argumenteren, wordt namelijk verwacht dat – indien er een uitgebreide metafoor ter beschrijving van burn-out(-herstel) is gebruikt – deze een argumentatieve functie vervult. Als eerste verwacht ik daarom dat alle gebruikte metaforische uitdrukkingen die onderdeel uitmaken van de uitgebreide metafoor ergens in de argumentatie voor het kopen van het boek terug te vinden zijn. De zesde hypothese luidt daarmee als volgt:

H6: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out voor het beschrijven van burn-out(-herstel) een uitgebreide metafoor wordt gebruikt, dan is het kenmerkend dat deze metafoor onderdeel van de argumentatie voor het kopen van het boek is.

Met een uitgebreide metafoor kan het probleem en/of de oorzaak van het probleem worden vereenvoudigd, zoals bijvoorbeeld het geval is wanneer iemand met een burn-out gezien

wordt als een lege oplaadbare batterij. De oplossing wordt hierdoor ook vereenvoudigd; in het voorbeeld hoeft er slechts te worden ‘opgeladen’. De flaptekstschrijver kan een uitgebreide metafoor dus op strategische wijze inzetten om de lezer ervan te overtuigen dat met behulp van het betreffende boek zijn probleem wordt opgelost. Ik verwacht daarom dat een uitgebreide metafoor wordt ingezet voor zowel het beschrijven van het probleem (bewijslastpunt 1) en/of de oorzaak van het probleem (bewijslastpunt 2), als de met het boek geboden oplossing (bewijslastpunt 3) voor het probleem (door dit probleem al dan niet bij de oorzaak aan te pakken). De laatste voorlopige hypothese luidt daarom:

H7: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out een uitgebreide metafoor is gebruikt voor het beschrijven van burn-out(-herstel) die onderdeel is van de argumentatie voor het kopen van het boek, dan is het kenmerkend dat met behulp van deze uitgebreide metafoor zowel het probleem en/of de oorzaak van het probleem als de oplossing voor het probleem worden beschreven.

Zoals in 3.1 aangegeven, zijn er voor het duiden van de argumentatieve functie van uitgebreide metaforen in termen van ‘strategisch manoeuvreren’ geen hypothesen opgesteld.

3.3 Samenstelling corpus

Om antwoord te vinden op de onderzoeksvraag is gebruikgemaakt van flapteksten van Nederlandstalige zelfhulpboeken bij burn-out die in de jaren 2014 tot en met 2018 door een Nederlandse uitgever op de markt zijn gebracht. Er is voor Nederlandstalige boeken uitgegeven door een Nederlandse uitgever gekozen, omdat het bij het doen van uitspraken over strategisch manoeuvreren met uitgebreide metaforen van belang is dat er op één taal binnen één taalgebied wordt gericht. Elke taal binnen een bepaald taalgebied bevat namelijk metaforen die als typerend voor die taal binnen dat taalgebied kunnen worden aangemerkt (Lakoff & Johnson, 1980, pp. 22-24). Dit komt doordat elk taalgebied zijn eigen cultuur met eigen waarden en manieren om over zaken te denken – de concepten – heeft, die worden weerspiegeld in taal (Charteris-Black, 2011, p. 34; Lakoff & Johnson, 1980, pp. 22-24). Daarnaast is ervoor gekozen om enkel boeken in het corpus op te nemen die zijn verschenen binnen een tijdsbestek van vijf jaar, omdat het denkbaar is dat metafoorgebruik – en hiermee de manier waarop ermee strategisch gemanoeuvreed wordt – door de tijd heen verandert.

Om het corpus samen te stellen is gebruikgemaakt van de websites www.bol.com (*b*) en www.managementboek.nl (*m*) d.d. 18-10-2019, die beide meer dan 25.000 boeken leveren.

Er is gezocht met de filters voor ‘Nederlandstalig’ en ‘boek’⁴ aan en de volgende zoektermen (met tussen haakjes het aantal *hits*): ‘burn-out zelfhulpboek’ (*b: 40 / m: 63*), ‘burn-out’ (*b: 154 / m: 1423*), ‘burnout’ (*b: 154 / m: 10*) ‘burn out’ (*b: 152 / m: 1423*). De zoekresultaten zijn vervolgens gesorteerd op ‘relevantie’. Per boek dat verscheen bij ‘burn-out zelfhulpboek’ is bekeken of het voldeed aan de eerder genoemde definitie van Bergsma (2007, p. 343) van een ‘zelfhulpboek’. Bij de andere zoektermen is er door de resultatenlijst gescrold en aan de hand van de titel en het eventuele bijschrift bepaald of de boekkaft mogelijk bruikbaar zou zijn. Bij mogelijke geschiktheid werd er doorgedrukt om de boekkaft op zijn daadwerkelijke bruikbaarheid te beoordelen. Tijdens de zoektocht is ook de sneeuwbalmethode toegepast door oog te houden voor de aanbevelingen die de websites deden voor gelijksoortige boeken. Boeken die enkel gericht waren op preventie werden uitgesloten. Uiteindelijk zijn er 11 boeken geschikt geacht om als analysemateriaal voor dit onderzoek te dienen, zie Bijlage 4. Om een representatief beeld te krijgen van het metafoorgebruik in de flapteksten is besloten deze alle mee te nemen in het corpus.

3.4 Analyseprocedure

Van de boekkaften zijn enkel die stukken tekst voor analyse geselecteerd die ten minste een deel van de inhoud van het boek trachten weer te geven. Losstaande stukken tekst over de auteurs en citaten uit recensies zijn buiten beschouwing gelaten. Niet elke boekkaft bevat immers deze onderdelen en gepoogd is om metafoorgebruik in dezelfde soort tekst te analyseren.

Als eerste is volgens de methode van analytische inductie gekeken welke flaptekst op het eerste oog een typisch voorbeeld leek van de opgestelde hypothesen, welke hiervan licht afwijkend leek en welke hiervan afwijkend leek. Afwijkingen werden gezocht in opvallendheden die konden duiden op een mogelijkheid tot ontkrachting van één of meerdere hypothesen, zoals tekstlengte of opvallend uitgebreidmetafoorgebruik (bijvoorbeeld Engelstalig metafoorgebruik). Op die manier is enerzijds actief gezocht naar materiaal dat als voorbeeld dient ter bevestiging van het bestaan van een verschijnsel zoals geformuleerd in een hypothese en anderzijds naar bewijs dat de hypothesen tegensprekt.

In de geselecteerde flapteksten is eerst het metafoorgebruik geanalyseerd. Hiervoor is per inhoudswoord (zelfstandig naamwoord, werkwoord, bijwoord en bijvoeglijk naamwoord) gekeken of deze metaforisch gebruikt is. Deze woorden worden immers gezien als ‘de

⁴ *E-books* en luisterboeken zijn uitgesloten.

belangrijkste dragers van de inhoud of betekenis van een zin' (Quené & Kager, 1989, p. 571). Om vast te stellen of er daadwerkelijk sprake is van metafoorgebruik, is gebruikgemaakt van de woordenboekmethode zoals omschreven door Steen et al. (2010, p. 33).⁵ Hierbij wordt een woord als metaforisch aangemerkt als de door de flaptekstschrijver bedoelde betekenis van het woord niet als basisbetekenis in het Van Dale woordenboek staat. Onder de basisbetekenis wordt de meest concrete, specifieke en mensgeoriënteerde betekenis verstaan (Steen et al., 2010, p. 35). Waar in het geval van een 'linguïstisch vernieuwende metafoor' de metaforische betekenis van het woord niet in het woordenboek staat, is in het geval van een 'linguïstisch conventionele metafoor' de contextuele betekenis van het woord naast de basisbetekenis in het woordenboek terug te vinden. Opgemerkt moet worden dat de term 'burn-out' – anders dan in het Engels – in het Nederlands geen metafoor is. Volgens de Van Dale (2020) is het namelijk de afkorting van 'burn-outsyndroom', dat slechts één betekenis heeft: 'verschijnsel van emotionele uitputting, depersonalisatie en een gevoel van verminderde persoonlijke bekwaamheid ten gevolge van langdurige overbelasting op het werk'. In de analyses is de Nederlandstalige term 'burn-out' dan ook niet als metafoor aangemerkt. Voor dit onderzoek is de *Van Dale online professioneel Nederlands, Engels, Frans en Duits* versie geraadpleegd in de periode 2019-2020.

In navolging van Steen et al. (2010, p. 25) vond de analyse woord voor woord plaats. Indien woorden onderdeel bleken van idioom, is met de betekenis van dit idioom gewerkt. Door de Van Dale wordt aan idioom immers een vaste betekenis toegekend.⁶ In navolging van Steen et al. (2010, pp. 30-31) zijn onderdelen van een samenstellingen als losse woorden geanalyseerd, tenzij de samenstelling als één woord in de Van Dale te vinden was.

Vervolgens is gekeken welke metaforische uitdrukkingen onderdeel uitmaakten van een uitgebreide metafoor door te kijken of er overeenkomsten zichtbaar waren in gebruikte brondomeinen voor eenzelfde doeldomein. De brondomeinen werden vastgesteld door te zoeken naar een gemeenschappelijke noemer waaronder elke basisbetekenis van een metaforische uitdrukking van een bepaalde uitgebreide metafoor geschaard kon worden. Om hieraan richting te geven is het *UCREL Semantic Analysis System* gebruikt. Met dit systeem

⁵ Deze methode is gebaseerd op de MIPVU-methode, zoals uitgebreid is beschreven in Steen et al. (2010). Er is voor het Nederlands echter geen woordenboek (zoals de Macmillan) beschikbaar dat gebaseerd is op de gebruiksfrequentie van een woord. MIPVU raadt daarom voor het Nederlands de (op de geschiedenis gebaseerde) Van Dale als woordenboek aan (Steen et al., 2010, p. 94).

⁶ Dit wijkt af van de procedure die Steen et al. (2010, p. 81) schetsen. Zij hanteren ook voor idioom de woord-voor-woord-analyse, omdat niet iedereen idioom zou herkennen als idioom. Mijns inziens geldt dit ook voor conventioneel woordgebruik. Aangezien aan idioom één vaste betekenis verbonden zit, zie ik dit als één lexicale eenheid.

worden woorden gegroepeerd op het mentale concept dat ermee verbonden is (Archer et al., 2002). Hiervoor heeft het systeem elk woord toegekend aan één of meerdere van de vooraf opgestelde 21 semantische categorieën met 232 subcategorieën. Volgens Steen et al. (2010, pp. 61-62) kunnen deze (sub)categorieën als brondomeinen worden opgevat. Naar mijn mening zijn veel van de categorieën echter te vaag of te breed, zoals ‘verkrijgen en bezit’ en ‘gezondheid en ziekte’. Om die reden zijn de metaforische uitdrukkingen weliswaar eerst toegekend aan één van deze subcategorieën om een algemeen idee te krijgen onder welke noemer deze geschaard kunnen worden⁷, maar is het uiteindelijke label van een brondomein bepaald door te zoeken naar een zo concreet en specifiek mogelijke overkoepelende noemer voor de in de Van Dale gevonden basisbetekenissen van de metaforische uitdrukkingen die samen een uitgebreide metafoor vormden. Hierna is beoordeeld of met behulp van de uitgebreide metafoor ‘burn-out(-herstel)’ werd beschreven; indien dit niet het geval was, werd de metafoor geëxcludeerd als object van onderzoek.

De beschreven identificatieprocedure leverde direct gegevens op over de aanwezigheid van uitgebreide metaforen en het daarbij gebruikte brondomein en de linguïstische conventionaliteit van de metaforische uitdrukkingen, waarmee de huidige H1 (gebruik uitgebreide metafoor), H3 (ELEKTRISCHE ENERGIE als brondomein) en H4 (metaforische uitdrukkingen linguïstisch conventioneel) konden worden getoetst. Voor het toetsen van de huidige H2 (uitgebreide metafoor conceptueel conventioneel) werd gekeken of één van de aanwezige metaforische uitdrukkingen (als onderdeel van de uitgebreide metafoor) linguïstisch conventioneel was, omdat dit duidt op conventionaliteit op conceptueel niveau. Aangezien dit voor alle gevallen in dit onderzoek gold, is er geen verdere specificering opgesteld van de procedure om conventionaliteit op conceptueel niveau vast te stellen. Om de huidige H5 (metaforische uitdrukkingen indirect) te toetsen is per gevonden metaforische uitdrukking gekeken of de formulering tot een ‘A is B’ formulering te herleiden viel. Indien dit het geval was, werd de metaforische uitdrukking als ‘indirect’ aangemerkt.

Om na te gaan of de geïdentificeerde metaforen een argumentatieve functie hebben, zoals wordt verondersteld in de huidige H6 (onderdeel van de argumentatie), is daarna voor elke tekst een argumentatiestructuur gemaakt. Bij een argumentatiestructuur wordt de argumentatie zoals aangevoerd door de flaptekstschrijver, gestructureerd weergegeven. Indien een uitgebreide metafoor terugkomt in deze structuur, kan worden gesteld dat deze een

⁷ Helaas was de ontwikkelde versie voor de Nederlandse taal gedurende mijn gehele scriptieperiode buiten werking, waardoor ik met behulp van de tagger voor de Engelse taal de woorden aan één van de vastgestelde (sub)categorieën heb toegekend.

argumentatieve functie heeft. Om de argumentatieve functie van de uitgebreide metafoor te kunnen duiden, is hierbij ook gekeken naar het niveau of de niveaus van argumentatie (hoofdargument, subargument, subsubargument, et cetera) waarin de uitgebreide metafoor is gebruikt. Daarnaast is per geïdentificeerde metaforische uitdrukking (als onderdeel van een uitgebreide metafoor) die onderdeel was van de argumentatie aangegeven of met behulp van deze metafoor het probleem, de oorzaak, de oplossing of de voor- en nadelen van de voorgestelde oplossing werd beschreven. Indien met de metaforische uitdrukking de oplossing werd beschreven, is eveneens gekeken of dit de doeltreffendheid en/of de uitvoerbaarheid betrof. Dit maakte helder aan welke bewijslastpuntbeschrijving(en) (betreffende de oplossingsgerichtheid van het boek) de metafoor een bijdrage leverde, waardoor de houdbaarheid van H7 (met uitgebreide metafoor zowel probleem/oorzaak als oplossing beschreven) kon worden getoetst.

Wanneer een uitgebreide metafoor onderdeel is van de argumentatie kan deze – zoals in het theoretisch kader is te lezen – altijd gezien worden als onderdeel van het strategisch manoeuvreren van de flaptekstschrjver. Per geanalyseerde tekst is daarom het gebruik van de metafoor in strategisch opzicht geïdentificeerd, waarbij rekening is gehouden met a) de flaptekst als activiteitstype, b) de dialectische en retorische doelen van de flaptekstschrjver en c) de drie aspecten van strategisch manoeuvreren: topische keuze, publieksaanpassing en presentatie.

De gehele bovenstaande procedure is eerst per flaptekst uitgewerkt. Hierop volgend zijn de resultaten van de verschillende flapteksten met elkaar vergeleken en de hypothesen getoetst. Indien aanpassing van één of meerdere hypothesen nodig werd geacht, zijn op basis van de resultaten de hypothesen zo nauwkeurig mogelijk geherformuleerd. De gewijzigde hypothesen zijn vervolgens in een nieuwe analyseronde met drie andere flapteksten – één prototypische, één licht afwijkende en één afwijkende flaptekst – volgens dezelfde procedure weer op hun houdbaarheid getoetst. Wat betreft het strategisch manoeuvreren is per geanalyseerde flaptekst beschreven hoe hierin strategisch wordt gemanoeuvreed met de gevonden uitgebreide metafoor of uitgebreide metaforen.

Voor alle analyses geldt dat deze zijn uitgevoerd met het idee dat de lezer iemand met een (vermoedelijke) burn-out is. Dit betekent dat het strategisch manoeuvreren is geanalyseerd met het idee dat iemand met een burn-out ervan moet worden overtuigd om het betreffende boek aan te schaffen. Dit was ook het geval indien een boek een grotere doelgroep had dan alleen personen met een (vermoedelijke) burn-out. Het bekijken van de flapteksten vanuit één specifieke doelgroep zorgt er namelijk voor dat een vergelijking tussen de boeken wat betreft strategisch manoeuvreren mogelijk is en overzichtelijk blijft.

3.5 Samenvatting

In dit hoofdstuk is met behulp van de kennis en inzichten die staan beschreven in het theoretisch kader een methode opgesteld waarmee het strategisch manoeuvreren met uitgebreide metaforen in flapteksten van zelfhulpboeken bij burn-out systematisch kan worden onderzocht. De onderzoeksmethode is tweeledig; er wordt zowel gezocht naar een patroon van het uitgebreidmetafoorgebruik in de flapteksten via de methode van analytische inductie, als naar een verklaring van dit gebruik aan de hand van de notie ‘strategisch manoeuvreren’. In het volgende hoofdstuk staan de onderzoeksresultaten die met behulp van deze methode zijn gevonden.

4. Analyses

In dit hoofdstuk staan de resultaten van de analyses, waarbij de paragrafen 4.1, 4.2 en 4.3 elk de resultaten van één hypothesetoetsende ronde weergeven. Het hoofdstuk sluit af met een korte samenvatting in paragraaf 4.4. De originele versies van de geanalyseerde flapteksten staan, evenals de brondomeinen en betekenissen die aan de metaforische uitdrukkingen zijn toegekend, in Bijlage 5. Ten gunste van de leesbaarheid van de analyses, heb ik de basis- en contextuele betekenis van de metaforische uitdrukkingen niet ook in de analysesectie zelf vermeld. Bij eventuele twijfel aan de juistheid van een geïdentificeerde uitgebreide metafoor, is het daarom raadzaam Bijlage 5 te raadplegen.

4.1 Hypothesetoetsende ronde 1

Met de analyses uit de eerste ronde zijn de hypothesen uit de methodesectie getoetst. Ook is er mee een eerste aanzet gemaakt voor het beschrijven van het strategisch manoeuvreren met uitgebreide metaforen in de flapteksten.

4.1.1 Prototypische flaptekst: *Stop burn-out* (Dewulf, 2016)

De flaptekst in deze subparagraaf is als prototypisch aangemerkt, aangezien in deze flaptekst personen met een burn-out bijna overduidelijk op metaforische wijze worden vergeleken met oplaadbare batterijen wat binnen het in H3 voorspelde brondomein ELEKTRISCHE ENERGIE valt. De tekst is afkomstig van het boek *Stop burn-out* met als ondertitel *Wat als je batterijen leeglopen: praktische tips en technieken om burn-out te herkennen, te vermijden, te bestrijden* van auteur Luk Dewulf. De titel duidt erop dat het boek geschreven is voor wie al een burn-out heeft en voor wie dit wil voorkomen.

Hoe kan je omgeving je **batterijen (1)** laten **leeglopen (1)** of **opladen (1)** ?

Waarom ontstaat de meerderheid van burn-outs in relatie met anderen?

Hoe helpt professionalisering van alle betrokkenen om burn-out te voorkomen?

Een veelheid aan mensen krijgt te kampen met burn-out. Plots ervaren ze een hevige daling in hun motivatie en **energie (1)** voor hun werk, zonder meteen de oorzaak te kennen. Hier weer uit komen vergt meer dan **op rust gaan (1)**. Voorkomen is de sleutel, maar daarvoor is het

noodzakelijk dat de omgeving bekwaam is, en dat je in een context zit waar er ruimte is voor jouw talent.

Dit boek daagt je uit om te kiezen voor je talent en je toekomst. Het is niet zomaar een zelfhulpboek voor mensen die al kampen met een burn-out. *Stop burn-out* leert je begrijpen wat **energie(1)**verlies en een burn-out zijn, hoe je de gevarezone kunt herkennen, maar vooral hoe je een burn-out kunt voorkomen.

Figuur 3. Flaptekst van Dewulfs *Stop burn-out* (2016). De uitgebreide metafoor is dikgedrukt. Tussen haakjes staat het nummer van de uitgebreide metafoor waartoe de metaforische uitdrukking behoort.

Hypothesetoetsing: In de flaptekst staat één uitgebreide metafoor met behulp waarvan burn-out(-herstel) wordt beschreven, zie (1) in Figuur 3. Dit ondersteunt H1 (gebruik uitgebreide metafoor). Het gebruikte brondomein luidt ELEKTRISCHE ENERGIE, wat op basis van de Van Dale gezien kan worden als een conventioneel brondomein binnen de gegeven context. Dit bevestigt H2 (uitgebreide metafoor conceptueel conventioneel). Bovendien komt dit brondomein exact overeen met het brondomein in H3, wat H3 (ELEKTRISCHE ENERGIE als brondomein) eveneens bevestigt.

Van de meeste metaforische uitdrukkingen staat de contextuele betekenis in de Van Dale, wat duidt op linguïstische conventionaliteit van deze uitdrukkingen. Van de uitdrukking ‘op rust gaan’ is echter de betekenis niet in de Van Dale terug te vinden. Binnen de gegeven context lijkt deze uitdrukking te verwijzen naar de rusttoestand (slaapstand en sluimerstand) die elektrische apparaten zoals bijvoorbeeld een laptop hebben. Om die reden is deze uitdrukking als een linguïstisch vernieuwende metafoor aangemerkt. In hoeverre ‘batterijen’ binnen deze context een linguïstisch conventionele uitdrukking is, is betwistbaar. Van Dale toont namelijk dat de enkelvoudsvorm ‘batterij’ linguïstisch conventioneel is, maar in geen van de contextuele betekenissen wordt gesproken over de meervoudsvorm ‘batterijen’ die ‘leeglopen’ of ‘opladen’ om over iemands energieniveau te praten. Om die reden is de metaforische uitdrukking ‘batterijen’ als relatief linguïstisch vernieuwend aangemerkt. Deze bevindingen weerleggen H4 waarin wordt verondersteld dat alle metaforische uitdrukkingen die deel uitmaken van de uitgebreide metafoor linguïstisch conventioneel zijn. De metaforische uitdrukkingen zijn wel alle indirect geformuleerd, wat H5 (metaforische uitdrukkingen indirect) bekrachtigt.

De argumentatiestructuur in Figuur 4 toont dat de gehele uitgebreide metafoor onderdeel uitmaakt van de argumentatie voor het kopen van het boek; de metafoor komt terug in een viertal subargumenten (namelijk ((1).1a).1a, ((1).1b).1a, ((1).1b).1b en (1).3.1) voor het kopen van het boek die in lijn liggen met twee van de drie (in één geval impliciet gelaten) hoofdargumenten hiervoor. Dit ondersteunt H6 (onderdeel van de argumentatie). In Figuur 4 is eveneens te zien dat met behulp van de uitgebreide metafoor zowel iets wordt gezegd over het probleem als (ten minste) een deel van de oplossing voor dit probleem. Alleen de doeltreffendheid van de oplossing wordt met behulp van de uitgebreide metafoor beschreven en niet de uitvoerbaarheid. Dit ondersteunt H7 waarin wordt gesteld dat met behulp van de uitgebreide metafoor zowel het probleem en/of de oorzaak, als de oplossing voor dit probleem wordt beschreven.

(1) (Koop dit boek.)

((1).1a) (In dit boek leer je veel over een burn-out.)

((1).1a).1a Je leert hoe je omgeving je **batterijen (1)** kan laten **leeglopen (1)** (*probleembeschrijving*) of **opladen (1)** (*oplossing; doeltreffendheid*).

((1).1a).1b Je leert waarom de meerderheid van burn-outs in relatie met anderen ontstaat.

((1).1a).1c Je leert hoe professionalisering van alle betrokkenen helpt om burn-out te voorkomen.

((1).1a).1c.1 Voorkomen is de sleutel, maar daarvoor is het noodzakelijk dat de omgeving bekwaam is, en dat je in een context zit waar er ruimte is voor jouw talent.

((1).1b) (Dat is wenselijk.)

((1).1b).1a Een veelheid aan mensen krijgt te kampen met burn-out. Plots ervaren ze een hevige daling in hun motivatie en **energie (1)** voor hun werk (*probleembeschrijving*), zonder meteen de oorzaak te kennen.

((1).1b).1b Hier weer uit komen vergt meer dan **op rust gaan (1)** (*oplossing; doeltreffendheid*).

(1).2 Dit boek daagt je uit om te kiezen voor je talent en je toekomst.

(1).3 Het is niet zomaar een zelfhulpboek voor mensen die al kampen met een burn-out.

(1).3.1 Stop burn-out leert je begrijpen wat **energie(1)**verlies en een burn-out zijn (*probleembeschrijving*), hoe je de gevarezone kunt herkennen, maar vooral hoe je een burn-out kunt voorkomen.

Figuur 4. Argumentatiestructuur flaptekst *Stop burn-out*. De uitgebreide metafoor is dikgedrukt. Tussen haakjes staat het nummer van de uitgebreide metafoor waartoe de metaforische uitdrukking behoort. Het bewijslastpunt waaraan een metaforische uitdrukking bijdraagt staat schuingedrukt tussen haakjes.

Strategisch manoeuvreren: Wat betreft de topische keuze valt de keuze van de flaptekstschrijver voor het brondomein ELEKTRISCHE ENERGIE op. Door een mens als meerdere oplaadbare batterijen te *framen*, benadrukt de flaptekstschrijver de oplaadbaarheid van de mens. Hij maakt ermee duidelijk dat een burn-out kan worden gezien als ‘oplaadbare batterijen die te ver zijn leeggelopen’ en dat de oplossing voor dit probleem dus logischerwijs ‘opladen’ is. Hiermee vereenvoudigt hij het probleem en daarmee ook de oplossing die nodig is voor het probleem, wat hem strategisch voordeel biedt. Het probleem is immers niet enkel het gebrek aan ‘energie’; dingen als ‘geen nee kunnen zeggen’ en ‘perfectionisme’ zullen namelijk ook vaak onderdeel van (de oorzaak van) het probleem zijn en moeten worden aangepakt om het probleem doeltreffend op te lossen.

Doordat het brondomein een conventioneel brondomein is, sluit de flaptekstschrijver aan bij zijn publiek; men is immers gewend om in termen van elektrische energie over zichzelf te denken. De vergelijking die middels de metafoor wordt gemaakt, lijkt daardoor direct aanvaard. Een linguïstisch vernieuwende metaforische uitdrukking die binnen datzelfde brondomein valt, zoals ‘op rust gaan’ in de flaptekst wordt hierdoor wellicht aanvaardbaarder; ‘op rust gaan’ is immers een bekende toestand op bijvoorbeeld een laptop, waarmee het energieverbruik van het apparaat (tijdelijk) wordt verminderd. Ditzelfde geldt voor de linguïstisch relatief vernieuwende metaforische uitdrukking ‘batterijen’. Door het gebruik van een conventioneel brondomein bij een uitgebreide metafoor lijkt dus een beargumentering van de aanvaardbaarheid van de vergelijking die met die metafoor gemaakt wordt, niet nodig. Dat is niet alleen handig gezien de beperkte tekstruimte die de flaptekstschrijver heeft om zijn boodschap mee over te brengen, maar ook omdat de flaptekstschrijver de metafoor nu direct als onderdeel van de argumentatie voor het kopen van het boek kan inzetten.

Wat betreft de presentatie van de metafoor valt op dat alle metaforische uitdrukkingen die onderdeel uitmaken van de uitgebreide metafoor, indirect geformuleerd zijn. Dit betekent dat er niet gebruikgemaakt is van pragmatische signalen zoals ‘als’ waarmee de flaptekstschrijver aangeeft dat hij een vergelijking maakt. De vergelijking die in de metafoor verborgen ligt, wordt daardoor als een feit gepresenteerd. Bij het inzetten van de uitgebreide

metafoor heeft de flaptekstschrjver geen discussieregels overtreden, wat aangeeft dat de discussiebijdragen van de flaptekstschrjver als redelijk mogen worden gezien.

Bovenstaande bezien lijkt de metafoor strategisch gezien redelijk sterk ingezet. Toch is er wel iets om op te merken; de strategische mogelijkheden van de uitgebreide metafoor lijken namelijk niet optimaal benut. Zo wordt er met de metafoor bijgedragen aan het beschrijven van het probleem en een hierop aansluitende oplossing, maar de oplossing die er metaforisch mee wordt voorgesteld lijkt onvolledig om het probleem daadwerkelijk mee te kunnen oplossen. Er wordt namelijk gesteld dat er ‘meer dan op rust gaan’ nodig is. Wat er echter daadwerkelijk precies ‘meer’ nodig is, blijft impliciet.

4.1.2 Licht afwijkende flaptekst: *50 lepeltjes energie per dag* (Everard, 2018)

In deze subparagraaf staat een analyse van een flaptekst die als licht afwijkend is aangemerkt. Reden voor deze aanmerking is het opvallende gebruik van vele verschillende brondomeinen om het doeldomein BURN-OUT(-HERSTEL) metaforisch mee te conceptualiseren. De flaptekst is afkomstig van het boek *50 lepeltjes energie per dag* met als ondertitel *Je praktische gids om een burn-out te voorkomen en te genezen* van auteur Anne Everard. De titel wekt duidelijk het idee dat het boek zowel ter preventie als ter genezing van een burn-out kan dienen.

Stel: iedereen beschikt over 50 lepeltjes **energie (1)** per dag. Elke taak - je aankleden, je kinderen naar school brengen, een vergadering - kost je één of meerdere lepels. Na een goede nachtrust is je **voorraad (#)** weer **aangevuld (#)**. Maar mensen op de rand van een burn-out staan dag na dag op met steeds minder **energie (1)** in hun tank, terwijl ze even hard blijven werken. Tot **het licht*** opeens **uitgaat* (1)**.

Anne Everard maakte het aan den lijve mee. **Met vallen en opstaan (2)** leerde ze haar **energie(1)reserves(#)** opnieuw **aan te vullen (#)** door de juiste keuzes te maken, prioriteiten te stellen én mild te zijn voor haar lichaam. Dit boek is gebaseerd op haar eigen ervaringen en die van vele andere burnies. Aan de hand van herkenbare voorbeelden en praktische en concrete tips toont ze hoe je **uitputtings(#)**signalen tijdig kunt herkennen en **stap voor stap (2)** aan je herstel kunt werken.

Figuur 5. Flaptekst van Everards *50 lepeltjes energie per dag* (2018). De uitgebreide metaforen zijn dikgedrukt. Woorden met een asterisk die binnen een zelfde zin staan vormen

samen een metaforische uitdrukking. Tussen haakjes staat het nummer van de uitgebreide metafoer waartoe de metaforische uitdrukking behoort.

Hypothesetoetsing: De metafoeridentificatie toont twee uitgebreide metaforen die burn-out(-herstel) beschrijven, zie (1) en (2) in Figuur 5. Dit ondersteunt het in H1 geformuleerde idee dat er voor het beschrijven van burn-out(-herstel) altijd gebruikgemaakt wordt van een uitgebreide metafoer.

Van uitgebreide metafoer (1) is het brondomein ELEKTRISCHE ENERGIE, wat door de Van Dale als een conventioneel brondomein wordt beschouwd binnen de gegeven context. Daarmee wordt H2 (uitgebreide metafoer conceptueel conventioneel) bevestigd. Het brondomein komt exact overeen met het brondomein geformuleerd in H3, waarmee H3 (ELEKTRISCHE ENERGIE als brondomein) wordt bekrachtigd. Van alle metaforische uitdrukkingen van metafoer (1) is de contextuele betekenis in de Van Dale te vinden, waarmee H4 (metaforische uitdrukkingen linguïstisch conventioneel) wordt ondersteund. De metaforische uitdrukkingen zijn alle indirect geformuleerd, wat H5 (metaforische uitdrukkingen indirect) bevestigd.

De argumentatiestructuur in Figuur 6 laat zien dat metafoer (1) in haar geheel onderdeel is van de argumentatie voor het kopen van het boek; het maakt zowel onderdeel uit van één van de twee subsubargumenten in lijn met het enige hoofdargument voor het kopen van het boek (namelijk (1).1.1.1b), als van beide argumenten voor dit subsubargument (namelijk (1).1.1.1b.1a en (1).1.1.1b.1b). Dit bevestigd H6 (onderdeel van de argumentatie). Daarnaast is in Figuur 6 te zien dat met behulp van metafoer (1) zowel het probleem als de doeltreffendheid van de oplossing worden beschreven, wat H7 (met uitgebreide metafoer zowel probleem/oorzaak als oplossing beschreven) bekrachtigt.

Van metafoer (2) is het brondomein WANDELING. Volgens de Van Dale is dit brondomein binnen deze context conventioneel, wat H2 (uitgebreide metafoer conceptueel conventioneel) bevestigd. Het brondomein WANDELING wijkt echter af van het brondomein ELEKTRISCHE ENERGIE in H3, wat H3 (ELEKTRISCHE ENERGIE als brondomein) weerlegt. Alle losstaande metaforische uitdrukkingen van de metafoer zijn in het woordenboek te vinden, wat wijst op linguïstisch conventionele metaforische uitdrukkingen. Dit bevestigd H4 (metaforische uitdrukkingen linguïstisch conventioneel). Bovendien is de formulering van de uitdrukkingen indirect, wat H5 (metaforische uitdrukkingen indirect) eveneens bevestigd.

Figuur 6 toont daarnaast dat metafoor (2) in haar geheel terug te zien is in de argumentatie voor het kopen van het boek; de metafoor maakt onderdeel uit van het enige hoofdargument (namelijk (1).1) en van een subsubargument in lijn met dit hoofdargument (namelijk (1).1.1.1b). Dit bekrachtigt H6 (onderdeel van de argumentatie). Met behulp van de metafoor wordt enkel de uitvoerbaarheid van de oplossing beschreven. Dit ontkracht H7 (met uitgebreide metafoor zowel probleem/oorzaak als oplossing beschreven).

In de flaptekst is nog een noemenswaardige derde uitgebreide metafoor waar te nemen, namelijk (#). Deze metafoor lijkt ter beschrijving van burn-out(-herstel) te dienen, maar grondige bestudering toont dat deze metafoor met als brondomein VOORRAAD slechts dient om het brondomein ELEKTRISCHE ENERGIE van metafoor (1) te concretiseren.⁸ Deze metafoor valt daarom buiten de reikwijdte van dit scriptieonderzoek.

Belangrijk om op te merken is dat deze resultaten tonen dat er een impliciete aanname in de opgestelde hypothesen verborgen ligt, namelijk dat er slechts één uitgebreide metafoor zou worden gebruikt om burn-out(-herstel) mee te beschrijven. Doordat de analyse twee uitgebreide metaforen weergeeft waarmee burn-out(-herstel) wordt beschreven, vereist dit dat de hypothesen in ieder geval (ook) op dit vlak moeten worden herzien.

(1) (Koop dit boek).

(1).1 Aan de hand van herkenbare voorbeelden en praktische en concrete tips toont ze (Anne Everard) hoe je uitputtingssignalen tijdig kunt herkennen en **stap voor stap (2)** aan je herstel kunt werken (*oplossing; uitvoerbaarheid*).

(1).1.1 Dit boek is gebaseerd op haar eigen ervaringen en die van vele andere burnies.

(1).1.1.1a Anne Everard maakte het aan den lijve mee.

(1).1.1.1b Met **vallen en opstaan (2)** (*oplossing; uitvoerbaarheid*) leerde ze haar **energie(1)** reserves opnieuw aan te vullen door de juiste keuzes te maken (*oplossing; doeltreffendheid*), prioriteiten te stellen én mild te zijn voor haar lichaam.

(1).1.1.1b.1a Stel: iedereen beschikt over 50 lepeltjes **energie (1)** per dag (*probleembeschrijving*). Elke taak - je aankleden, je kinderen naar school brengen, een vergadering - kost je één of

⁸ Metafoor (#) maakt duidelijk dat elektrische energie gelijkstaat aan een voorraad die aan te vullen is, maar ook uitgeput kan raken. De metaforische uitdrukking 'reserve' duidt op de 'noodvoorraad' (Van Dale, 2020).

meerdere lefels. Na een goede nachtrust is je voorraad weer aangevuld.

(1).1.1.1b.1b Maar mensen op de rand van een burn-out staan dag na dag op met steeds minder **energie (1)** in hun tank (*probleembeschrijving*), terwijl ze even hard blijven werken. Tot **het licht*** opeens **uitgaat* (1)** (*probleembeschrijving*).

Figuur 6. Argumentatiestructuur flaptekst *50 lepeltes energie per dag*. De uitgebreide metaforen zijn dikgedrukt. Woorden met een asterisk die binnen een zelfde zin staan vormen samen een metaforische uitdrukking. Tussen haakjes staat het nummer van de uitgebreide metafoer waartoe de metaforische uitdrukking behoort. Het bewijslastpunt waaraan een metaforische uitdrukking bijdraagt staat schuingedrukt tussen haakjes.

Strategisch manoeuvreren: Met de keuze uit het topisch potentieel voor het brondomein ELEKTRISCHE ENERGIE bij uitgebreide metafoer (1), stelt de flaptekstschrijver ‘burn-out raken’ gelijk aan het ‘opeens uitgaan van het licht’ door energiegebrek. Door burn-out op deze manier te *framen*, wordt de behoefte aan elektrische energie om te kunnen functioneren benadrukt.

Doordat het brondomein conventioneel is, sluit de metafoer aan bij de denkwijze van het publiek; het is voor het publiek gebruikelijk om in termen van elektrische energie over het eigen functioneringsvermogen te denken. Dit zal daarom kunnen bijdragen aan de acceptatie van de – met de metafoer opgeworpen – vergelijking door het publiek. De keuze om enkel linguïstisch conventionele metaforische uitdrukkingen in te zetten, draagt mogelijk nog eens extra bij aan de acceptatie van de vergelijking door het publiek. Indien een uitspraak linguïstisch conventioneel is, betekent dit immers ook dat in de uitspraak een gangbare manier van denken verwoord staat.

Wat betreft de presentatie van de metafoer valt op dat de flaptekstschrijver alle metaforische uitdrukkingen indirect heeft geformuleerd. Hiermee wordt de suggestie van de juistheid van de vergelijking nog verder versterkt; de vergelijking wordt niet meer als een (eventueel te betwijfelen) vergelijking opgeworpen, maar als een onbetwistbaar feit.

Strategisch gezien lijkt uitgebreide metafoer (1) op het eerste gezicht sterk te zijn ingezet, aangezien de oplossing ‘energie reserves opnieuw aanvullen’ naadloos lijkt aan te sluiten op het probleem van energiegebrek dat zorgt voor het uitgaan van het licht. Als we echter nagaan hoe een lamp werkt, dan lijkt de gebruikte redenering niet helemaal correct. Bij

verminderde energie zal de lichtintensiteit van een lamp immers afnemen, maar de lamp zal niet uitgaan (denk bijvoorbeeld aan een fietslampje dat bijna leeg is). Dit idee zien we ook terug in de tekst: de metaforische uitdrukkingen (zoals ‘lepeltjes’, ‘voorraad’ en ‘tank’) die op verschillende niveaus in de argumentatie worden gebruikt worden om energie te concretiseren, benadrukken het idee van elektrische energie als iets dat gradueel af- of toeneemt. Aangezien in de tekst dus ook de fase van verminderde energie wordt beschreven, mag logisch gezien worden aangenomen dat ook de lamp eerst minder fel licht geeft alvorens deze stopt met branden. Er zal dus geen sprake zijn van het ‘opeens’ uitgaan van het licht. Dit is alleen het geval indien de lamp stukgaat, iemand de energietoevoer per direct stopt door op het ‘uit-knopje’ te drukken of de stekker uit het stopcontact wordt getrokken. Aangezien de flaptekstschrijver dus eerst beschrijft hoe energie langzaam op kan raken en vervolgens stelt dat energie ‘opeens’ opraakt, spreekt hij zichzelf hier tegen. Hij houdt zich namelijk niet meer aan het door hem zelf opgeworpen uitgangspunt dat elektrische energie iets is dat gradueel af- of toeneemt. De flaptekstschrijver overtreedt hierdoor de uitgangspuntregel voor het voeren van een redelijke discussie, waardoor hij aan zijn dialectische doel voorbijgaat. Reden voor hem om deze regel te overtreden is mogelijk de wens om het krijgen van een burn-out als iets onvoorspelbaars te positioneren. Dit kan de lezer immers beangstigen en het idee geven zelf geen grip te hebben op de burn-out, waardoor hij denkt het boek te moeten aanschaffen om nu en in de toekomst hier wel grip op te krijgen. De retorische doelen van de flaptekstschrijver nemen in deze flaptekst dus de overhand wat ten koste gaat van de dialectische doelen; de strategische manoeuvre is ontspoord.

Met de keuze uit het topisch potentieel voor het brondomein WANDELING bij uitgebreide metafoor (2) wordt in deze tekst het herstellen van een burn-out gelijkgesteld aan het bewandelen van een hobbelige weg. Immers wordt er gesproken over ‘met vallen en opstaan’ en ‘stap voor stap’ als het over het herstelproces gaat. Met het *framen* van herstel als zo’n weg, benadrukt de flaptekstschrijver het proces dat bij het oplossen van het probleem hoort.

Dit *frame* sluit vanwege de conventionaliteit van het brondomein aan bij de denkwijze van het publiek; men is gewend om in termen van een wandeling te denken als het gaat over het proces dat nodig is om een bepaald doel – in dit geval burn-out-herstel – te bereiken. De vergelijking lijkt hiermee algemeen aanvaard, wat de instemming van het publiek met de gemaakte vergelijking min of meer zal waarborgen. Ditzelfde geldt voor de (enkel) gebruikte linguïstisch conventionele metaforische uitdrukkingen.

De indirecte formulering die gebruikt is bij het presenteren van de metaforische uitdrukkingen van de uitgebreide metafoor kan de kans op twijfel aan de gemaakte vergelijking verkleinen. De lezer wordt er immers niet via pragmatische signalen van bewust gemaakt dat er sprake is van een vergelijking (waaraan hij kan gaan twijfelen). De discussieregels lijken bij het gebruik van de uitgebreide metafoor nageleefd.

Op het eerste oog lijkt uitgebreide metafoor (2) niet erg strategisch ingezet. Er wordt immers mee duidelijk gemaakt dat herstel mogelijk is, maar niet zomaar zal gebeuren. De lezer lijkt namelijk, net als boekauteur Everard zelf, ‘stappen’ te moeten gaan zetten en daarbij te zullen gaan ‘vallen’ en weer ‘op’ moeten gaan ‘staan’. De uitgebreide metafoor lijkt hierdoor niet echt aan te sluiten bij de veronderstelde wens van de lezer om zo snel mogelijk ‘burn-out-vrij’ te zijn. Hiertegenover kan worden gesteld dat als herstel echt zo eenvoudig was, de lezer niet naar een boek hiervoor op zoek zou zijn gegaan. Het gebruik van deze wandelingmetafoor lijkt daardoor vooral bij te dragen aan het krijgen van vertrouwen in dat herstel mogelijk is en aan de geloofwaardigheid van het daarbij helpende karakter van het boek; er wordt immers gesuggereerd dat boekauteur Everard met het bewandelen van deze weg zelf (ook) de bestemming ‘burn-out-vrij’ heeft bereikt.

De keuze voor twee uitgebreide metaforen kan vanuit de notie ‘strategisch manoeuvreren’ worden verklaard doordat beide metaforen een andere bijdrage leveren aan het voldoen van de bewijslast door de flaptekstschrijver. Met de elektrische-energie-metafoor betoogt de flaptekstschrijver dat er sprake is van een serieus probleem dat met behulp van dit boek probleem doeltreffend wordt opgelost, terwijl hij met de wandelingmetafoor de uitvoerbaarheid van de aangevoerde oplossing onderbouwt. Het beschrijven van de uitvoerbaarheid van de oplossing wordt in termen van ‘elektrische energie’ lastig, doordat herstel niet ‘slechts’ een kwestie van de energietoevoer openzetten is, zoals we dat bij spullen die op elektrische energie werken gewend zijn. Een metafoor die de uitvoerbaarheid realistischer weergeeft, lijkt daardoor nodig om het betoog geloofwaardig te houden. Daarnaast lijkt het lastig om vanuit het brondomein WANDELING een overtuigende probleemschets en hierop aansluitende oplossing te beschrijven; wellicht omdat deze metafoor voornamelijk gebruikelijk lijkt binnen de context van een procesbeschrijving en niet binnen de context van een resultaat- ofwel oplossingsbeschrijving. De metaforen lijken elkaar hierdoor dus op strategische wijze aan te vullen.

4.1.3 Afwijkende flaptekst: *Stress en burn-out* (Worp, 2015)

In deze subparagraaf staat de analyse van een flaptekst die als afwijkend is aangemerkt vanwege de korte tekstlengte en daarmee de beperkte ruimte die er is om burn-out(-herstel) metaforisch te beschrijven. De tekst komt van de achterflap van het boek *Stress en burn-out* met als ondertitel *De oorzaken, het gevoel en de oplossingen bij stress, burn-out en depressiviteit* van auteur Tini Worp. De ondertitel geeft aan dat het boek voor zowel mensen met stress, als voor mensen met burn-out en depressiviteit is bedoeld.

Stress en burn-out

De oorzaken, het gevoel en de oplossingen bij stress, burn-out en depressiviteit.

In dit boek kunt u burn-out leren herkennen, begrijpen en bestrijden. Hoe komt het dat de een meer last heeft van stress of gevoeliger is voor burn-out? U vindt veel uitleg over wat u kunt doen om stress en burn-out de baas te worden inclusief een aantal testen en oefeningen.

Figuur 7. Flaptekst van Worp's Stress en burn-out (2015).

Hypothesetoesting: Deze flaptekst bevat geen uitgebreide metaforen, zie Figuur 7. Wel zijn er twee metaforische uitdrukkingen waarmee de flaptekstschrijver een burn-out (-herstel) beschrijft. Zo spreekt de flaptekstschrijver over het ‘bestrijden’ van burn-out, wat duidt op een burn-out als ongedierte. Daarnaast spreekt hij over ‘burn-out de baas worden’, wat suggereert dat er een soort organisatiehiërarchie is waarvan de persoon zelf en de burn-out deel uitmaken. Er is in deze flaptekst dus wel sprake van het metaforisch beschrijven van burn-out(-herstel), maar hiervoor is niet ten minste één uitgebreide metafoor gebruikt zoals in H1 wordt verondersteld. Hiermee is H1 (gebruik uitgebreide metafoor) ontkracht. Aangezien de overige hypothesen alle de aanwezigheid van een uitgebreide metafoor vereisen, kunnen deze aan de hand van deze flaptekst niet op houdbaarheid worden getoetst.

Strategisch manoeuvreren: Een verklaring vanuit de notie ‘strategisch manoeuvreren’ blijft hier vanwege het gebrek aan een uitgebreide metafoor ook achterwege.

4.1.4 Conclusie hypothesetoetsende ronde 1

De analyses maken duidelijk dat de initiële hypothesen aanpassing behoeven. Uit de analyse van de afwijkende flaptekst bleek dat er niet altijd uitgebreide metaforen worden gebruikt voor het beschrijven van burn-out(-herstel). Bovendien blijkt uit de analyse van de licht

afwijkende flaptekst dat er gebruikgemaakt kan worden van meer dan één uitgebreide metafoor om burn-out(-herstel) te mee te beschrijven. Om die reden verwerp ik H1 (gebruik uitgebreide metafoor) waarin ik ervan uitging dat er altijd gebruikgemaakt zou worden van een uitgebreide metafoor om burn-out(-herstel) mee te beschrijven en waarin de aanname verborgen ligt dat er altijd slechts één uitgebreide metafoor zou worden gebruikt voor het metaforisch beschrijven van burn-out(-herstel). Dit leidt er tevens toe dat in alle andere hypothesen over ‘één of meerdere uitgebreide metaforen’ moet worden gesproken in plaats van ‘een uitgebreide metafoor’.

Wat betreft H2 (uitgebreide metafoor conceptueel conventioneel) tonen de resultaten dat de gebruikte uitgebreide metaforen inderdaad conventioneel zijn op conceptueel niveau, waardoor deze hypothese met een kleine wijziging van ‘een uitgebreide metafoor’ in ‘één of meerdere uitgebreide metaforen’ als H1 meegaat naar de volgende ronde:

H1: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out gebruikgemaakt wordt van één of meerdere uitgebreide metaforen om burn-out(-herstel) mee te beschrijven, dan is het kenmerkend dat deze metaforen op conceptueel niveau conventioneel zijn.

De analyseronde toont dat indien er gebruikgemaakt wordt van een uitgebreide metafoor voor het beschrijven van burn-out(-herstel), hiervoor de brondomeinen ELEKTRISCHE ENERGIE en WANDELING worden benut. Dit weerlegt het in H3 weergegeven idee dat enkel ELEKTRISCHE ENERGIE als brondomein dient bij het metaforisch beschrijven van burn-out(-herstel). Het gebruikte brondomein lijkt samen te hangen met het bewijslastpunt waaraan het bijdraagt. Na bespreking van de initiële H6, kom ik hierop terug.

Het idee dat de metaforische uitdrukkingen die onderdeel uitmaken van een uitgebreide metafoor linguïstisch conventioneel zijn, is met de licht afwijkende tekst ondersteund, maar met de prototypische tekst weerlegd. De resultaten van de prototypische tekst toonden dat er naast linguïstisch conventionele metaforische uitdrukkingen ook linguïstisch (relatief) vernieuwende metaforische uitdrukkingen worden gebruikt. H4 (metaforische uitdrukkingen linguïstisch conventioneel) wordt daarom H2 met de volgende herformulering:

H2: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out gebruikgemaakt wordt van één of meerdere uitgebreide metaforen om burn-out(-herstel) mee te beschrijven, dan is het

kenmerkend dat ten minste een deel van de metaforische uitdrukkingen van elke uitgebreide metafoor linguïstisch conventioneel is.

De analyses toonden ook dat de metaforische uitdrukkingen die onderdeel zijn van een uitgebreide metafoor alle indirect zijn geformuleerd. Bij H5 (metaforische uitdrukkingen indirect) pas ik de formulering daarom enkel aan op de geconstateerde mogelijkheid dat er meerdere metaforen in een flaptekst te vinden zijn waarmee burn-out(-herstel) wordt beschreven. H5 – nu H3 – luidt daardoor nu als volgt:

H3: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out gebruikgemaakt wordt van één of meerdere uitgebreide metaforen om burn-out(-herstel) mee te beschrijven, dan is het kenmerkend dat alle metaforische uitdrukkingen die onderdeel uitmaken van deze uitgebreide metaforen indirect zijn geformuleerd.

Het idee dat uitgebreide metaforen onderdeel zijn van de argumentatie voor het kopen van het boek houdt eveneens stand. De reconstructies van de aangevoerde argumentatie in de flapteksten toonden namelijk dat alle uitgebreide metaforen hiervan onderdeel uitmaakten. De manier waarop dit het geval was verschilde per uitgebreide metafoor; één van de metaforen kwam voor het eerst naar voren in een hoofdargument, terwijl dit bij de andere twee geïdentificeerde metaforen pas in een subargument of een nog verder ongeschikt argument het geval was. Daarnaast waren de metaforische uitdrukkingen van twee van de uitgebreide metaforen verdeeld over argumenten die in lijn met elkaar lagen, terwijl deze uitdrukkingen bij één van de uitgebreide metaforen juist verspreid lagen over twee argumentatielijnen. Een patroon in de manier waarop de uitgebreide metaforen in de argumentatie terug te vinden zijn, is hierin niet te herkennen. In H6 (onderdeel van de argumentatie) is daarom alleen de standaardwijziging doorgevoerd waarbij er niet over ‘een’ maar over ‘één of meerdere’ uitgebreide metaforen wordt gesproken. H6 wordt H4:

H4: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out voor het beschrijven van burn-out(-herstel) één of meerdere uitgebreide metaforen worden gebruikt, dan is het kenmerkend dat deze metaforen onderdeel van de argumentatie voor het kopen van het boek zijn.

Uit de resultaten kwam eveneens naar voren dat er bij het metaforisch beschrijven van burn-out(-herstel) niet alleen gebruikgemaakt wordt van het brondomein ELEKTRISCHE ENERGIE, maar ook van het brondomein WANDELING. Het brondomein dat werd gebruikt leek echter bepalend voor het bewijslastpunt waaraan met de metafoor een bijdrage werd geleverd. Met behulp van het brondomein ELEKTRISCHE ENERGIE werden zoals verwacht in H7 (met uitgebreide metafoor zowel probleem/oorzaak als oplossing beschreven) zowel het probleem als de bijbehorende oplossing beschreven. Het betrof hierbij steeds de doeltreffendheid van de oplossing. Met behulp van het brondomein WANDELING werd enkel de uitvoerbaarheid van de oplossing beschreven (mits de uitvoerbaarheid met behulp van een uitgebreide metafoor werd beschreven). Op basis van deze bevindingen is ten eerste H3 (ELEKTRISCHE ENERGIE als brondomein) samengevoegd met H7 (zowel probleem/oorzaak als oplossing metaforisch beschreven), waarbij ‘oplossing’ uit H7 is gespecificeerd tot ‘doeltreffendheid van de oplossing’. De nieuwe hypothese luidt:

H5: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out één of meerdere uitgebreide metaforen worden gebruikt voor het beschrijven van burn-out(-herstel) die onderdeel zijn van de argumentatie voor het kopen van het boek, dan is het kenmerkend dat zowel het probleem en/of de oorzaak als de doeltreffendheid van de oplossing voor het probleem met behulp van een uitgebreide metafoor met als brondomein ELEKTRISCHE ENERGIE worden beschreven.

Voor de bevinding betreffende het brondomein WANDELING is de volgende nieuwe hypothese opgesteld:

H6: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out één of meerdere uitgebreide metaforen worden gebruikt voor het beschrijven van burn-out(-herstel) die onderdeel zijn van de argumentatie voor het kopen van het boek, dan is het kenmerkend dat de uitvoerbaarheid van de oplossing voor het probleem – indien uitgebreid metaforisch beschreven – met behulp van een uitgebreide metafoor met als brondomein WANDELING wordt beschreven.

Bovenstaande hypothesen zijn in een nieuwe ronde getoetst.

4.2 Hypothesetoetsende ronde 2

De nieuwe hypothesen zijn met ander materiaal uit het corpus getoetst. Opnieuw is actief gezocht naar enerzijds voorbeelden van bevestiging en anderzijds weerlegging. Ook is

gepoogd om de wijze waarop er strategisch gemanoeuvreed wordt met uitgebreide metaforen in de flapteksten nog verder te verhelderen.

4.2.1 Prototypische flaptekst: *De burn-out specialist* (Fenenga, 2017)

De flaptekst die centraal staat in deze subparagraaf is als prototypisch aangemerkt vanwege het duidelijke gebruik van een uitgebreide metafoor ter conceptualisatie van burn-out(-herstel). De flaptekst is afkomstig van het boek *De burn-out specialist* met als ondertitel *In 10 stappen uit je burn-out* van auteur Laurina Fenenga. De flaptekst maakt duidelijk dat het boek zich zowel op mensen met een burn-out als op mensen die een burn-out willen voorkomen richt.

Voel jij je alsmat **uitgeput (1)** en heb je geen **energie (1)**?

Heb je een burn-out en weet je niet hoe je hieruit moet komen? In 10 stappen uit je burn-out is bedoeld voor mensen die in een burn-out zitten of dreigen te geraken. Bij een burn-out is het belangrijk om de oorzaken bij de wortel aan te pakken, zodat je in de toekomst niet opnieuw ziek wordt.

Vanuit de ervaring van de auteur is een burn-out een gevolg van onbewuste patronen, overlevingsmechanismen en oude **verwondingen (2)** die zijn ontstaan in de kindertijd. Daarom is het belangrijk om je verleden te **onderzoeken (2)** en te zien hoe de **pijn (2)** en **kwetsuren (2)** zijn ontstaan, zodat je meer inzicht krijgt in jezelf, in je huidige emoties, blokkades en denkpatronen.

Figuur 8. Flaptekst van Fenenga's *De burn-out specialist* (2017). De uitgebreide metaforen zijn dikgedrukt. Tussen haakjes staat het nummer van de uitgebreide metafoor waartoe de metaforische uitdrukking behoort.

Hypothesetoetsing: Deze flaptekst bevat twee uitgebreide metaforen waarmee burn-out(-herstel) wordt beschreven, zie Figuur 8. Het brondomein van metafoor (1) is UITPUTTELIJKE (NATUUR)BRON. Volgens de Van Dale is dit een conventioneel brondomein binnen de gegeven context, wat H1 (uitgebreide metaforen conceptueel conventioneel) bevestigt. Van beide metaforische uitdrukkingen is de contextuele betekenis in het woordenboek te vinden, wat H2 (ten minste deel metaforische uitdrukkingen linguïstisch conventioneel) ondersteunt. Daarnaast zijn beide uitdrukkingen indirect geformuleerd, wat H3 (metaforische uitdrukkingen indirect) bekrachtigt.

Ook maakt de gehele uitgebreide metafoor deel uit van de argumentatie voor het kopen van het boek, zoals weergegeven in Figuur 9; de metafoor komt terug in één van de twee subargumenten (namelijk (1).1.1a) die in lijn liggen met één van de twee hoofdargumenten (namelijk (1).1) voor het kopen van het boek. Dit bevestigt H4 (onderdeel van de argumentatie). In Figuur 9 is te zien dat met behulp van metafoor (1) alleen het probleem wordt geschetst, waardoor H5 (zowel probleem/oorzaak als doeltreffendheid oplossing met brondomein ELEKTRISCHE ENERGIE beschreven) alleen al moet worden weerlegd vanwege het feit dat met behulp van de metafoor niet ook een bijbehorende doeltreffende oplossing metaforisch wordt beschreven. (Er wordt wel een doeltreffende oplossing verwoord in de flaptekst, zie Figuur 9.) Daarnaast wijkt het brondomein UITPUTTELIJKE (NATUUR)BRON af van het veronderstelde brondomein ELEKTRISCHE ENERGIE waaruit de onhoudbaarheid van H5 eveneens blijkt. Doordat met de deze metafoor niet wordt ingegaan op de uitvoerbaarheid van de oplossing is H6 (uitvoerbaarheid oplossing met brondomein WANDELING beschreven) hier niet toetsbaar.

Met uitgebreide metafoor (2) wordt burn-out(-herstel) metaforisch beschreven met LICHAMELIJK LETSEL als brondomein. Aan de hand van de Van Dale kan gesteld worden dat dit een conventioneel brondomein is binnen de gegeven context, wat H1 (uitgebreide metaforen conceptueel conventioneel) bevestigt. De contextuele betekenis van de metaforische uitdrukkingen ‘verwondingen’ en ‘kwetsuren’ staan niet in de Van Dale, waardoor deze als linguïstisch vernieuwend moeten worden aangemerkt. De contextuele betekenis van ‘pijn’ staat wel gegeven. Dit maakt dat ten minste een deel van de metaforische uitdrukkingen van metafoor (2) linguïstisch conventioneel is, wat H2 (ten minste deel metaforische uitdrukkingen conventioneel) bekrachtigt. Verder zijn alle uitdrukkingen indirect geformuleerd, wat H3 (metaforische uitdrukkingen indirect) ondersteunt.

Ook is in Figuur 9 te zien dat de gehele uitgebreide metafoor deel uitmaakt van de argumentatiestructuur; de metafoor komt terug in de twee nevenschikte argumenten (namelijk (1).2a en (1).2b) die samen één van de twee hoofdargumenten vormen voor het kopen van het boek. Dit ondersteunt H4 (onderdeel van de argumentatie). Met behulp van metafoor (2) worden de oorzaak en een hierop aansluitende oplossing beschreven, wat overeenkomt met het idee uit H5 dat met behulp van een uitgebreide metafoor zowel het probleem en/of de oorzaak als de doeltreffendheid van de oplossing worden beschreven. Het brondomein LICHAMELIJK LETSEL dat hiervoor wordt gebruikt komt echter niet overeen met het in H5 verwachte brondomein ELEKTRISCHE ENERGIE, wat H5 (zowel probleem/oorzaak als doeltreffendheid oplossing met brondomein ELEKTRISCHE

ENERGIE beschreven) ontkracht. Aangezien met de metafoor niet ingegaan wordt op uitvoerbaarheid van de oplossing is H6 (uitvoerbaarheid oplossing met brondomein WANDELING beschreven) hier niet toetsbaar.

(1) (Koop dit boek.)

(1).1 In 10 stappen uit je burn-out is bedoeld voor mensen die in een burn-out zitten of dreigen te geraken.

(1).1.1a Dit boek is voor als je je alsmaar **uitgeput (1)** voelt en geen **energie (1)** hebt (*probleembeschrijving*).

(1).1.1b Dit boek is voor als je niet weet hoe je uit je burn-out moet komen.

(1).2a Vanuit de ervaring van de auteur is een burn-out een gevolg van onbewuste patronen, overlevingsmechanismen en oude **verwondingen (2)** die zijn ontstaan in de kindertijd (*oorzaak*).

(1).2b Het is belangrijk om je verleden te **onderzoeken (2)** en te zien hoe de **pijn (2)** en **kwetsuren (2)** zijn ontstaan (*oplossing; doeltreffendheid*), zodat je meer inzicht krijgt in jezelf, in je huidige emoties, blokkades en denkpatronen.

(1).2b.1 Bij een burn-out is het belangrijk om de oorzaken bij de wortel aan te pakken, zodat je in de toekomst niet opnieuw ziek wordt.

Figuur 9. Argumentatiestructuur flaptekst *De burn-out specialist*. De uitgebreide metaforen zijn dikgedrukt. Tussen haakjes staat het nummer van de uitgebreide metafoor waartoe de metaforische uitdrukking behoort. Het bewijslastpunt waaraan een metaforische uitdrukking bijdraagt staat schuingedrukt tussen haakjes.

Strategisch manoeuvreren: Om het probleem ‘burn-out’ uit te leggen heeft de flaptekstschrijver uit het topisch potentieel voor het brondomein UITPUTTELIJKE (NATUUR)BRON gekozen, waarvan (aard)olie en (aard)gas voorbeelden zijn. Door burn-out te *framen* als een ‘uitgeputte (natuur)bron’ benadrukt de flaptekstschrijver dat met het menselijk lichaam niet oneindig energie kan worden geleverd. De ernst van het probleem wordt hiermee duidelijk gemaakt; er zit een eind aan de voorraad van de (natuur)bron en daarmee ook aan de energie die ermee geleverd kan worden. Een oplossing voor dit probleem lijkt echter niet voor de hand liggend; op is op.

Doordat het brondomein conventioneel is wordt aangesloten bij de denkwijze van het publiek; de conventionaliteit duidt er immers op dat het een geaccepteerde wijze van spreken

is over een burn-out. Dit maakt tegelijk de vergelijking aanvaardbaar. De linguïstische conventionaliteit van de beide metaforische uitdrukkingen draagt mogelijk nog eens extra bij aan deze aanvaardbaarheid.

Wat betreft de presentatie kan worden gesteld dat de indirecte formulering bijdraagt aan de aanvaardbaarheid van de vergelijking. In de indirecte formulering zit namelijk de aanname verborgen dat de vergelijking klopt en geen verdere uitleg behoeft. Doordat de lezer niet op één of andere manier op deze impliciete aanname wordt gewezen, wordt mogelijk de kans verkleind dat de lezer de vergelijking ter discussie zal stellen. De discussieregels lijken te zijn nageleefd.

Strategisch gezien valt een aantal dingen op. Zo start de flaptekstschrjver de flaptekst met behulp van metafoor (1). Hierdoor wordt bij de lezer gelijk de denkwijze van het zien van een burn-out als een uitgeputte (natuur)bron opgewekt. De uitbreiding blijft echter slechts beperkt tot de twee hoofdzinnen die samen deze openingszin vormen. In de argumentatiestructuur is te zien dat de uitgebreide metafoor slechts onderdeel is van een subargument, wat bijzonder is, gezien de nadruk die de flaptekstschrjver deze metafoor geeft door er zijn tekst mee te starten. Ten tweede valt op dat de flaptekstschrjver met deze uitgebreide metafoor twee uitspraken doet die nagenoeg overeenkomen. Als een (natuur)bron is uitgeput, betekent dit immers automatisch dat er geen energie(dragende grondstof) meer aanwezig is.

Volgens de theorie zou de flaptekstschrjver zijn metafoor meer kracht kunnen geven door deze verder uit te breiden en meerdere aspecten van het doeldomein met het brondomein UITPUTTELIJKE (NATUUR)BRON te belichten. In deze flaptekst wordt dit echter erg lastig, zo niet onmogelijk. De flaptekst heeft namelijk ten doel de lezer ervan te overtuigen dat dit boek hem zal helpen bij het ‘burn-out-vrij’ worden, maar wanneer een (natuur)bron uitgeput is, kan deze niet meer ‘onuitgeput’ worden. Een oplossing kan met behulp van deze metafoor dus niet worden aangedragen, waardoor de metafoor ongelukkig gekozen lijkt. Samengevat kan worden gesteld dat de ingezette metafoor de flaptekstschrjver weinig strategisch voordeel biedt; hij begaat er zelfs een blunder mee doordat hij met deze metafoor juist tegen het kopen van het boek lijkt te pleiten.

De flaptekstschrjver heeft niet alleen gebruikgemaakt van een uitgebreide metafoor met als brondomein UITPUTTELIJKE (NATUUR)BRON, maar ook van een uitgebreide metafoor met als brondomein LICHAMELIJK LETSEL als onderdeel van zijn argumentatie voor het kopen van het boek. Met behulp van het brondomein LICHAMELIJK LETSEL beschrijft hij de oorzaak en de oplossing van het burn-out-probleem. Met zijn keuze uit het

topisch potentieel voor het brondomein LICHAMELIJK LETSEL, benadrukt de flaptekstschrijver het lijden van de lezer. Door de oorzaak van een burn-out te *framen* als ‘oude verwondingen’, maakt de flaptekstschrijver duidelijk dat er wonden zijn die genezen moeten worden.

Dit *frame* sluit aan bij de manier van denken van het publiek. Het gebruikte brondomein is in deze context immers conventioneel. Dit vergroot de kans dat het publiek de vergelijking aanvaardbaar vindt. Wat opvalt is dat de flaptekstschrijver twee linguïstisch vernieuwende metaforische uitdrukkingen heeft gebruikt, namelijk ‘verwondingen’ en ‘kwetsuren’. Deze niet-conventionele linguïstische uitdrukkingen zullen de lezer er min of meer toe dwingen bewust een vergelijking te maken tussen een burn-out en het hebben van lichamen letsel. In eerste instantie lijkt dit misschien een ietwat vreemde vergelijking, maar door ook de linguïstisch conventionele metaforische uitdrukkingen ‘onderzoeken’⁹ en ‘pijn’ te gebruiken neemt de aanvaardbaarheid van deze vergelijking toe. Met de linguïstisch vernieuwende metaforische uitdrukkingen worden immers vergelijkingen gemaakt die betrekking hebben op hetzelfde doel- en brondomein als de linguïstisch conventionele metaforische uitdrukkingen.

De indirecte formulering van alle metaforische uitdrukkingen versterkt de aanvaardbaarheid van de metaforische vergelijking die de flaptekstschrijver met zijn uitgebreide metafoor maakt mogelijk nog meer. De lezer wordt hiermee immers min of meer gedwongen de oorzaak niet ‘als’ oude verwondingen te zien, maar de oude verwondingen te zien als ‘zijnde’ de oorzaak. De flaptekstschrijver lijkt zich bij het inzetten van de metafoor aan de discussieregels te hebben gehouden.

Strategisch gezien had de flaptekstschrijver meer uit metafoor (2) kunnen halen. Met de metafoor simplificeert hij namelijk de oorzaak van het probleem en daarmee ook de oplossing. Zoals over het algemeen aangenomen wordt, is het voor het oplossen van een probleem vaak wenselijker om de oorzaak aan te pakken dan slechts aan symptoombestrijding te doen. Iets wat de flaptekstschrijver zelf ook lijkt te willen aangeven door te spreken over ‘de oorzaken bij de wortel aanpakken’, waar hij vermoedelijk ‘de problemen bij de wortel aanpakken’ mee bedoelt. Als we echter kijken naar de geboden ‘oplossing’ in de tekst, valt op

⁹ In de zin ‘Het is belangrijk om je verleden te **onderzoeken** (2) en te zien hoe de **pijn** (2) en **kwetsuren** (2) zijn ontstaan, zodat je ... blokkades en denkpatronen’ is ‘onderzoeken’ ook als metaforische uitdrukking behorende bij uitgebreide metafoor (2) aangemerkt, omdat ‘het onderzoeken van je verleden’ – ondanks het nevenschikkende voegwoord ‘en’ dat onafhankelijkheid van de zinnen ‘het is belangrijk om je verleden te onderzoeken’ en ‘het is belangrijk te zien hoe de pijn en kwetsuren zijn ontstaan’ suggereert – een vereiste lijkt om te kunnen zien hoe de pijn en kwetsuren zijn ontstaan.

dat met dit boek het probleem niet lijkt te worden opgelost; van wondgenezing lijkt geen sprake. De flaptekstschrjver geeft immers enkel aan dat er gekeken moet worden naar de ontstaanswijze van die verwondingen – waarnaar hij verwijst met de termen ‘kwetsuren’ en ‘pijn’ – en stelt hiermee impliciet dat de lezer moet leren leven met deze verwondingen, naast dat de lezer wellicht dezelfde soort verwondingen in de toekomst kan voorkomen met behulp van dit boek. Dat de verwondingen niet worden genezen is echter onwenselijk, aangezien deze verwondingen volgens de flaptekst juist een van de oorzaken zijn voor een burn-out. Door niet daadwerkelijk met een oplossing te komen, kan worden gesteld dat de flaptekstschrjver hier een blunder begaat.

Het is opvallend dat in geen van de twee uitgebreide metaforen een logisch aansluitende oplossing staat geformuleerd. Daarnaast is het onduidelijk hoe de twee metaforen op elkaar aansluiten en elkaar versterken in de bijdrage die zij leveren om de lezer ervan te overtuigen het boek te kopen. Met de uitputtelijke-(natuur)bron-metafoor wordt immers de indruk gewekt dat het probleem onoplosbaar is, terwijl met de lichamelijk-letsel-metafoor juist de indruk wordt gewekt dat het probleem wel oplosbaar is. Al kan aan dit laatste worden getwijfeld, omdat de flaptekstschrjver eigenlijk ook geen oplossing biedt voor de ontstane verwondingen. Geconcludeerd kan worden dat de uitgebreide metaforen zowel onafhankelijk van elkaar als afhankelijk van elkaar argumentatief-strategisch gezien weinig positiefs lijken bij te dragen aan het overtuigen van de lezer om het boek te kopen.

4.2.2 Licht afwijkende flaptekst: *Jong burn-out* (Thurlings, 2018)

De in deze subparagraaf geanalyseerde flaptekst is als licht afwijkend aangemerkt vanwege de uitbreiding van de Engelstalige ‘burn-out’ metafoor die opvalt. De flaptekst komt van het boek *Jong burn-out* met als ondertitel *In 5 stappen naar meer energie* van auteur Nienke Thurlings. Het boek lijkt zich met name te richten op jongeren en millenials met burn-outklachten, maar in de flaptekst staat expliciet vermeld dat het voor iedereen is die ‘last heeft van een burn-out, een burn-out wil voorkomen of simpelweg met meer energie en voldoening wil leven’.

Een op de zeven mensen kampt met burn-out(1) klachten. Vooral onder jongeren en millenials zijn de cijfers schrikbarend hoog. Zij hebben last van keuzestress tijdens hun studie, oplopende spanning op het werk en hoge verwachtingen van hun sociale leven. Wat veroorzaakt stress? Welke rol speelt social media? Hoe leer je grenzen stellen?
--

Dit boek is voor iedereen die last heeft van een **burn-out (1)**, een **burn-out (1)** wil voorkomen of simpelweg met meer **energie (1)** en voldoening wil leven. Nienke Thurlings gaat terug naar de drie kernwijsheden van hart, hoofd en lichaam. Aan de hand van heldere uitleg, oefeningen en meditaties ga je aan de slag om erachter te komen wat echt bij je past.

Get your **fire (1)** back!

Figuur 10. Flaptekst van Thurlings' *Jong burn-out* (2018). De uitgebreide metafoor is dikgedrukt. Tussen haakjes staat het nummer van de uitgebreide metafoor waartoe de metaforische uitdrukking behoort.

Hypothesetoetsing: In deze tekst is een bijzondere metafoor waar te nemen, zie (1) in Figuur 10. In het Nederlands is het woord 'burn-out' de afkorting van 'burn-outsyndroom' en geen metafoor (Van Dale, 2020). Het heeft immers maar één betekenis: 'verschijnsel van emotionele uitputting, depersonalisatie en een gevoel van verminderde persoonlijke bekwaamheid ten gevolge van langdurige overbelasting op het werk' (Van Dale, 2020). In die zin kan 'burn-out' niet als metafoor worden aangemerkt voor de zijnstoestand zoals die in Bijlage 1 is beschreven. Echter, in deze tekst wordt ook over 'fire' gesproken. Een Engelstalig woord dat in het Nederlands 'vuur' betekent. Dit plaatst de gebruikte term 'burn-out' in een ander daglicht. We lijken er nu niet vanuit het Nederlands naar te moeten kijken, maar vanuit het Engels. In het Engels kan 'burn-out' wel gezien worden als een metafoor. Daar heeft 'burn-out' immers ook de betekenis van 'opbranden', wat als de basisbetekenis aangemerkt kan worden (Macmillan dictionary, 2020). Dit maakt dat we in deze flaptekst de term 'burn-out' als 'opbranden' gaan lezen. Doordat de rest van de tekst Nederlands is, wordt nu het brondomein BRANDSTOF opgeroepen in het hoofd van de lezer. Het gebruik van de term 'burn-out' is daardoor in deze tekst als metaforisch aan te merken. Uitgangspunt van de verdere analyse is daarom dan ook dat er in deze tekst sprake is van een uitgebreide metafoor met als doeldomein BURN-OUT(-HERSTEL) en als brondomein BRANDSTOF. Binnen het brondomein BRANDSTOF valt ook de in het Nederlands geschreven uitdrukking 'energie'.

Wat betreft de hypothesen is het volgende vast te stellen; het brondomein is zoals gezegd BRANDSTOF wat volgens het woordenboek als een conventioneel brondomein kan worden gezien binnen deze context. Dit bevestigt H1 (uitgebreide metaforen conceptueel conventioneel). De contextuele betekenis van 'energie' staat in de Van Dale (2020) naast de basisbetekenis. Om de contextuele betekenis van de woorden 'burn-out' en 'fire' vast te stellen is de Nederlandse vertaling van deze woorden in de Van Dale opgezocht: voor 'burn-

out' waren dit 'burn-outsyndroom' (aangemerkt als basisbetekenis) en 'opbranden' (aangemerkt als contextuele betekenis) en voor '*fire*' 'vuur' (heeft zowel een basis- als contextuele betekenis). De gevonden basis- en contextuele betekenissen kwamen overeen met de basis- en contextuele betekenissen voor de woorden '*burnout*' en '*fire*' in de Macmillan dictionary (2020), zie Bijlage 5. Aangezien van alle drie de metaforische uitdrukkingen de contextuele betekenis in het woordenboek staat, wordt met deze flaptekst H2 (ten minste deel metaforische uitdrukkingen linguïstisch conventioneel) bevestigd. Daarnaast zijn alle uitdrukkingen indirect geformuleerd, wat H3 (metaforische uitdrukkingen indirect) bekrachtigt.

Ook toont de argumentatiestructuur in Figuur 11 dat de gehele uitgebreide metafoor deel uitmaakt van de argumentatie voor het kopen van het boek; de metafoor komt terug in één van de twee subargumenten (namelijk ((1).1a).1a) die in lijn liggen met één van de twee nevenschikte (impliciete) argumenten (namelijk ((1).1a)) die samen het enige hoofdargument vormen, en in twee subargumenten (namelijk ((1).1b).1a en ((1).1b).1b) die samen het andere nevenschikte (impliciete) argument (namelijk ((1).1b)) ondersteunen. Dit confirmeert H4 (onderdeel van de argumentatie). Met behulp van de uitgebreide metafoor wordt zowel het probleem als de bijbehorende doeltreffende oplossing beschreven, maar dit gebeurt dus niet aan de hand van het in H5 veronderstelde brondomein ELEKTRISCHE ENERGIE, maar met het brondomein BRANDSTOF. H5 (zowel probleem/oorzaak als doeltreffendheid oplossing met brondomein ELEKTRISCHE ENERGIE beschreven), moet daarom worden weerlegd. De uitvoerbaarheid wordt hier niet met behulp van een uitgebreide metafoor beschreven, waardoor H6 (uitvoerbaarheid oplossing met brondomein WANDELING beschreven) hier niet toetsbaar is.

(1) (Koop dit boek.)

((1).1a) (Een burn-out is een groot probleem.)

((1).1a).1a Een op de zeven mensen kampt met **burn-out(1)**klachten (*probleembeschrijving*).

((1).1a).1b Vooral onder jongeren en millenials zijn de cijfers schrikbarend hoog.

((1).1a).1b.1 Zij hebben last van keuzestress tijdens hun studie, oplopende spanning op het werk en hoge verwachtingen van hun sociale leven.

((1).1b) (Dit boek helpt hier wat aan te doen.)

((1).1b).1a Dit boek is voor iedereen die last heeft van een **burn-out (1)**, een **burn-out (1)** wil voorkomen of simpelweg met meer **energie (1)** en voldoening wil leven (*probleembeschrijving*).

((1).1b).1a.1a Nienke Thurlings gaat terug naar de drie kernwijsheden van hart, hoofd en lichaam.

((1).1b).1a.1b Aan de hand van heldere uitleg, oefeningen en meditaties ga je aan de slag om erachter te komen wat echt bij je past.

((1).1b).1b Het helpt je to get your **fire (1)** back (*oplossing; doeltreffendheid*)!

((1).1b).1b.1a Het maakt duidelijk wat stress veroorzaakt.

((1).1b).1b.1b Het maakt duidelijk welke rol social media speelt.

((1).1b).1b.1c Het maakt duidelijk hoe je grenzen leert stellen.

Figuur 11. Argumentatiestructuur flaptekst *Jong burn-out*. De uitgebreide metafoor is dikgedrukt. Tussen haakjes staat het nummer van de uitgebreide metafoor waartoe de metaforische uitdrukking behoort. Het bewijslastpunt waaraan een metaforische uitdrukking bijdraagt staat schuingedrukt tussen haakjes.

Strategisch manoeuvreren: De flaptekstschrijver van deze flaptekst heeft een opvallende keuze uit het topisch potentieel gemaakt; met behulp van de Engelse taal heeft hij het brondomein BRANDSTOF saillant gemaakt in het hoofd van de lezer. Binnen het brondomein BRANDSTOF valt ook de in het Nederlands geschreven uitdrukking ‘energie’. Met het *framen* van een mens als een hoeveelheid energiedragende brandstof, maakt de flaptekstschrijver duidelijk dat een burn-out kan worden gezien als het bijna opgebrand zijn van die brandstof en de oplossing voor dit probleem dus het verkrijgen van meer van deze brandstof is. Het *frame* vereenvoudigt wellicht het probleem en daarmee ook de oplossing voor het probleem, wat strategisch voordelig is.

Door gebruik te maken van een conventioneel brondomein, sluit de flaptekstschrijver aan bij zijn publiek; voor de lezer is het immers normaal om in termen van een brandstof over zichzelf te denken. Het benutten van enkel linguïstisch conventionele metaforische uitdrukkingen bevestigt het idee dat men gewend is om in termen van een brandstof over zichzelf te denken nog eens. De flaptekstschrijver hoeft daardoor geen verdere moeite te doen om de vergelijking aanvaard te krijgen; hij kan de metafoor gelijk als onderdeel van zijn argumentatie voor het kopen van het boek inzetten. In de beperkte tekstruimte die de

flaptekstschrjver heeft hoeft hij dan in ieder geval niet ook nog woorden te besteden aan het aanvaardbaar maken van de metaforische vergelijking.

Wat betreft de presentatie van de uitgebreide metafoor valt op dat alle metaforische uitdrukkingen op indirecte wijze zijn geformuleerd. De metaforische vergelijking wordt daardoor niet meer als een vergelijking opgeworpen waarbij al dan niet kritische vragen kunnen worden gesteld, maar wekt de indruk feitelijk juist te zijn. De flaptekstschrjver lijkt binnen de kaders van de redelijkheid te handelen.

Strategisch gezien lijkt de metafoor redelijk sterk ingezet. Met behulp van de metafoor worden zowel het probleem als een hierop aansluitende oplossing beschreven. Door probleem ('*burn-out*') en oplossing ('*get your fire back*') in Engelse termen weer te geven, benadrukt de flaptekstschrjver de oplossingsgerichtheid van het boek. Strategisch gezien had de flaptekstschrjver wellicht nog meer kunnen benadrukken dat het boek helpt bij het verkrijgen van 'meer energie'¹⁰, waardoor het 'vuur' weer goed kan gaan branden en van 'opbranden' dus geen sprake meer is. Deze boodschap blijft nu impliciet, waardoor wellicht niet elke lezer deze boodschap er zo uithaalt. Het expliciet uitleggen van hoe het boek helpt bij het verkrijgen van 'meer energie'¹¹ en het formuleren van de term 'energie' in het Engels had wellicht nog meer nadruk op de aspecten van de metafoor gelegd, waardoor het zelfbevestigende vermogen van een uitgebreide metafoor beter was benut.

4.2.3 Afwijkende flaptekst: *De belofte van burn-out* (Hogeweg, 2018)

De flaptekst in deze subparagraaf is als afwijkend geselecteerd, aangezien er een uitgebreide metafoor van beperkte lengte is waarmee slechts het probleem wordt geschetst. De flaptekst is afkomstig van het boek *De belofte van burn-out* met als ondertitel *Stappenplan voor werken met nieuwe energie* van auteur Lusanne Hogeweg dat zich richt op mensen met een burn-out en in het bijzonder hoogsensitieve personen met een burn-out.

Ben je **opgebrand (1)** en wil je meer **energie (1)** ? Wil je weten hoe je een burn-out in de toekomst kunt voorkomen?

De belofte van burn-out geeft je handvatten om je cirkel van uitputting

¹⁰ 'Energie' kan hier worden opgevat als 'energiedragende brandstof'. De energie zit immers verborgen in de brandstof.

¹¹ Zie vorige voetnoot.

te doorbreken en de balans te herstellen. Het helpt je ook om te ontdekken waar je blij van wordt en biedt een mooi stappenplan om je wensen te realiseren.

Dit boek is bijzonder geschikt voor hoogsensitieve personen. Je leert hoe je burn-out kunt omzetten in kracht en geluk, met vele praktijkvoorbeelden en tips.

Figuur 12. Flaptekst van Hogewegs *De belofte van burn-out* (2018). De uitgebreide metafoor is dikgedrukt. Tussen haakjes staat het nummer van de uitgebreide metafoor waartoe de metaforische uitdrukking behoort.

Deze flaptekst bevat één uitgebreide metafoor, zie (1) in Figuur 12. Anders dan in de Engelse taal, heeft ‘burn-out’ – afkorting van burn-outsyndroom (Van Dale, 2020) – in het Nederlands slechts één betekenis, namelijk ‘verschijnsel van emotionele uitputting, depersonalisatie en een gevoel van verminderde persoonlijke bekwaamheid ten gevolge van langdurige overbelasting op het werk’ (Van Dale, 2020). De termen ‘opgebrand’ en ‘energie’ kunnen in deze volledig Nederlandse tekst daardoor niet onder hetzelfde domein worden geschaard als ‘burn-out’. Dit constaterende, kunnen de termen ‘opgebrand’ en ‘energie’ worden aangemerkt als termen om burn-out(-herstel) metaforisch te beschrijven. Het doeldomein van metafoor (1) is daarom BURN-OUT(-HERSTEL) en het brondomein BRANDSTOF.

Volgens de Van Dale is BRANDSTOF een conventioneel brondomein binnen de gegeven context, wat H1 (uitgebreide metaforen conceptueel conventioneel) bevestigt. In de Van Dale staat de contextuele betekenis van beide metaforisch uitdrukkingen naast de basisbetekenis ervan weergegeven, wat H2 (ten minste deel metaforische uitdrukkingen linguïstisch conventioneel) bekrachtigt. Daarnaast zijn beide uitdrukkingen indirect geformuleerd, wat H3 (metaforische uitdrukkingen indirect) bevestigt.

Ook maakt de uitgebreide metafoor deel uit van de argumentatie voor het kopen van het boek, zoals te zien is in Figuur 13; de metafoor is in haar geheel terug te zien in één van de twee nevenschikte argumenten (namelijk (1).1a) die samen het enige hoofdargument voor het kopen van het boek vormen. Dit ondersteunt H4 (onderdeel van de argumentatie). Met de metafoor wordt enkel het probleem metaforisch beschreven, waarbij de flaptekstschrijver dus put uit het brondomein BRANDSTOF. Dit ontkracht H5 (zowel probleem en/of oorzaak als doeltreffendheid oplossing met brondomein ELEKTRISCHE ENERGIE beschreven) waarbij ten eerste verwacht wordt dat niet alleen het probleem, maar ook de doeltreffendheid van de oplossing met de uitgebreide metafoor wordt beschreven. Ten tweede wordt bij deze hypothese verwacht dat het hiervoor gebruikte brondomein

ELEKTRISCHE ENERGIE luidt en niet BRANDSTOF zoals in deze tekst het geval is. De uitvoerbaarheid van de oplossing wordt in deze flaptekst niet aan de hand van een uitgebreide metafoor besproken, waardoor H6 (uitvoerbaarheid oplossing met brondomein WANDELING) niet toetsbaar is.

(1) (Koop dit boek.)

(1).1a Dit boek is voor als je **opgebrand (1)** bent en meer **energie (1)** wil (*probleembeschrijving*).

(1).1a.1 Je leert hoe je burn-out kunt omzetten in kracht en geluk, met veel praktijkvoorbeelden en tips.

(1).1a.1.1a De belofte van burn-out geeft je handvatten om je cirkel van uitputting te doorbreken en de balans te herstellen.

(1).1a.1.1b Het helpt je ook om te ontdekken waar je blij van wordt en biedt een mooi stappenplan om je wensen te realiseren.

(1).1b Dit boek laat je weten hoe je een burn-out in de toekomst kunt voorkomen.

Figuur 13. Argumentatiestructuur flaptekst *De belofte van burn-out*. De uitgebreide metafoor is dikgedrukt. Tussen haakjes staat het nummer van de uitgebreide metafoor waartoe de metaforische uitdrukking behoort. Het bewijslastpunt waaraan een metaforische uitdrukking bijdraagt staat schuingedrukt tussen haakjes.

Strategisch manoeuvreren: De keuze uit het topisch potentieel, namelijk om BRANDSTOF als brondomein te gebruiken, zorgt ervoor dat opbrandbaarheid wordt benadrukt. Door iemand met een burn-out te *framen* als een brandstof die is opgebrand, wordt duidelijk dat ten minste een extra hoeveelheid van die brandstof nodig is om weer te kunnen gaan branden. Met deze brandstof wordt namelijk energie geleverd, zodat bijvoorbeeld de kachel weer kan gaan branden.

Met deze metafoor sluit de flaptekstschrijver aan bij de denkwijze van zijn publiek; de conventionaliteit van het brondomein van de uitgebreide metafoor en de linguïstische conventionaliteit van alle gebruikte metaforische uitdrukkingen duidt er immers op dat het algemeen gangbaar is om menselijke kracht als een brandstof te beschouwen. Het gebruik van dit brondomein en deze metaforische uitdrukkingen kan daardoor bijdragen aan de aanvaarding van de gemaakte vergelijking door het publiek.

Wat betreft de presentatie van de metaforische uitdrukkingen is te zien dat de flaptekstschrjver deze alle indirect geformuleerd heeft. In de indirecte formulering ligt de aanname verborgen dat de domeinen vergelijkbaar zijn, wat aansluit bij de conceptuele conventionaliteit van de uitgebreide metafoor en de linguïstische conventionaliteit van de ervan deel uitmakende metaforische uitdrukkingen. De indirecte formulering kan er daardoor voor zorgen dat men zich niet bewust wordt van de vergelijking die er wordt gemaakt en deze wellicht gaat heroverwegen, wat de flaptekstschrjver in zijn voordeel kan gebruiken om de lezer te overtuigen het boek aan te schaffen; hij kan de juistheid van de vergelijking nu als een feit meenemen in zijn verder argumentatie voor het kopen van het boek, zonder deze verder te hoeven onderbouwen. De flaptekstschrjver houdt zich aan de discussieregels.

Strategisch gezien valt een aantal dingen op. Ten eerste is de uitgebreide metafoor slechts in de openingszin van de flaptekst te lezen; de metafoor is verdeeld over twee hoofdzinnen die samen de openingszin vormen. De flaptekstschrjver werpt de metafoor dus direct op, maar lijkt er verder geen gebruik meer van te maken. In de zin erna gaat hij zelfs al over op de in de Nederlandse taal niet-metaforische term ‘burn-out’. Dat de metafoor niet is doorgetrokken in de rest van de tekst is nog eens extra opmerkelijk omdat de uitgebreide metafoor in één van de twee nevenschikte hoofdargumenten van de tekst staat waarvoor vrijwel het overgrote deel van de tekst als (sub)argument fungeert. Strategisch gezien had de flaptekstschrjver veel meer van zijn opgeworpen uitgebreide metafoor kunnen profiteren door in zijn argumentatie meer metaforische uitdrukkingen met als brondomein BRANDSTOF te gebruiken en met behulp van verdere uitbreiding van de metafoor uit te leggen hoe met behulp van dit boek het probleem van de lezer wordt opgelost. Op die manier had hij namelijk op metaforische wijze kunnen uitleggen hoe het door de metafoor compact gemaakte probleem ‘burn-out’ met behulp van dit boek in zijn geheel wordt opgelost. Het is immers de kracht van een metafoor om een probleem te versimpelen en daarmee ook de oplossing. Doordat daarnaast uitbreiding van een metafoor de juistheid van de vergelijking ondersteunt, maakt de flaptekstschrjver het nog aannemelijker dat met dit boek inderdaad het probleem van de lezer kan worden opgelost.

Opgemerkt moet worden dat de flaptekstschrjver zich met het gebruik van de metaforische uitdrukking ‘opgebrand’ wel voor een uitdaging stelt als hij via uitbreiding van de metafoor wil laten zien dat met behulp van het boek het probleem kan worden opgelost. Immers is niet alleen het aanvullen van energie¹² nodig; ook het vuur moet opnieuw worden

¹² ‘Energie’ kan hier worden opgevat als ‘energiedragende brandstof’. De energie zit immers verborgen in de brandstof.

aangestoken, want zonder vuur zal er immers niks gaan branden. Logischerwijs mag dus verwacht worden dat zowel een aanvulling van energie¹³ alsook het weer brandende krijgen van de brandstof als oplossing wordt benadrukt. In hoeverre dat aannemelijk te maken is in de beperkte lengte van de flaptekst is twijfelachtig.

Geconcludeerd kan daarom worden dat in ieder geval de metaforische uitdrukking ‘opgebrand’ die deel uitmaakt van de uitgebreide metafoor, wat ongelukkig gekozen is en de flaptekstschrijver de retorische mogelijkheden van een uitgebreide metafoor onvoldoende heeft benut door enkel de probleembeschrijving met behulp van de uitgebreide metafoor te beschrijven.

4.2.4 Conclusie hypothesetoetsende ronde 2

De resultaten tonen dat niet alle hypothesen in huidige vorm standhouden. H1 (uitgebreide metaforen conceptueel conventioneel) is één van de hypothesen die wel houdbaar is gebleken. Alle drie de flapteksten bevestigen dat indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out één of meerdere uitgebreide metaforen worden gebruikt om burn-out(-herstel) mee te beschrijven, deze metaforen conceptueel conventioneel zijn. H1 gaat daarom in ongewijzigde vorm mee naar de volgende hypothesetoetsende ronde:

H1: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out gebruikgemaakt wordt van één of meerdere uitgebreide metaforen om burn-out(-herstel) mee te beschrijven, dan is het kenmerkend dat deze metaforen op conceptueel niveau conventioneel zijn.

Wat betreft de linguïstische conventionaliteit van de metaforische uitdrukkingen die onderdeel zijn van de uitgebreide metaforen bevestigen alle teksten het idee dat ten minste een deel van deze uitdrukkingen linguïstisch conventioneel is. Van drie van de in totaal vier vastgestelde uitgebreide metaforen, waren alle metaforische uitdrukkingen linguïstisch conventioneel. Enkel de metafoor BURN-OUT(-HERSTEL) IS LICHAMELIJK LETSEL uit de prototypische flaptekst bevatte metaforische uitdrukkingen die niet linguïstisch conventioneel waren. H2 gaat daarom in ongewijzigde vorm mee:

H2: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out gebruikgemaakt wordt van één of meerdere uitgebreide metaforen om burn-out(-herstel) mee te beschrijven, dan is het

¹³ ‘Energie’ kan hier worden opgevat als ‘energiedragende brandstof’. De energie zit immers verborgen in de brandstof.

kenmerkend dat ten minste een deel van de metaforische uitdrukkingen van elke uitgebreide metafoor linguïstisch conventioneel is.

De resultaten tonen bovendien dat alle metaforische uitdrukkingen indirect zijn geformuleerd. Dit bekrachtigt H3 (metaforische uitdrukkingen indirect). H3 gaat daarom in onaangepaste vorm door:

H3: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out gebruikgemaakt wordt van één of meerdere uitgebreide metaforen om burn-out(-herstel) mee te beschrijven, dan is het kenmerkend dat alle metaforische uitdrukkingen die onderdeel uitmaken van deze uitgebreide metaforen indirect zijn geformuleerd.

Ook konden alle metaforen geïdentificeerd worden als onderdeel van de argumentatie voor het kopen van het boek, wat maakt dat H4 eveneens in haar geheel wordt meegenomen:

H4: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out voor het beschrijven van burn-out(-herstel) één of meerdere uitgebreide metaforen worden gebruikt, dan is het kenmerkend dat deze metaforen onderdeel van de argumentatie voor het kopen van het boek zijn.

De vijfde hypothese (H5: zowel probleem/oorzaak als doeltreffendheid oplossing met brondomein ELEKTRISCHE ENERGIE beschreven) lijkt te specifiek. De prototypische en afwijkende flapteksten geven weer dat het ook mogelijk is dat er met behulp van een uitgebreide metafoor alleen een probleembeschrijving wordt gegeven. Bovendien tonen de flapteksten dat er voor het metaforisch beschrijven van het probleem en/of de oorzaak en/of de doeltreffendheid van de oplossing zeker ook uit andere brondomeinen dan het brondomein ELEKTRISCHE ENERGIE wordt geput. De brondomeinen die uit deze ronde naar voren kwamen waren: UITPUTTELIJKE (NATUUR)BRON, LICHAAMELIJK LETSEL en BRANDSTOF. De uiteenlopende brondomeinen en variatie aan (combinatie van) bewijslastpunten waaraan met de uitgebreide metaforen wordt bijgedragen is te veelomvattend om met behulp van een nieuwe hypothese op betekenisvolle wijze toetsbaar te maken. Om die reden is besloten H5 in haar geheel te verwijderen.

H6 (uitvoerbaarheid oplossing met brondomein WANDELING) is in deze ronde noch weerlegd, noch bevestigd. Ik zie verder geen reden om de hypothesen aan te passen of te verwerpen. De hypothese gaat daarom als H5 mee naar de volgende ronde:

H5: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out één of meerdere uitgebreide metaforen worden gebruikt voor het beschrijven van burn-out(-herstel) die onderdeel zijn van de argumentatie voor het kopen van het boek, dan is het kenmerkend dat de uitvoerbaarheid van de oplossing voor het probleem – indien uitgebreid metaforisch beschreven – met behulp van een uitgebreide metafoor met als brondomein WANDELING wordt beschreven.

Om te kijken of door verwijdering van H5 (zowel probleem/oorzaak als doeltreffendheid oplossing met brondomein ELEKTRISCHE ENERGIE beschreven) de met de hypothesen veronderstelde theorie nu wel houdbaar was, worden de hypothesen opnieuw in een toetsingsronde op hun houdbaarheid onderzocht. Aandachtspunt voor deze ronde is het vinden van een flaptekst waarin de uitvoerbaarheid van de oplossing met behulp van een uitgebreide metafoor wordt beschreven om zo de houdbaarheid van H5 (uitvoerbaarheid oplossing met als brondomein WANDELING beschreven) te kunnen beoordelen.

4.3 Hypothesetoetsende ronde 3

In deze ronde zijn de in de vorige paragraaf geponeerde hypothesen op hun houdbaarheid getoetst. Ook het strategisch manoeuvreren met uitgebreide metaforen is weer onder de loep genomen.

4.3.1 Prototypische flaptekst: *Burn-out* (Demeersseman, 2018)

De flaptekst in deze subparagraaf is als prototypisch aangemerkt vanwege de gebruikte uitgebreide metafoor met als brondomein WANDELING om de uitvoerbaarheid van burn-out-herstel mee te beschrijven. De tekst staat achterop het boek *Burn-out* met als ondertitel *www.watwiljemijvertellen.eu* van auteur Danny Demeersseman. Het boek is bedoeld voor mensen met een burn-out.

Steeds meer mensen gaan gebukt onder aanhoudende negatieve stress. Deze situatie kan leiden tot burn-out, een toestand van extreme uitputting met controleverlies over emoties, gedrag en mentale vaardigheden tot gevolg.

Een burN-oUT is ongetwijfeld heftig, maar tegelijkertijd ook heel NUTtig. Het dwingt je om de balans te herstellen tussen wat je investeert in werk en/of privé, en wat je hiervoor terugkrijgt. Je werk- en privéomstandigheden, maar ook je persoonlijkheid moeten daarom grondig onder de loep genomen worden.

Dit boek ondersteunt mensen met een burn-out tijdens het herstelproces en reikt tools aan om een terugval te voorkomen. Aan de hand van een vijf**stappen**(1)plan, waarin wordt gewerkt aan aanvaarding, energieherstel, inzicht, nieuwe vaardigheden en terugvalpreventie, **bewandel*** je het **pad*** (1) van zelfverwezenlijking. Werkgevers, collega's, vrienden en familieleden leren via dit boek beter te begrijpen wat iemand met een burn-out doormaakt en hoe zij een steunpunt kunnen zijn.

Je eigen overtuigingsstelsel, waarin beweringen met een te sterk 'ik-moet-gehalte' – ik moet slagen, voorbereid zijn op tegenslag, altijd ja-knikken, anderen steeds tevreden stellen, enz. – dringend aan vervanging toe zijn, vormt de kern van de oplossing. Door anders te gaan denken, creëer je een nieuwe realiteit waarin een gelukkigere manier van leven mogelijk is.

Figuur 14. Flaptekst van Demeerssemans *Burn-out* (2018). De uitgebreide metafoor is dikgedrukt. Woorden met een asterisk die binnen een zelfde zin staan vormen samen een metaforische uitdrukking. Tussen haakjes staat het nummer van de uitgebreide metafoor waartoe de metaforische uitdrukking behoort.

Hypothesetoetsing: Er is één uitgebreide metafoor aanwezig, zie (1) in Figuur 14. Het brondomein van deze metafoor is WANDELING. Volgens de Van Dale is dit brondomein binnen deze context conventioneel, wat H1 (uitgebreide metaforen conventioneel) bevestigt. De metaforische uitdrukkingen die onderdeel zijn van de uitgebreide metafoor zijn alle linguïstisch conventioneel, wat H2 (ten minste deel metaforische uitdrukkingen linguïstisch conventioneel) bekrachtigt. Daarnaast zijn de metaforische uitdrukkingen alle indirect geformuleerd, wat H3 (metaforische uitdrukkingen indirect) ondersteunt.

Figuur 15 toont dat de uitgebreide metafoor deel uitmaakt van de argumentatie voor het kopen van het boek; de metafoor is in haar geheel terug te zien in één van de twee subargumenten (namelijk (1).1c.1) die in lijn liggen met één van de drie nevenschikte argumenten (namelijk (1).1c) die samen het enige hoofdargument voor het kopen van het boek vormen. Met deze flaptekst wordt daardoor ook H4 (onderdeel van de argumentatie) bevestigd. De uitvoerbaarheid van de oplossing wordt beschreven met behulp van het

brondomein WANDELING, wat H5 (uitvoerbaarheid oplossing met brondomein WANDELING) ondersteunt.

(1) (Koop dit boek.)

((1).1a) (Burn-out is een serieus probleem.)

((1).1a).1a Steeds meer mensen gaan gebukt onder aanhoudende negatieve stress.

((1).1a).1b Deze situatie kan leiden tot burn-out, een toestand van extreme uitputting met controleverlies over emoties, gedrag en mentale vaardigheden tot gevolg.

(1).1b Een burn-out is ongetwijfeld heftig, maar tegelijkertijd ook heel NUTtig.

(1).1b.1 Het dwingt je om de balans te herstellen tussen wat je investeert in werk en/of privé, en wat je hiervoor terugkrijgt.

(1).1b.1.1 Je werk- en privéomstandigheden, maar ook je persoonlijkheid moeten (daarom) grondig onder de loep genomen worden.

(1).1c Dit boek ondersteunt mensen met een burn-out tijdens het herstelproces en reikt tools aan om een terugval te voorkomen.

(1).1c.1 Aan de hand van een vijf**stappen**plan **(1) (oplossing; uitvoerbaarheid)**, waarin wordt gewerkt aan aanvaarding, energieherstel, inzicht, nieuwe vaardigheden en terugvalpreventie, **bewandel*** je het **pad* (1)** van zelfverwezenlijking (**oplossing; uitvoerbaarheid**).

((1).1c.2) (Het helpt je om anders te gaan denken.)

((1).1c.2).1 Door anders te gaan denken, creëer je een nieuwe realiteit waarin een gelukkigere manier van leven mogelijk is.

((1).1c.2).1.1 Je eigen overtuigingssysteem, waarin beweringen met een te sterk 'ik-moet-gehalte' – ik moet slagen, voorbereid zijn op tegenslag, altijd ja-knikken, anderen steeds tevreden stellen, enz. – dringend aan vervanging toe zijn, vormt de kern van de oplossing.

(1).1c.3 Werkgevers, collega's, vrienden en familieleden leren via dit boek beter te begrijpen wat iemand met een burn-out doormaakt en hoe zij een steunpunt kunnen zijn.

Figuur 15. Argumentatiestructuur flaptekst *Burn-out*. De uitgebreide metafoor is dikgedrukt. Woorden met een asterisk die binnen een zelfde zin staan vormen samen een metaforische uitdrukking. Tussen haakjes staat het nummer van de uitgebreide metafoor waartoe de metaforische uitdrukking behoort. Het bewijslastpunt waaraan een metaforische uitdrukking bijdraagt staat schuingedrukt tussen haakjes.

Strategisch manoeuvreren: Met de keuze voor het brondomein WANDELING uit het topisch potentieel, benadrukt de flaptekstschrijver de stappen die moeten worden gezet om een doel te bereiken oftewel het proces dat bij het oplossen van het probleem hoort. Hij geeft hiermee aan dat ‘burn-out-vrij’ worden om het doorlopen van een proces vraagt.

De conventionaliteit van zowel het brondomein van de uitgebreide metafoor als beide metaforische uitdrukkingen dragen ertoe bij dat het *framen* van de uitvoerbaarheid van herstel als een af te leggen weg instemming van het publiek geniet. Men is immers gewend om in (de gebruikte) termen van een wandeling te denken als het gaat om het proces van het behalen van een bepaald doel.

Wat betreft de presentatie van de metaforische uitdrukkingen is te zien dat deze beide indirect geformuleerd zijn. Dit wekt het idee van feitelijkheid van de vergelijking, wat eveneens bijdraagt aan (onbewuste) instemming van het publiek met de gemaakte vergelijking.

Strategisch gezien wordt de lezer duidelijk gemaakt dat deze een pad moet bewandelen van vijf stappen waarmee hij zijn probleem oplost; het pad leidt immers tot ‘zelfverwezenlijking’ wat als een oplossing voor het probleem kan worden gezien. ‘Zelfverwezenlijking’ wekt namelijk de suggestie van ‘burn-out-vrij’ zijn. De lezer wordt hierdoor een concreet beeld voorgeschoteld en door te spreken over ‘vijfstappen’ klinkt de weg eenvoudig en dus goed uitvoerbaar. Dit draagt bij aan het overtuigen van de lezer om het boek te kopen. Doordat ook aan de discussieregels is voldaan, zijn de effectiviteit en redelijkheid in balans en lijkt er sprake te zijn van een geslaagde manoeuvre.

4.3.2 Licht afwijkende flaptekst: *Burn-out de baas* (Wehmeier, 2014)

Deze subparagraaf bevat een analyse van een licht afwijkende flaptekst. De lichte afwijking zit hem in de vele herhaling die binnen de uitgebreide metafoor plaatsvindt. De tekst staat op het boek *Burn-out de baas* met als ondertitel *100 succesvolle tips* van auteur Peter Wehmeier. Het boek heeft zowel mensen met een burn-out als mensen die burn-out willen voorkomen als doelgroep.

Burn-out is geen modediagnose maar een serieus probleem. Overbelasting is een belangrijke oorzaak. Goed zelfmanagement (1) is een probaat middel om er uit te komen, maar ook om burn-out te voorkomen. Wie een goed manager (1) van zichzelf is, is burn-out de baas (1). Het zelfmanagement(1)concept dat in dit boek aangeboden wordt, gaat in op vijf aspecten: inzicht, relatie, planning, beslissen en handelen.

Succes hebben bestaat niet in het krijgen van geld of macht. Succes heb je bij goed zelfmanagement (1). Succes heb je als het goed met je gaat!

Figuur 16. Flaptekst van Wehmeiers *Burn-out de baas* (2014). De uitgebreide metafoor is dikgedrukt. Tussen haakjes staat het nummer van de uitgebreide metafoor waartoe de metaforische uitdrukking behoort.

Hypothesetoetsing: De tekst bevat één uitgebreide metafoor, zie (1) in Figuur 16. De metafoor heeft GEZAGHEBBENDE FUNCTIE als brondomein, wat volgens de Van Dale binnen de gegeven context conventioneel is. Dit ondersteunt H1 (uitgebreide metaforen conventioneel). Van zowel ‘management’ als ‘baas’ staat naast de basisbetekenis ook de contextuele betekenis in het woordenboek. De contextuele betekenis van ‘manager’ ontbreekt echter, waardoor ‘manager’ een linguïstisch vernieuwende metaforische uitdrukking is. Dit betekent dat een deel van de metaforische uitdrukkingen linguïstisch conventioneel is, wat H2 (ten minste deel metaforische uitdrukkingen linguïstisch conventioneel) bekrachtigt. De formulering van alle metaforische uitdrukkingen is indirect, wat H3 (metaforische uitdrukkingen indirect) bevestigt.

In de argumentatie voor het kopen van het boek zien we de gehele uitgebreide metafoor terug, zie Figuur 17; de metafoor maakt deel uit van elk subargument (namelijk ((1).1).1a, (1).1.2 en (1).1.3a) – die samen het enige (impliciete) hoofdargument ondersteunen – voor het kopen van het boek en van subsubargument ((1).1)1a.1. Dit bevestigt H4 (onderdeel van de argumentatie) eveneens. In Figuur 17 is ook te zien dat met de metafoor enkel wordt bijgedragen aan het beschrijven van de doeltreffendheid van de oplossing. Dit betekent dat met behulp van de metafoor niet de uitvoerbaarheid van de oplossing wordt beschreven, waardoor H5 (uitvoerbaarheid oplossing met brondomein WANDELING beschreven) hier niet toetsbaar is.

(1) (Koop dit boek.)

((1).1) (Dit boek helpt je om een goed manager van jezelf te zijn.)

((1).1).1a Wie een goed **manager (1)** van zichzelf is (*oplossing; doeltreffendheid*), is burn-out de **baas (1)** (*oplossing; doeltreffendheid*).

((1).1)1a.1 Goed **zelfmanagement (1)** is een probaat middel om er uit te komen (*oplossing; doeltreffendheid*), maar ook om burn-out te voorkomen.

((1).1)1a.1.1 Overbelasting is een belangrijke oorzaak.

((1).1).1b (Dat is belangrijk.)

1.1.1b.1 Burn-out is geen modediagnose maar een serieus probleem.

(1).1.2 Het **zelfmanagement(1)**concept dat in dit boek aangeboden wordt, gaat in op vijf aspecten: inzicht, relatie, planning, beslissen en handelen (*oplossing; doeltreffendheid*).

(1).1.3a Succes heb je bij goed **zelfmanagement (1)** (*oplossing; doeltreffendheid*).

(1).1.3a.1 Succes hebben bestaat niet in het krijgen van geld of macht.

(1).1.3a.1.1 Succes heb je als het goed met je gaat!

((1).1.3b) (Succes hebben is wenselijk.)

Figuur 17. Argumentatiestructuur flaptekst *Burn-out de baas*. De uitgebreide metafoor is dikgedrukt. Tussen haakjes staat het nummer van de uitgebreide metafoor waartoe de metaforische uitdrukking behoort. Het bewijslastpunt waaraan een metaforische uitdrukking bijdraagt staat schuingedrukt tussen haakjes.

Strategisch manoeuvreren: Met de keuze uit het topisch potentieel voor het brondomein GEZAGHEBBENDE FUNCTIE benadrukt de flaptekstschrijver dat er een bestaande hiërarchie is waarbinnen zowel de persoon als de burn-out zich bevinden. De burn-out wordt hierbij dus als een persoon gezien. Door ‘burn-out-vrij zijn’ te *framen* als het hebben van een gezaghebbende functie binnen deze hiërarchie, benadrukt de flaptekstschrijver het belang van het hebben van zo’n gezaghebbende functie.

Het brondomein GEZAGHEBBENDE FUNCTIE is hier een conventioneel brondomein wat betekent dat het aansluit bij de denkwijze van het publiek; voor het publiek is het immers gebruikelijk om over burn-out te denken als een persoon die onder controle gehouden moet worden. De linguïstische conventionaliteit van de metaforische uitdrukkingen ‘management’ en ‘baas’ ondersteunt de aanvaardbaarheid van de metaforische vergelijking. Wat opvalt is dat de metaforische uitdrukking ‘management’ in ‘zelfmanagement’ drie keer in

de tekst voorkomt. Hiermee lijkt de aanvaardbaarheid van de nauw eraan gerelateerde linguïstisch vernieuwende metaforische uitdrukking ‘manager’ te worden onderbouwd. De aanvaardbaarheid van de metaforische uitdrukking ‘manager’ wordt echter ook aannemelijk gemaakt, doordat deze uitdrukking net als de andere uitdrukkingen binnen het brondomein GEZAGHEBBENDE FUNCTIE valt. De flaptekstschrijver hoeft hierdoor geen verdere expliciete argumentatie aan te voeren ter onderbouwing van de juistheid van de vergelijking die met deze uitdrukking wordt gemaakt. Gezien zijn beperkte tekstruimte is dit voordelig.

Door bij de presentatie van de uitgebreide metafoor slechts gebruik te maken van indirect geformuleerde metaforische uitdrukkingen brengt de flaptekstschrijver impliciet het idee naar voren dat de vergelijking geen onderbouwing behoeft en als een feit kan worden gezien. De flaptekstschrijver lijkt de uitgebreide metafoor op een redelijke wijze te hebben ingezet, wat bijdraagt aan het behalen van zijn dialectische doel.

Strategisch gezien lijkt het gebruik van de uitgebreide metafoor potentieel effectief. Met de metafoor wordt namelijk duidelijk gemaakt hoe het probleem kan worden opgelost, namelijk ‘een goed manager van jezelf zijn’. Er staat immers letterlijk in de tekst dat je dan ‘burn-out de baas’ bent. De uitspraak ‘Wie een goed manager van zichzelf is, is burn-out de baas’ kan de lezer ook het idee geven dat iemand die geen goed manager van zichzelf is burn-out niet de baas is, terwijl dat logischerwijs niet zo hoeft te zijn. Je kan in theorie namelijk ook ‘burn-out de baas’ zijn als je geen ‘goed zelfmanager’ bent. In ieder geval ben je volgens de redenering in deze flaptekst burn-out met zekerheid ‘de baas’ als je wel ‘een goed zelfmanager’ bent. Het ‘zelfmanagementconcept’ dat in dit boek wordt aangeboden lijkt daardoor voor iedereen met een burn-out helpend voor het oplossen van burn-out, wat het aankopen van het boek voor de flaptekstlezer met een burn-out wenselijk maakt.

4.3.3. Afwijkende flaptekst: *Handboek bij burn-out* (Goessens, 2018)

In deze subparagraaf staat de analyse van een als afwijkend aangemerkte flaptekst centraal. De afwijking zit hem in de op het eerste oog nauwelijks opvallende uitbreiding van de metafoor. De tekst staat achterop het boek *Handboek bij burn-out* met als ondertitel *Stap voor stap door deze zware periode heen* van auteur Marit Goessens. Het boek richt zich specifiek op mensen met een burn-out.

Het lijkt je ineens te overkomen: een burn-out. Je hebt langere tijd te veel van jezelf **gevraagd (1)** en op een dag kan je het allemaal niet meer **opbrengen (1)**. Je lichaam wil niet meer, emotioneel ben je uit balans¹⁴ en geestelijk ben je op. Dat is heftig!

Dit boek is bedoeld om je tot steun te zijn tijdens je burn-out. Van begin tot einde. Het ondersteunt je enerzijds met relevante informatie over burn-out en anderzijds met tips en adviezen. Theorie en praktijk zijn op een mooie manier verweven, omdat de auteur het heeft geschreven op basis van haar eigen ervaring met burn-out en haar professie als psycholoog.

-
- Speciaal voor als je nú in een burn-out zit
 - Geschreven vanuit christelijke overtuiging
 - Korte hoofdstukken
 - Relevante informatie en zelfreflectievragen
 - Bijbelse overdenkingen m.b.t. burn-out
 - Heel veel praktische tips

Figuur 18. Flaptekst van Goessens' *Handboek bij burn-out* (2018). De uitgebreide metafoor is dikgedrukt. Tussen haakjes staat het nummer van de uitgebreide metafoor waartoe de metaforische uitdrukking behoort.

Hypothesetoetsing: De metafooridentificatie toont één uitgebreide metafoor waarmee burn-out(-herstel) wordt beschreven, zie (1) in Figuur 18. Het brondomein hiervan betreft GELD, wat volgens de Van Dale een conventioneel brondomein is binnen de gegeven context. Dit bevestigt H1 (uitgebreide metaforen conventioneel). Van de metaforische uitdrukkingen 'vragen' en 'opbrengen' staan zowel de betekenis in termen van geld als de contextuele betekenis in de Van Dale. Dat betekent dat deze uitdrukkingen linguïstisch conventioneel zijn, wat H2 bekrachtigt (ten minste deel metaforische uitdrukkingen linguïstisch conventioneel). De formulering van de uitdrukkingen is indirect, wat H3 (metaforische uitdrukkingen indirect) eveneens bekrachtigt.

De gehele uitgebreide metafoor maakt onderdeel uit van de argumentatie voor het kopen van het boek, zoals is te zien in Figuur 19; de metafoor is terug te vinden in een subsubsubargument (namelijk ((1).1b).1.1.1) die bestaat uit twee hoofdzinnen. Met deze

¹⁴ Aan balans is de basisbetekenis 'evenwicht' toegekend, waardoor deze metaforische uitdrukking niet als een uitbreiding van de uitgebreide metafoor met als brondomein GELD wordt beschouwd.

flaptekst wordt daardoor ook H4 (onderdeel van de argumentatie) bevestigd. Aangezien met de metafoor enkel het probleem metaforisch wordt beschreven en niet de uitvoerbaarheid van de oplossing voor dit probleem, is H5 (uitvoerbaarheid oplossing met brondomein WANDELING beschreven) hier niet toetsbaar.

(1) (Koop dit boek.)

(1).1a Dit boek is bedoeld om je tot steun te zijn tijdens je burn-out. Van begin tot einde.

(1).1a.1 Het ondersteunt je enerzijds met relevante informatie over burn-out en anderzijds met tips en adviezen. Theorie en praktijk zijn op een mooie manier verweven, omdat de auteur het heeft geschreven op basis van haar eigen ervaring met burn-out en haar professie als psycholoog.

((1).1b) (Dat is wenselijk.)

((1).1b).1 Een burn-out is heftig.

((1).1b).1.1 Het lijkt je ineens te overkomen: een burn-out.

((1).1b).1.1.1 Je hebt langere tijd te veel van jezelf **gevraagd (1) (probleembeschrijving)** en op een dag kan je het allemaal niet meer **opbrengen (1) (probleembeschrijving)**.

((1).1b).1.1.1.1 Je lichaam wil niet meer, emotioneel ben je uit balans en geestelijk ben je op.

Figuur 19. Argumentatiestructuur flaptekst *Handboek bij burn-out*. De uitgebreide metafoor is dikgedrukt. Tussen haakjes staat het nummer van de uitgebreide metafoor waartoe de metaforische uitdrukking behoort. Het bewijslastpunt waaraan een metaforische uitdrukking bijdraagt staat schuingedrukt tussen haakjes.

Strategisch manoeuvreren: Zowel de uitdrukking ‘vragen’ als ‘opbrengen’ valt binnen het brondomein GELD. Door uit het topisch potentieel voor dit brondomein te kiezen, benadrukt de flaptekstschrijver dat wanneer je alsmaar een te hoge prijs voor iets betaalt in vergelijking met wat het oplevert, je het op een gegeven moment niet meer kan opbrengen. Het *framen* van burn-out als het hebben gedaan van investeringen die groter zijn dan de opbrengsten daarvan, maakt duidelijk dat ‘burn-out-vrij zijn’ gelijkstaat aan het hebben van een positief eigen vermogen.

Om burn-out-vrij te worden is dus geld nodig. Met het conventionele brondomein GELD sluit de flaptekstschrijver aan bij zijn publiek; men is immers gewend om in termen van geld over het menselijk functioneren te denken. Het gebruik van enkel linguïstisch conventionele metaforische uitdrukkingen zal er waarschijnlijk toe leiden dat het publiek de houdbaarheid van deze vergelijking niet nog eens gaat heroverwegen.

Dit geldt ook voor de indirecte formulering van de metaforische uitdrukkingen; hiermee wordt de vergelijking als vanzelfsprekend gepresenteerd wat de lezer weinig tot geen ruimte biedt om de aanname dat het menselijk functioneren te beschouwen is als een boekhoudkundige rekensom te betwisten.

Vanuit strategisch opzicht lijkt er onvoldoende gebruikgemaakt van de mogelijkheden van de opgeworpen metafoor. De flaptekstschrijver omschrijft burn-out op metaforische wijze en maakt hiermee duidelijk dat de lezer een serieus probleem heeft. De rest van de flaptekst bekeken, lijkt dit boek echter weinig tot niet van betekenis voor het oplossen van het probleem; het lijkt vooral ondersteuning te bieden tijdens het ‘burn-out zijn’. Het standpunt ‘koop dit boek’ zal waarschijnlijk sterker onderbouwd zijn als in de flaptekst ten minste de suggestie wordt gewekt dat met dit boek het probleem kan worden opgelost. Het beschrijven van de oplossing in de vorm van een uitbreiding van de opgeworpen metafoor zou hieraan kunnen bijdragen; met de opgeworpen metafoor simplificeert de flaptekstschrijver het probleem, waardoor hij met de op metaforische wijze beschreven oplossing het idee kan wekken dat dit boek bijdraagt aan het oplossen van het gehele probleem van de lezer. De flaptekstschrijver kan bijvoorbeeld aangeven dat er met behulp van dit boek voor wordt gezorgd dat iemand weer een positief eigen vermogen krijgt, waardoor de lezer weer ‘burn-out-vrij’ wordt. Aan de discussieregels lijkt te worden gehouden, maar op retorisch vlak profiteert de flaptekstschrijver onvoldoende van de mogelijkheden die de opgeworpen uitgebreide metafoor voor de probleembeschrijving biedt.

4.3.4 Conclusie hypothesetoetsende ronde 3

De resultaten uit deze ronde tonen dat alle opgestelde hypothesen houdbaar blijken. Alle flapteksten bevestigen het idee van H1 (uitgebreide metaforen conceptueel conventioneel) dat de uitgebreide metaforen die ter beschrijving van burn-out(-herstel) gebruikt worden een conventioneel brondomein bevatten. De metaforische uitdrukkingen die samen de uitgebreide metafoor vormen in de prototypische en afwijkende flaptekst waren alle linguïstisch conventioneel. De licht afwijkende flaptekst bevatte naast linguïstisch conventionele metaforische uitdrukkingen, ook een linguïstisch vernieuwende metaforische uitdrukking.

Deze bevindingen bevestigen de aanname in H2 dat ten minste een deel van de metaforische uitdrukkingen die onderdeel uitmaken van een uitgebreide metafoor linguïstisch conventioneel is. Daarnaast bleken alle metaforische uitdrukkingen die onderdeel uitmaakten van een uitgebreide metafoor om burn-out(-herstel) mee te beschrijven indirect geformuleerd, wat overeenkomt met het idee uit H3 dat de metaforische uitdrukkingen indirect zijn geformuleerd. Ook bleek de veronderstelling in H4 dat alle uitgebreide metaforen onderdeel uitmaken van de argumentatie voor het kopen van het boek juist, wat ervoor zorgt dat ook H4 wordt ondersteund. Middels de prototypische tekst is daarnaast opnieuw de aanname in H5 bevestigd dat de uitvoerbaarheid van de oplossing met behulp van het brondomein WANDELING wordt beschreven. Met behulp van de overige gevonden uitgebreide metaforen werd deze uitvoerbaarheid niet beschreven.

De bevestiging van alle opgestelde hypothesen duidt op analytische verzadiging. Door het per ronde steeds selecteren van een prototypische, licht afwijkende en afwijkende flaptekst is immers zowel actief gezocht naar materiaal dat hypothesebevestigend en daarmee als voorbeeld dient, als naar materiaal dat hypotheseweerleggend is. Aangezien alle hypothesen houdbaar blijken en er op grond van de gevonden gegevens geen reden is om extra hypothesen te formuleren of hypothesen verder te specificeren, is er geen reden om een additionele hypothesetoetsende ronde uit te voeren; de theorie is gevormd.

4.4 Samenvatting

In dit hoofdstuk zijn de resultaten gepresenteerd. In totaal waren er drie hypothesetoetsende rondes nodig om tot houdbare hypothesen te komen. Uiteindelijk zijn er 5 hypothesen houdbaar geacht die een patroon weergeven van het gebruik van uitgebreide metaforen om burn-out(-herstel) mee te beschrijven in flapteksten van zelfhulpboeken bij burn-out. Deze hypothesen luiden:

H1: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out gebruikgemaakt wordt van één of meerdere uitgebreide metaforen om burn-out(-herstel) mee te beschrijven, dan is het kenmerkend dat deze metaforen op conceptueel niveau conventioneel zijn.

H2: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out gebruikgemaakt wordt van één of meerdere uitgebreide metaforen om burn-out(-herstel) mee te beschrijven, dan is het kenmerkend dat ten minste een deel van de metaforische uitdrukkingen van elke uitgebreide metafoor linguïstisch conventioneel is.

H3: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out gebruikgemaakt wordt van één of meerdere uitgebreide metaforen om burn-out(-herstel) mee te beschrijven, dan is het kenmerkend dat alle metaforische uitdrukkingen die onderdeel uitmaken van deze uitgebreide metaforen indirect zijn geformuleerd.

H4: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out voor het beschrijven van burn-out(-herstel) één of meerdere uitgebreide metaforen worden gebruikt, dan is het kenmerkend dat deze metaforen onderdeel van de argumentatie voor het kopen van het boek zijn.

H5: Indien er in een flaptekst van een zelfhulpboek bij burn-out één of meerdere uitgebreide metaforen worden gebruikt voor het beschrijven van burn-out(-herstel) die onderdeel zijn van de argumentatie voor het kopen van het boek, dan is het kenmerkend dat de uitvoerbaarheid van de oplossing voor het probleem – indien uitgebreid metaforisch beschreven – met behulp van een uitgebreide metafoor met als brondomein WANDELING wordt beschreven.

Een schematische samenvatting van de resultaten van de hypothesetoetsingen staat in Tabel 1 van Bijlage 6. Met behulp van de notie ‘strategisch manoeuvreren’ is het gebruik van elke geïdentificeerde uitgebreide metafoor in argumentatief-strategisch opzicht geduid. In het volgende hoofdstuk beschrijf ik de conclusie die ik aan deze bevindingen verbind. Hierbij belicht ik ook de kanttekeningen die bij dit onderzoek zijn te plaatsen.

5. Conclusie en discussie

In dit hoofdstuk presenteer ik de belangrijkste bevindingen van dit onderzoek en bespreek ik mogelijke alternatieve verklaringen. Nadat ik in paragraaf 5.1 de conclusie geef, ga ik in paragraaf 5.2 in op een aantal kanttekeningen die bij dit onderzoek geplaatst kunnen worden en geef ik een suggestie voor theoretisch vervolgonderzoek. In paragraaf 5.3 bespreek ik de praktische implicaties van mijn onderzoeksresultaten en geef ik suggesties voor praktisch relevant vervolgonderzoek.

5.1 Conclusie

In flapteksten van zelfhulpboeken bij burn-out wordt in veel gevallen gebruikgemaakt van een uitgebreide metafoor om burn-out(-herstel) metaforisch mee te beschrijven. Dit onderzoek had tot doel om meer inzicht te krijgen in de argumentatieve functie van deze metaforen door het gebruik ervan vanuit de pragma-dialectische notie ‘strategisch manoeuvreren’ te duiden. De onderzoeksvraag luidde: *Hoe kan het gebruik van uitgebreide metaforen voor het beschrijven van burn-out(-herstel) in flapteksten van zelfhulpboeken bij burn-out worden verklaard vanuit de notie ‘strategisch manoeuvreren’?*

De voornaamste reden om dit onderzoek uit te voeren was dat tot op heden taalkundig-stilistisch onderzoek naar het stijlmiddel metafoor en pragma-dialectisch onderzoek waarin de notie strategisch manoeuvreren centraal staat over het algemeen los van elkaar worden uitgevoerd, terwijl een combinatie van deze onderzoeksvelden ons meer inzicht kan geven in metafoorpatronen die binnen een bepaalde context worden gebruikt en de argumentatieve bijdrage van zo’n patroon binnen een bepaalde context. Meer inzicht hierin biedt in het geval van dit onderzoek – waarbij de flaptekst centraal staat – ook flaptekstschrijvers handvatten voor hoe zij metaforen ter promotie van hun boeken in hun flapteksten kunnen verwerken.

De resultaten toonden dat er een patroon is waar te nemen dat kenmerkend is voor het gebruik van uitgebreide metaforen ter beschrijving van burn-out(-herstel): deze uitgebreide metaforen hebben een conventioneel brondomein, bestaan uit metaforische uitdrukkingen waarvan ten minste een deel linguïstisch conventioneel is en zijn indirect geformuleerd. Daarnaast is het voor zo’n metafoor kenmerkend dat deze onderdeel van de argumentatie voor het kopen van het boek is, doordat met behulp van de metafoor altijd één of meerdere bewijslastpunten betreffende de oplossingsgerichtheid van het boek worden beschreven. Alle geïdentificeerde metaforen konden daarom vanuit de notie ‘strategisch manoeuvreren’ geanalyseerd. Wat betreft de bewijslastpunten die de flaptekstschrijver geacht wordt aannemelijk te maken, werd gevonden dat indien er met een uitgebreide metafoor bijgedragen

wordt aan het beschrijven van de uitvoerbaarheid van de oplossing, het brondomein WANDELING hierbij kenmerkend wordt gebruikt.

De analyses betreffende het ‘strategisch manoeuvreren’ toonden aan dat het patroon van ‘conventioneel brondomein’, ‘ten minste deel van metaforische uitdrukkingen linguïstisch conventioneel’ en ‘metaforische uitdrukkingen indirect geformuleerd’ bijdraagt aan de aanvaardbaarheid van de vergelijking die er met de uitgebreide metafoor wordt gemaakt. Het gebruik van een conventioneel brondomein bevordert de instemming met de correctheid van de getrokken vergelijking; men is immers gewend om in termen van het brondomein over het doeldomein te denken. Door het gebruik van een conventioneel brondomein, wordt een argument met een linguïstisch vernieuwende metaforische uitdrukking afkomstig vanuit dat brondomein waarschijnlijk sneller aanvaard dan wanneer deze uitdrukking afkomstig zou zijn van een vernieuwend brondomein. Immers moet bij zo’n linguïstisch vernieuwende metaforische uitdrukking afkomstig van een vernieuwend brondomein naar alle waarschijnlijkheid eerst de aanvaardbaarheid van de vergelijking worden aangetoond, alvorens over kan worden gegaan op de aanvaardbaarheid van het argument waarvan de metaforische uitdrukking deel uitmaakt, terwijl de aanvaardbaarheid van de vernieuwende metaforische uitdrukking vallend binnen het conventionele brondomein al door het gebruik van het conventionele brondomein aannemelijk wordt gemaakt. Door altijd gebruik te maken van één of meerdere linguïstisch conventionele metaforische uitdrukkingen in hun uitgebreide metaforen kunnen de flaptekstschrijvers de houdbaarheid van de vergelijking nog eens extra kracht bij zetten. Dit gebruik toont namelijk de conventionaliteit van het brondomein en impliceert daarmee de correctheid van de vergelijkingen die met de linguïstisch vernieuwende metaforische uitdrukkingen worden gemaakt. Door metaforische uitdrukkingen indirect te formuleren, stelt de flaptekstschrijver impliciet dat de vergelijking aanvaardbaar is. Strategisch gezien zorgt dit voor een makkelijkere acceptatie van de vergelijking dan wanneer de vergelijking duidelijk als vergelijking wordt opgeworpen en daardoor de lezer meer ruimte wordt geboden om deze ter discussie te stellen. Het bovengenoemde patroon is strategisch gezien voordelig voor de flaptekstschrijver. Hij kan de vergelijkingen nu namelijk direct gebruiken voor zijn argumentatie voor het kopen van het boek, zonder eerst de houdbaarheid van de vergelijking te moeten onderbouwen. Doordat de flaptekstschrijver geen extra tekst hoeft te besteden aan het aannemelijk maken bespaart hij ook kostbare tekstruimte.

Het viel op dat er wanneer er met een uitgebreide metafoor bijgedragen wordt aan het beschrijven van de uitvoerbaarheid van de oplossing, hierbij kenmerkend het brondomein WANDELING wordt gebruikt. Met dit brondomein wordt de af te leggen weg naar ‘burn-out-

vrij' zijn benadrukt. Het oplossen van het probleem wordt hiermee als een proces beschreven. Door de af te leggen weg in beeld te brengen, wordt inzichtelijk gemaakt hoe de lezer naar de gewenste eindbestemming 'burn-out-vrij' toewerkt. Doordat de weg kan worden beschreven, lijkt er een bepaalde zekerheid te zijn met betrekking tot het bereiken van de bestemming, wat wenselijk is voor de lezer die van zijn burn-out af wil. De lezer krijgt er wellicht met behulp van deze metafoor dus meer vertrouwen in dat dit boek hem daadwerkelijk kan helpen om zijn probleem op te lossen. Strategisch gezien kan het gebruik van deze wandelingmetafoor dus bijdragen aan het overtuigen van de lezer om het boek te kopen, doordat het de attitude van de lezer tegenover het boek mogelijk positief beïnvloedt.

De analyses maakten ook duidelijk dat flaptekstschrijvers strategisch gezien meer uit het gebruik van uitgebreide metaforen hadden kunnen halen. Zo kan met een metaforische vergelijking het probleem en/of de oorzaak van het probleem gesimplificeerd worden en daarmee ook de oplossing, wat bij zou kunnen dragen aan de overtuigingskracht van de argumentatie voor kopen van het boek. Deze strategie was echter nauwelijks (in optimale vorm) terug te zien in de flapteksten. Ook werden niet altijd de meest handige brondomeinen gekozen om het probleem metaforisch mee te conceptualiseren; logisch gezien is het namelijk onmogelijk om bijvoorbeeld een uitgeputte (natuur)bron weer onuitgeput te maken. Dit wekt het idee dat wellicht niet alle flaptekstschrijvers weten hoe zij uitgebreide metaforen het best in kunnen zetten ter promotie van de verkoop van hun boek. Mogelijk zijn de flaptekstschrijvers zich er ook niet altijd bewust van dát zij uitgebreide metaforen inzetten die al dan niet bijdragen aan het aannemelijk maken van één of meerdere bewijslastpunten. Gezien de promotionele mogelijkheden die zo'n metafoor hen biedt, is dit zonde.

Naast deze nieuwe theoretische inzichten is met dit onderzoek ook laten zien dat het mogelijk is om op een meer systematische manier te onderzoeken hoe er strategisch gemanoeuvreed wordt met een specifiek stijlmiddel. Door een (1) onderbouwde en navolgbare identificatieprocedure van een specifiek stijlmiddel te hanteren en vervolgens (2) via de methode van analytische inductie zoals omschreven door Jackson (1986) te zoeken naar aanwezige patronen in het gebruik van een stilistisch middel en hierna (3) het strategisch manoeuvreren met dit stijlmiddel systematisch te onderzoeken door rekening te houden met a) de dialectische en retorische doelen van de discussiant, b) het activiteitstype en c) de drie aspecten van strategisch manoeuvreren, kan er iets over het strategisch manoeuvreren met een bepaald stijlmiddel binnen een specifieke activiteitstype worden gezegd dat algemeen geldig geacht wordt te zijn voor alle uitingen met dit stijlmiddel binnen dit activiteitstype. Deze methode, gericht op het systematisch onderzoeken van het strategisch manoeuvreren met één

specifiek stijlmiddel, kan worden gezien als een aanvulling op het artikel van Van Haften en Van Leeuwen (2019) waarin gepoogd werd een procedure op te stellen waarmee strategisch manoeuvreren met meerdere stijlmiddelen op een systematischere wijze kan worden geanalyseerd.

5.2 Kanttekeningen en suggestie voor theoretisch vervolgonderzoek

Ondanks dat het onderzoek zo systematisch mogelijk en met zo min mogelijk interpretatie is geprobeerd uit te voeren, zijn er toch enkele keuzes geweest die afhankelijk waren van de interpretatie van de beoordelaar. Een voorbeeld hiervan is het toekennen van een brondomein aan ‘energie’ in de flaptekst van het boek van Nienke Thurlings. ‘Energie’ kon hier zowel worden toegekend aan het brondomein ELEKTRISCHE ENERGIE als aan het brondomein BRANDSTOF. In het geval van ELEKTRISCHE ENERGIE vormde het woord ‘energie’ samen met het woord ‘spanning’ een uitgebreide metafoor. In het geval van BRANDSTOF vormde het woord ‘energie’ samen met ‘*burn-out*’ en ‘*fire*’ een uitgebreide metafoor. In het ideale geval zouden meerdere beoordelaars onafhankelijk van elkaar over deze situatie beslissen om vervolgens hun beslissingen naast elkaar te leggen. Met de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid – het overeenstemmingspercentage – die hieruit naar voren komt, kan een objectiever oordeel worden gevormd. Vanwege beperkte tijd en middelen was dit in dit onderzoek niet mogelijk. Dit probleem is in dit scriptieonderzoek door maximale interpretatie van uitgebreide metaforen getracht op te vangen. Hiermee wordt bedoeld dat aan een metaforische uitdrukking die onderdeel kan zijn van meerdere brondomeinen, het brondomein wordt toegekend dat in de tekst de meeste uitbreidingen heeft. In bovengenoemd geval is aan ‘energie’ dus het brondomein ‘BRANDSTOF’ toegekend.

Zoals gezegd is er uitgegaan van maximale interpretatie van uitgebreide metaforen. Bij het verklaren van het uitgebreide metafoorgebruik in termen van strategisch manoeuvreren had dit tot gevolg dat er wellicht interpretaties aan de teksten zijn toegekend die niet zo door de flaptekstschrijver zijn bedoeld of door de lezer zo zijn opgevat. De interpretatie is onder andere sterk afhankelijk van het brondomein waartoe iemand een woord rekent. ‘Energie’ als brandstof zorgt voor een andere interpretatie van ‘energie’ dan ‘energie’ in de vorm van elektrische energie of ‘energie’ geleverd door een uitputtelijke (natuur)bron. De verklaringen die nu zijn gegeven sluiten daardoor andere mogelijke verklaringen in termen van ‘strategisch manoeuvreren’ niet uit. Deze andere verklaringen dienen dan als alternatieven. In de geesteswetenschappen wordt proliferatie van interpretaties gezien als een belangrijk goed om tot kennis te komen (Leezenberg & De Vries, 2017, pp. 24-25). De interpretaties uit dit

onderzoek moeten daarom niet als ‘de waarheid’ worden opgevat, maar als ‘een manier’ waarop een verschijnsel in de realiteit kan worden geïnterpreteerd.

Een derde kanttekening die bij dit onderzoek moet worden gezet betreft de vaststelling van de brondomeinen in de analyses. Brondomeinen kunnen van heel breed tot zeer specifiek geformuleerd worden. Zo valt bijvoorbeeld ‘verwondingen’ binnen het brondomein LICHAAMELIJK LETSEL, maar ook binnen het bredere brondomein GEZONDHEID. Een ‘stap’ kan toegewezen worden aan het brondomein WANDELING, maar ook aan het veel bredere brondomein REIS dat we vaak als brondomein terugzien in onderzoeken betreffende metaforen (bijvoorbeeld Semino et al., 2018, pp. 126-15; Zhang & Xu, 2018). Om richting te geven aan de formulering van het brondomein werd het in de methode beschreven *UCREL Semantic Analysis System (USAS)* gebruikt. Dit was het enige systeem dat voor handen was om brondomeinen mee vast te stellen. Echter, vanwege de brede formulering van domeinen binnen dit systeem heb ik ervoor gekozen om de uiteindelijke brondomeinen waaraan de metaforische uitdrukkingen werden toegekend zelf te formuleren. Dit betekent dat de geformuleerde brondomeinen in dit onderzoek onderzoekerafhankelijk zijn. Deze kwestie beperkt zich echter niet enkel tot dit onderzoek, maar betreft vrijwel al het metaforenonderzoek. Tot op heden is er namelijk nog geen manier beschikbaar om metafoordomeinen systematisch mee te identificeren.¹⁵ Om de brondomeinformulering toch zo objectief mogelijk te houden is in dit onderzoek steeds gezocht naar een zo concreet en specifiek mogelijke overkoepelende term voor de in de Van Dale gevonden basisbetekenissen van de metaforische uitdrukkingen die samen een uitgebreide metafoor vormden.

In dit onderzoek is vanwege de beperkte tijd en ruimte enkel gericht op uitgebreide metaforen. Tijdens het identificeren werd echter duidelijk dat de flapteksten ook veel niet-uitgebreide metaforen bevatten. Zo spreekt men bijvoorbeeld over het ‘bestrijden’ van een burn-out, wat wijst op een burn-out als ongedierte en het ‘kampen’ met een burn-out wat het idee geeft dat een burn-out een gevechtstegenstander is. Ook voor niet-uitgebreide metaforen lijkt daardoor een belangrijke rol weggelegd als het gaat om burn-out(-herstel)-beschrijving en de bijdrage die deze beschrijving levert aan het overtuigen van de lezer om het boek te kopen. Om de precieze rol van metafoorgebruik in flapteksten van zelfhulpboeken bij burn-

¹⁵ Met het USAS kan het mentale concept dat met een woord verbonden is worden opgezocht. Het is echter niet geschikt voor het systematisch identificeren van brondomeinen van metaforen. Het systeem maakt namelijk geen onderscheid tussen doel- en brondomeinen zoals dit nodig is bij metafooridentificatie en de semantische categorieën zijn te breed om in metaforenonderzoek als betekenisvolle domeinen te kunnen fungeren.

out helder te krijgen, is vervolgonderzoek waarbij zowel uitgebreide als niet-uitgebreide metaforen in de analyses worden meegenomen wenselijk.

5.3 Praktische implicaties en suggesties voor praktisch relevant vervolgonderzoek

Naast een wetenschappelijke bijdrage, is met dit onderzoek ook een praktische bijdrage geleverd. Het geeft flaptekstschrijvers inzicht in het mogelijke retorische effect dat met uitgebreide metaforen in flapteksten van zelfhulpboeken bij burn-out kan worden bewerkstelligd. Met deze inzichten kunnen zij ideeën krijgen over hoe zij uitgebreide metaforen effectief in kunnen zetten als onderdeel van hun argumentatie, al dan niet voor het schrijven van een flaptekst. Een kwantitatieve onderbouwing van het veronderstelde effect in de analyses ontbreekt echter. Om de bevindingen van grotere waarde voor de praktijk te laten zijn, is daarom gedragsmatig vervolgonderzoek wenselijk. Hierin kan onderzocht worden ‘wat werkt’. In het bijzonder is het interessant om na te gaan wat het verschil in effect van verschillende gebruikte brondomeinen is op de intentie om het boek aan te kopen en hoe het totale aantal metaforische uitdrukkingen van een uitgebreide metafoor (met inbegrip van de verhouding ‘linguïstisch conventionele’ en ‘linguïstisch vernieuwende’ metaforische uitdrukkingen) en de mate van directheid van de uitgebreide metafoor de aankoopintenties beïnvloeden. Ook kan het waardevol zijn om te onderzoeken wat het effect van de mate van spreiding van de metaforische uitdrukkingen van een uitgebreide metafoor door de tekst heen is op de aankoopintentie; in dit onderzoek was immers een behoorlijk verschil in de mate van spreiding waar te nemen. De gegeven beschrijvingen in dit scriptieonderzoek kunnen bijdragen aan meer begrip van ‘waarom’ het gevondene ‘werkt’.

Daarnaast maakt dit onderzoek duidelijk hoe men over burn-out(-herstel) denkt. De analyses tonen dat hier niet één manier voor is. Zo wordt burn-out gelijkgesteld aan ‘gebrek aan gezag’, ‘te ver leeggelopen oplaadbare batterijen’ en ‘een opgebrande brandstof’. Meer praktische relevantie kan worden verkregen door het verschil in effect van de verschillende manieren waarop burn-out(-herstel) metaforisch geconceptualiseerd kan worden op het geloof in herstel te onderzoeken. Eerder onderzoek van Semino et al. (2018, p. 272) toonde immers dat het de manier waarop een aandoening metaforisch geconceptualiseerd wordt, bepalend is voor het gevoel van controle en daarmee het gevoel van welzijn. Ook flaptekstschrijvers kunnen deze kennis benutten. Met controlegevoel kan immers geloof in herstel worden gerealiseerd. Als de flaptekst iemands geloof in herstel vergroot, is dit mogelijk van positieve invloed op zijn attitude tegenover het boek.

Samenvattend laat dit onderzoek zien dat er een patroon in het gebruik van uitgebreide metaforen in flapteksten van zelfhulpboeken bij burn-out is waar te nemen dat de flaptekstschrijver argumentatief-strategisch voordeel biedt. Dit onderzoek vult hiermee belangrijke kennis aan op het gebied van metafoorgebruik en strategisch manoeuvreren, en biedt daarnaast inzicht in hoe flaptekstschrijvers uitgebreide metaforen kunnen inzetten om de lezer ervan te overtuigen het betreffende boek te kopen. Daarenboven kan dit onderzoek worden gezien als een belangrijk uitgangspunt voor verder theoretisch en praktisch relevant onderzoek.

Referenties

- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational behavior and human decision processes*, 50(2), 179-211.
- Archer, D., Wilson, A., & Rayson, P. (2002). *Introduction to the USAS category system*. Opgehaald van http://ucrel.lancs.ac.uk/usas/usas_guide.pdf
- Basturkmen, H. (2009). Back cover blurbs: Puff pieces and windows on cultural values. In K. Hyland & G. Diani (red.), *Academic Evaluation* (pp. 68-83). London: Palgrave Macmillan.
- Berger, L. (2017a, 23 januari). Hoe de mens een batterij werd (en de economie ons tot opladen dwingt). *De Correspondent*. Opgehaald van <https://decorrespondent.nl/6043/hoe-de-mens-een-batterij-werd-ende-economie-ons-tot-opladen-dwingt/201346717-edb06845>
- Berger, L. (2017b, 16 november). Iedereen is moe. Maar ‘opladen’ is niet de oplossing. *De correspondent*. Opgehaald van <https://decorrespondent.nl/7609/iedereen-is-moe-maar-opladen-is-niet-de-oplossing/253524271-9ea0095b>
- Braet, A. (2007). *Retorische kritiek: Hoe beoordeel je overtuigingskracht?* Den Haag: Sdu Uitgevers.
- Braet, T., & Schouw, L. (1998). *Effectief debatteren* (2e druk). Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers.
- Burgers, C., Konijn, E. A., Steen, G. J., & Iepsma, M. A. (2015). Making ads less complex, yet more creative and persuasive: The effects of conventional metaphors and irony in print advertising. *International Journal of Advertising*, 34(3), 515-532.
- Cacchiani, S. (2007). From narratives to intensification and hyperbole: Promotional uses of book blurbs. Opgehaald van <https://www.birmingham.ac.uk/Documents/college-artslaw/corpus/conference-archives/2007/79Paper.pdf>
- Charteris-Black, J. (2004). *Corpus approaches to critical metaphor analysis*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Charteris-Black, J. (2011). *Politicians and Rhetoric. The Persuasive Power of Metaphor*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Charteris-Black, J. (2014). *Analysing political speeches: Rhetoric, discourse and metaphor*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Crisp, P., Heywood, J., & Steen, G. (2002). Metaphor identification and analysis, classification and quantification. *Language and Literature*, 11(1), 55-69.

- Demeersseman, D. (2018). *Burn-out: www.watwiljemijvertellen.eu*. Drongen: Nevelland Vzw.
- Dewulf, L. (2016). *Stop burn-out: Wat als je batterijen leeglopen: praktische tips en technieken om burn-out te herkennen, te vermijden, te bestrijden*. Leuven: Lannoo Campus.
- Eemeren, F. van. (2010). *Strategic maneuvering in argumentative discourse: Extending the pragma-dialectical theory of argumentation*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- Eemeren, F. van, Garssen, B., & Meuffels, B. (2010). De uitgebreide pragma-dialectische argumentatietheorie empirisch geïnterpreteerd. *Tijdschrift voor Taalbeheersing*, 32(1), 49-62.
- Eemeren, F.H. van, & Grootendorst, R. (1984). *Speech acts in argumentative discussions. A theoretical model for the analysis of discussions directed towards solving conflicts of opinion*. Dordrecht-Holland/Cinnaminson-U.S.A.: Foris publications.
- Eemeren, F. H. van, & Grootendorst, R. (2002). Het analyseren en beoordelen van betogende teksten. In F. H. van Eemeren, P. van den Hoven, C. Jansen & P. J. Schellens (red.), *Tussenstand: 25 jaar Tijdschrift voor Taalbeheersing* (pp. 35-52). Assen: Koninklijke Van Gorcum.
- Eemeren, F.H. van, & Grootendorst, R. (2004). *A systematic theory of argumentation: The pragma-dialectical approach*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Eemeren, F. H. van, Grootendorst, R., Snoeck Henkemans, F., Blair, J. A., Johnson, R. H., Krabbe, E. C. W.,...Zarefski, D. (1996). *Handboek argumentatietheorie. Historische achtergronden en hedendaagse ontwikkelingen*. Groningen: Martinus Nijhoff uitgevers.
- Eemeren, F. H. van, Grootendorst, R., Snoeck Henkemans, F., Blair, J. A., Johnson, R. H., Krabbe, E. C. W.,...Zarefski, D. (2009). *Fundamentals of argumentation theory: A handbook of historical backgrounds and contemporary developments*. New York / London: Routledge.
- Eemeren, F. H. van, & Houtlosser, P. (1999). Strategic manoeuvring in argumentative discourse. *Discourse Studies*, 1(4), 479-497.
- Eemeren, F. H. van, & Houtlosser, P. (2002a). Strategic maneuvering: Maintaining a delicate balance. In: F. H. van Eemeren & P. Houtlosser (red.), *Dialectic and Rhetoric* (pp. 131-159). Dordrecht: Kluwer.

- Eemeren, F.H. van, & Houtlosser, P. (2002b). Strategisch manoeuvreren in argumentatieve teksten. *Tussenstand. 25 jaar Tijdschrift voor Taalbeheersing*, 53-56.
- Eemeren, F. H. van, & Houtlosser, P. (2003). The development of the pragma-dialectical approach to argumentation. *Argumentation*, 17(4), 387-403.
- Eemeren, F. H. van, & Houtlosser, P. (2005). Theoretical construction and argumentative reality: An analytic model of critical discussion and conventionalised types of argumentative activity. In D. Hitchcock (red.), *The uses of argument: Proceedings of a conference at McMaster University, 18-21 May 2005* (pp. 75-84). Hamilton.
- Eemeren, F. H. van, & Houtlosser, P. (2006). Strategisch manoeuvreren, het model van een kritische discussie en conventionele actietypen. *Tijdschrift voor Taalbeheersing*, 28(1), 1-14.
- Eemeren, F. van, & Snoeck Henkemans, F. (2011). *Argumentatie. Inleiding in het identificeren van meningsverschillen en het analyseren, behoordelen en houden van betogen*. Groningen: Noordhoff Uitgevers.
- Entman, R. M. (1993). Framing: Towards clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51-58.
- Everard, A. (2018). *50 lepeltjes energie per dag: Je praktische gids om een burn-out te voorkomen en te genezen*. Tiel: Lannoo.
- Farber, B. A., & Heifetz, L. J. (1982). The process and dimensions of burnout in psychotherapists. *Professional psychology*, 13(2), 293-301.
- Fenenga, L. (2017). *De burn-out specialist: In 10 stappen uit je burn-out*. Bodegraven: Paris books.
- Feteris, E. (2012). Strategisch manoeuvreren in politieke cartoons met een visuele scenariometafoor. *Tijdschrift voor Taalbeheersing*, 34(3), 199-212.
- Gea-Valor, M. (2005). Advertising books: A linguistic analysis of blurbs. *Iberica*, 10, 41-62.
- Gibbs, R. W. (2015). Do pragmatic signals affect conventional metaphor understanding? A failed test of deliberate metaphor theory. *Journal of Pragmatics*, 90, 77-87.
- Glas, F. de (1992). Hebben uitgeverijen invloed op de literaire canon? *Spiegel der letteren*, 34, 289-304.
- Goessens, M. (2018). *Handboek bij burn-out: Stap voor stap door deze zware periode heen*. Zwolle: Scholten Uitgeverij BV.
- Haaften, T. van, & Leeuwen, M. van (2019). Strategisch manoeuvreren met stijl: Een systematische benadering. *Tijdschrift voor Taalbeheersing*, 41(1), 75-88.
- Hak, T. (2007). Theorie toetsen in kwalitatief onderzoek. *KWALON*, 12(3), 5-13.

- Hof, G. van 't (2014, 11 september). Burn-out dreigt voor driekwart tieners. *Algemeen Dagblad*. Opgehaald van <http://www.ad.nl/binnenland/burn-out-dreigt-voor-driekwart-tieners~aa0193c6/>
- Hogeweg, L. (2018). *De belofte van burn-out: Stappenplan voor werken met nieuwe energie*. Halfweg: Via Lusanne.
- Hyland, K. & Diana, G. (2009). Introduction: Academic evaluation and review genres. In K. Hyland & G. Diani (red.), *Academic Evaluation* (pp. 1-14). London: Palgrave Macmillan.
- Jackson, S. (1986). Building a case for claims about discourse structure. In D. G. Ellis & W. A. Donohue (red.), *Contemporary issues in language and discourse processes* (pp. 129-147). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Kathalia, S. S. (1997). Cross-cultural variation in professional genres: a comparative study of book blurbs. *World Englishes*, 16(3), 417-426.
- Lakoff, G., & Johnson, M. (1980). *Metaphors we live by* (pp. 3-9). Chicago: University of Chicago press.
- Leezenberg, M., & Vries, G. de (2017). *Wetenschapsfilosofie voor de geesteswetenschappen*. Amsterdam: Amsterdam University Press B.V.
- Lewiski, M. (2010). *Internet political discussion forums as an argumentative activity type: A pragma-dialectical analysis of online forms of strategic manoeuvring in reacting critically*. Amsterdam: Rozenberg Publishers.
- Macmillan dictionary. (2020). *Macmillan dictionary*. Opgehaald van <https://www.macmillandictionary.com/>
- NOS.nl. (2015, 25 april). Burn-out groeiend probleem onder jonge werknemers. *NOS Nieuwsuur*. Opgehaald van <http://www.nos.nl/nieuwsuur/artikel/2032376-burn-out-groeiend-probleem-onder-jonge-werknemers.html>
- NU.nl. (2015, 15 oktober). 'Aantal burn-outs flink toegenomen na crisis'. *NU.nl*. Opgehaald van <http://www.nu.nl/werk-en-privé/4145737/aantal-burn-outs-flink-toegenomen-crisis.html>
- OECD. (2014). *Mental Health and Work: Netherlands*. Opgehaald van https://read.oecd-ilibrary.org/employment/mental-health-and-work-netherlands_9789264223301-en#page1
- Oswald, S., & Rihs, A. (2014). Metaphor as argument: rhetorical and epistemic advantages of extended metaphors. *Argumentation*, 28, 133-159.

- Philip, G. (2017). Conventional and novel metaphors in language. In E. Semino & Z. Demjén (red.), *The Routledge Handbook of metaphor and language* (pp. 219 - 232). London / New York: Routledge.
- Pilgram, R. (2012). Strategisch manoeuvreren in medische consultatie-Een pragmatische analyse van autoriteitsargumentatie van de arts. *Tijdschrift voor Taalbeheersing*, 34(2), 168-181.
- Poppel, L. van (2015). De analyse van strategisch manoeuvreren met pragmatische argumenten. *Tijdschrift voor Taalbeheersing*, 37(1), 5-31.
- Poppel, L. van (2016). Strategisch manoeuvreren met litotes. In D. Van De Mierop, L. Buysse, R. Coesemans & P. Gillaerts (red.), *De Macht van de Taal. Taalbeheersingsonderzoek in Nederland en Vlaanderen* (pp. 219-232). Leuven: Acco.
- Quené, H., & Kager, R. (1989). Van tekst naar prosodie. *Informatie*, 31(7/8), 570-576.
- Reijnierse, W. G. (2017). *The value of deliberate metaphor* (proefschrift). Utrecht: LOT.
- Robins, S., & Mayer, R. E. (2000). The metaphor framing effect: Metaphorical reasoning about text-based dilemmas. *Discourse Processes*, 30(1), 57-86.
- Sahlane, A. (2013). Metaphor as rhetoric: newspaper Op/Ed debate of the prelude to the 2003 Iraq War. *Critical Discourse Studies*, 10(2), 154-171.
- Saunders, M., Lewis, P., & Thornhill, A. (2016). *Research methods for business students* (7e druk). Harlow, Engeland: Pearson Education Limited.
- Schellens, P. J., & Verhoeven, G. (1988). *Argument en tegenargument. Een inleiding in de analyse en beoordeling van betogende teksten*. Leiden/Antwerpen: Martinus Nijhoff.
- Scherer, A. M., Scherer, L. D., & Fagerlin, A. (2014). Getting Ahead of Illness Using Metaphors to Influence Medical Decision Making. *Medical Decision Making*, 35(1), 37-45.
- Semino, E. (2008). *Metaphor in discourse*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Semino, E., Demjén, Z., Hardie, A., Payne, S., & Rayson, P. (2018). *Metaphor, cancer and the end of life: A corpus-based study*. New York/London: Routledge.
- Snoeck Henkemans, A. F. (2005). Strategisch manoeuvreren met metonymie. *Tijdschrift voor Taalbeheersing*, 27.
- Stee, S. K. van, Noar, S. M., Harrington, N. G., & Grant, L. F. (2017). The Effects of Metaphor Use and Message Format on Cognitive Processing and Persuasive Outcomes of Condom Promotion Messages. *Communication Studies*, 69(1), 23-41.
- Steen, G. J. (2008a). The paradox of metaphor: Why we need a three-dimensional model of metaphor. *Metaphor and Symbol*, 23(4), 213-241.

- Steen, G. J. (2008b). When is metaphor deliberate. *Selected papers from the Stockholm*, 43-63.
- Steen, G. J. (2011). The contemporary theory of metaphor—now new and improved! *Review of Cognitive Linguistics. Published under the auspices of the Spanish Cognitive Linguistics Association*, 9(1), 26-64.
- Steen, G. J. (2015). Developing, testing and interpreting Deliberate Metaphor Theory. *Journal of Pragmatics*, 90, 67-72.
- Steen, G. (2017). Deliberate Metaphor Theory: Basic assumptions, main tenets, urgent issues. *Intercultural Pragmatics*, 14(1), 1-24.
- Steen, G.J., Dorst, L., Herrmann, B., Kaal, A., Krennmayr, T., & Pasma, T. (2010). *A method for linguistic metaphor identification: From MIP to MIPVU*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Stichting Reclame Code. (2019). *De Nederlandse Reclame Code: Met jaarcijfers 2018 & informatie over de Stichting Reclame Code en de werkwijze van de Reclame Code Commissie en het College van Beroep: Editie 2019*. Opgehaald van <https://www.reclamecode.nl/wp-content/uploads/2019/05/Nederlandse-Reclame-Code-2019.pdf>
- Terluin, B. (2015). Interventies bij overspanning en burn-out. *Huisarts en wetenschap*, 58(4), 212-216.
- Thibodeau, P. H. (2016). Extended metaphors are the home runs of persuasion: Don't fumble the phrase. *Metaphor and Symbol*, 31(2), 53-72.
- Thibodeau, P. H., & Boroditsky, L. (2013). Natural language metaphors covertly influence reasoning. *PLoS One*, 8(1), e52961.
- Thibodeau, P. H., & Boroditsky, L. (2015). Measuring effects of metaphor in a dynamic opinion landscape. *PloS one*, 10(7), e0133939.
- Thurlings, N. (2018). *Jong burn-out: In 5 stappen naar meer energie*. Haarlem: Altamira.
- Van Dale. (2020). *Van Dale online professioneel Nederlands, Engels, Frans en Duits*. Opgehaald van <https://ua-vandale-nl.proxy.uba.uva.nl:2443/zoeken/zoeken.do#>
- Verschuren, C. M., Nauta, A. P., Bastiaanssen, M. H. H., Terluin, B., Vendrig, A. A., Verbraak, M. J. P. M.,...Loo, M. A. J. M. (2011). *Één lijn in de eerste lijn bij overspanning en burnout: Multidisciplinaire richtlijn overspanning en burnout voor eerstelijns professionals*. Amsterdam/Utrecht: Landelijke Vereniging van Eerstelijnspsychologen, Nederlands Huisartsen Genootschap en Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde.

- Wagemans, J. H. M. (2009). *Redelijkheid en overredingskracht van argumentatie: Een historisch-filosofische studie over de combinatie van het dialectische en het retorische perspectief op argumentatie in de pragma-dialectische argumentatietheorie*. (Proefschrift). Opgehaald van <https://dare.uva.nl/search?identificer=5c2e1f58-8f89-4aac-9831-24bd7eee2fbc>
- Wagemans, J. (2016). Analyzing metaphor in argumentative discourse. *Rivista italiana di filosofia del linguaggio*, 10(2), 79-94.
- Walton, D., & Krabbe, E. C. (1995). *Commitment in dialogue: Basic concepts of interpersonal reasoning*. Albany: State University of New York Press.
- Wehmeier, P. (2014). *Burn-out de baas: 100 succesvolle tips*. Kampen: Brevier Uitgeverij.
- Wierda, R. (2009). Strategisch manoeuvreren met autoriteit in medische advertenties. *Tijdschrift voor Taalbeheersing*, 31(3), 185-194.
- Witteman, J. (2015, 15 november). Aantal burn-outs zeer sterk gestegen - en dat komt deels door al die tijdelijke contracten. *Volkskrant*. Opgehaald van www.volkskrant.nl/wetenschap/aantal-burn-outs-zeer-sterk-gestegen-en-dat-komt-deels-door-al-die-tijdelijke-contracten~a4537868/
- Worp, T. (2015). *Stress en burn-out: De oorzaken, het gevoel en de oplossingen bij stress, burn-out en depressiviteit*. Medemblik: Primeres.
- Zhang, C., & Xu, C. (2018). Argument by multimodal metaphor as strategic maneuvering in TV commercials: A case study. *Argumentation*, 32(4), 501-517.

Bijlagen

Bijlage 1: Definitie burn-out

DEFINITIE 'OVERSPANNING'

Er is sprake van overspanning als voldaan is aan alle vier onderstaande criteria.

- A Ten minste drie van de volgende klachten zijn aanwezig:
- moeheid
 - gestoorde of onrustige slaap
 - prikkelbaarheid
 - niet tegen drukte/herrie kunnen
 - emotionele labiliteit
 - piekeren
 - zich gejaagd voelen
 - concentratieproblemen en/of vergeetachtigheid.
- B Gevoelens van controleverlies en/of machteloosheid treden op als reactie op het niet meer kunnen hanteren van stressoren in het dagelijks functioneren. De stresshantering schiet tekort; de persoon kan het niet meer aan en heeft het gevoel de grip te verliezen.
- C Er bestaan significante beperkingen in het beroepsmatig en/of sociaal functioneren.
- D De distress, controleverlies en disfunctioneren zijn niet uitsluitend het directe gevolg van een psychiatrische stoornis.

DEFINITIE 'BURNOUT'

Er is sprake van burnout als voldaan is aan alle drie onderstaande criteria.

- A Er is sprake van overspanning.
- B De klachten zijn meer dan 6 maanden geleden begonnen.
- C Gevoelens van moeheid en uitputting staan sterk op de voorgrond.

Figuur 1. Definitie burn-out. (Letterlijk overgenomen van Verschuren et al. (2011), pp. 21-22.)

Bijlage 2: 10 discussieregels

Letterlijk overgenomen van Van Eemeren en Snoeck Henkemans (2011, pp. 234-235).

De 10 discussieregels met hun definitie:

1. **Vrijheidsregel:** De discussianten mogen elkaar niet beletten standpunten of twijfel naar voren te brengen.
2. **Verdedigingsplichtregel:** Een discussiant die een standpunt naar voren brengt, mag niet weigeren dit standpunt desgevraagd te verdedigen.
3. **Standpuntregel:** Een aanval op een standpunt mag geen betrekking hebben op een standpunt dat niet werkelijk door de andere partij naar voren is gebracht.
4. **Relevantieregel:** Een standpunt mag niet worden verdedigd door non-argumentatie naar voren te brengen of argumentatie die geen betrekking heeft op het standpunt.
5. **Verzwegen-argumentregel:** Iemand mag de tegenpartij niet ten onrechte verzwegen argumenten toeschrijven of zich aan de verantwoordelijkheid voor een van zijn eigen verzwegen argumenten onttrekken.
6. **Uitgangspuntregel:** Iemand mag niet ten onrechte iets als gemeenschappelijk uitgangspunt presenteren of ten onrechte ontkennen dat iets een gemeenschappelijk uitgangspunt is.
7. **Geldigheidsregel:** De redeneringen die in de argumentatie als formeel geldig worden voorgesteld mogen geen logische fouten bevatten.
8. **Argumentatieschemaregel:** Een niet door een formeel geldige redenering bewezen standpunt mag niet als afdoende verdedigd worden beschouwd als de verdediging niet plaatsvindt door middel van een geschikt argumentatieschema dat correct is toegepast.
9. **Afsluitingsregel:** Een niet-afdoende verdediging van een standpunt mag niet leiden tot het handhaven van dit standpunt door de protagonist en een afdoende verdediging van een standpunt mag niet leiden tot het handhaven van twijfel aan het standpunt door de antagonist.
10. **Taalgebruikregel:** De discussianten mogen geen formuleringen gebruiken die onvoldoende duidelijk of verwarrend dubbelzinnig zijn en ze mogen de formuleringen van de tegenpartij niet opzettelijk verkeerd interpreteren.

Bijlage 3: Artikelen Nederlandse Reclame Code

Hieronder staan de belangrijkste (delen van) artikelen uit de NRC (2019, pp. 22-29) met betrekking tot het onderwerp van deze scriptie weergegeven. (Opgehaald op 2 januari 2020, van <https://www.reclamecode.nl/nrc/pagina.asp?paginaID=0&deel=2>)

1. Onder reclame wordt verstaan: iedere openbare en/of systematische directe dan wel indirecte aanprijzing van goederen, diensten en/of denkbeelden door een adverteerder of geheel of deels ten behoeve van deze, al dan niet met behulp van derden. Onder reclame wordt mede verstaan het vragen van diensten.

Adverteerder is een organisatie of een persoon niet zijnde een consument.

2. Reclame dient in overeenstemming te zijn met de wet, de waarheid, de goede smaak en het fatsoen.

8. Misleidende reclame

8.1 Bij de beoordeling of reclame misleidend is moet mede worden gelet op al haar kenmerken en omstandigheden, de feitelijke context, de beperkingen van het communicatiemedium en het publiek waarvoor zij is bestemd.

8.2 Misleidend is elke reclame die gepaard gaat met onjuiste informatie of voor de gemiddelde consument onduidelijk of dubbelzinnig is ten aanzien van bijvoorbeeld een of meer van de onder a t/m g genoemde elementen, en de gemiddelde consument ertoe brengt of kan brengen een besluit over een transactie te nemen dat hij anders niet had genomen:

a het bestaan of de aard van het product;

b de voornaamste kenmerken van het product, zoals beschikbaarheid, voordelen, risico's, uitvoering, samenstelling, accessoires, klantenservice en klachtenbehandeling, procédé en datum van fabricage of verrichting, levering, geschiktheid voor het gebruik, gebruiksmogelijkheden, hoeveelheid, specificatie, geografische of commerciële oorsprong, van het gebruik te verwachten resultaten, of de resultaten en wezenlijke kenmerken van op het product verrichte tests of controles;

11. Herkenbaarheid reclame

11.1 Reclame dient duidelijk als zodanig herkenbaar te zijn, door opmaak, presentatie, inhoud of anderszins, mede gelet op het publiek waarvoor zij is bestemd.

Bijlage 1

Onder alle omstandigheden misleidende reclame:

21. Op bedrieglijke wijze beweren of de indruk wekken dat de adverteerder niet optreedt ten behoeve van zijn handel, bedrijf, ambacht of beroep of zich op bedrieglijke wijze voordoen als consument.

Bijlage 4: Corpus

1. Demeersseman, Danny (2018): Burn-out: www.watwiljemijvertellen.eu

EAN: 9789073626799

Uitgever: Nevelland Vzw

2. Dewulf, Luk (2016) – Stop burn-out: Wat als je batterijen leeglopen: praktische tips en technieken om burn-out te herkennen, te vermijden, te bestrijden

EAN: 9789401426541

Uitgever: Lannoo Campus

3. Everard, Anne (2018): 50 lepeltjes energie per dag: Je praktische gids om een burn-out te voorkomen en te genezen

EAN: 9789401455725

Uitgever: Lannoo

4. Fenenga, Lurna (2017): De burn-out specialist: In 10 stappen uit je burn-out

EAN: 9789492179807

Uitgever: Paris Books

5. Goessens, Marit (2018): Handboek bij burn-out: Stap voor stap door deze zware periode heen

EAN: 9789079859849

Uitgever: Scholten Uitgeverij BV

6. Grün, Anselm (2014): Stress en burn-out voorkomen: Ervaar weer flow

EAN: 9789025904074

Uitgever: Uitgeverij Ten Have

7. Hoof, Elke van (2017): Eerste hulp bij stress & burn-out

EAN: 9789401446525

Uitgever: Lannoo

8. Hogeweg, Lusanne (2018): De belofte van burn-out: Stappenplan voor werken met nieuwe energie

EAN: 9789492343215

Uitgever: Via Lusanne

9. Thurlings, Nienke (2018): Jong burn-out: In 5 stappen naar meer energie

EAN: 9789401303750

Uitgever: Altamira

10. Wehmeier, Peter (2014): Burn-out de baas: 100 succesvolle tips

EAN: 9789491583414

Uitgever: Brevier Uitgeverij

11. Worp, Tini (2015): Stress en burn-out: De oorzaken, het gevoel en de oplossingen bij stress, burn-out en depressiviteit

EAN: 9789082419702

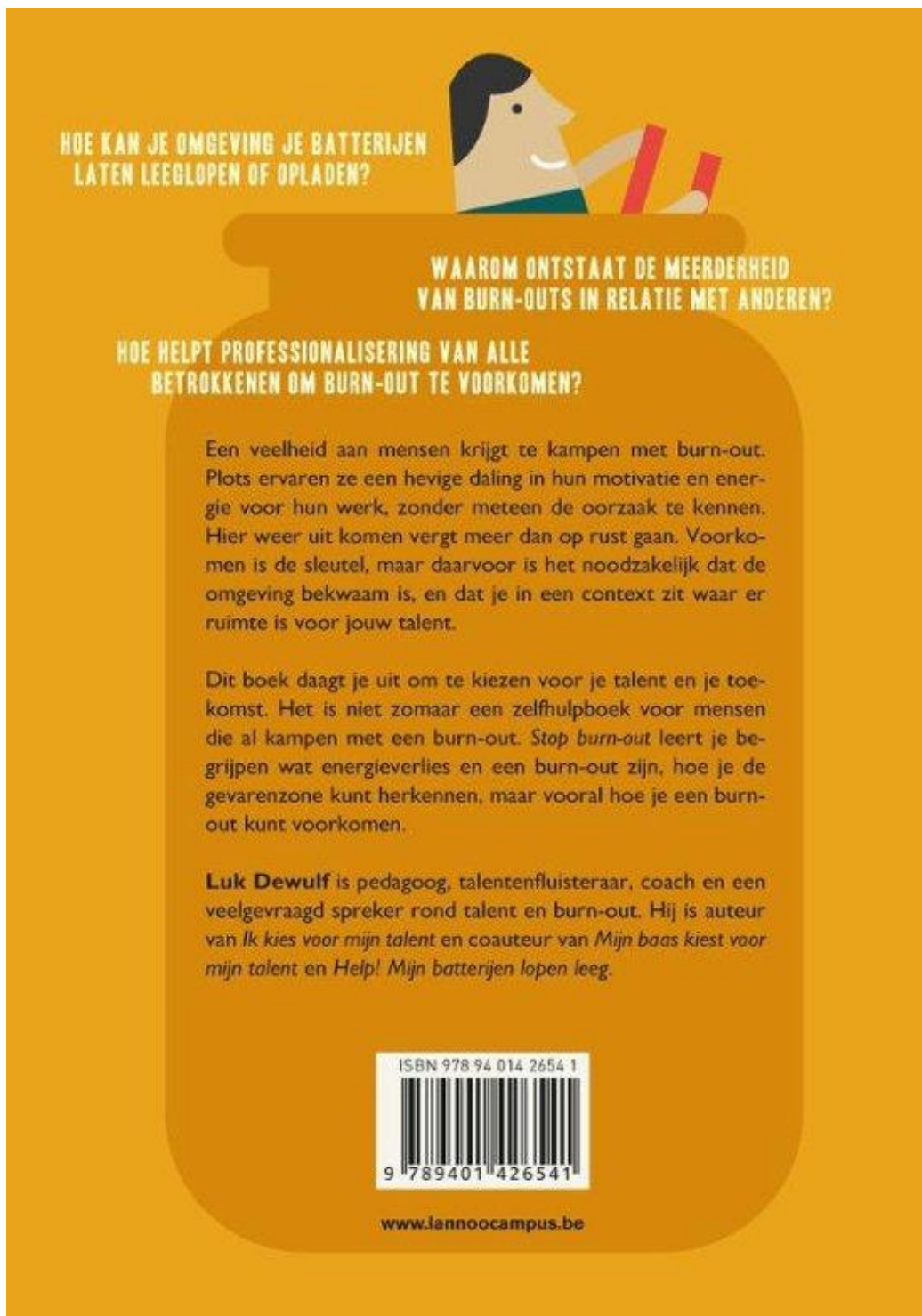
Uitgever: Primeres

Bijlage 5: Originale flapteksten met metafooridentificatie

Flaptekst uit 4.1.1: Dewulf, Luk (2016) – Stop burn-out: Wat als je batterijen leeglopen: praktische tips en technieken om burn-out te herkennen, te vermijden, te bestrijden

EAN: 9789401426541

Uitgever: Lannoo Campus

Metaforische uitdrukkingen uitgebreide metaforen zoals gedefinieerd door Van Dale

Metafoor (1)	
Toegekend brondomein: ELEKTRISCHE ENERGIE	
Woord(en)	Woord(en)betekenis volgens Van Dale
Batterij	<p>Basisbetekenis: tot een blok verenigde verbinding van kleine droge elementen voor het opwekken van elektriciteit (voor zaklantaarns, radio's, enz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>een batterij opladen</i> • <i>alkalische batterij met een spanning van 1,35 à 1,5 volt per cel, met zink als actief materiaal aan de negatieve elektrode en bruinsteen, zilveroxide of kwikoxide aan de positieve en met kaliloog als elektrolyt op alkalische basis</i> <p>Contextuele betekenis: accu</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>oplaadbare batterijen</i> • <i>luie batterij</i> <p>luie accu</p> <ul style="list-style-type: none"> • uitdrukking; sport <i>de batterij is leeg</i> gezegd als iem. niet meer kan, geen energie meer heeft • uitdrukking <i>de batterij opladen</i> nieuwe energie, creativiteit, motivatie enz. opdoen ≈ de accu opladen <p>...</p>
Leeglopen	<p>Basisbetekenis: (is leeggelopen) van lichamen, ruimten en oppervlakten door het wegvloeien van de inhoud, wegblijven van mensen enz. leeg worden</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>het vat is leeggelopen</i> • <i>de stad is leeggelopen</i> • <i>mijn fietsband liep leeg</i> <p>...</p> <p>Contextuele betekenis:</p> <p style="padding-left: 40px;">Bij batterij: uitdrukking; sport <i>de batterij is leeg</i> gezegd als iem. niet meer kan, geen energie meer heeft</p>
Opladen	<p>Basisbetekenis: elektrotechniek (opnieuw) laden</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>een accu, batterij, condensator opladen</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>een apparaat, de smartphone, tablet, telefoon opladen</i> • <i>een elektrische auto opladen</i> • <i>draadloos opladen</i> <p>Contextuele betekenis: (ook wederkerend) figuurlijk zich nieuwe energie geven</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>(zich) opladen op vakantie</i> <p>Bij batterij: uitdrukking <i>de batterij opladen</i> nieuwe energie, creativiteit, motivatie enz. opdoen \approx de accu opladen</p>
Energie	<p>Basisbetekenis: natuurkunde eigenschap van een systeem om arbeid te kunnen leveren (SI-eenheid: joule) \approx arbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>elektrische energie</i> arbeid geleverd door een elektrische energiebron, arbeidsvermogen van de elektriciteit <p>...</p> <p>Contextuele betekenis: i.v.m. personen kracht waarmee je iets doet, naar iets streeft \approx geestkracht, vitaliteit (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>positieve energie opwekken, uitstralen</i> • <i>gedreven worden door negatieve energie</i> • <i>ergens veel energie in steken</i>
Op rust gaan	<p>Basisbetekenis (en contextuele betekenis) zijn niet vindbaar. Er is gezocht bij 'rust' en 'ruststand'.</p>

Flaptekst uit 4.1.2: Everard, Anne (2018): 50 lepeltjes energie per dag: Je praktische gids om een burn-out te voorkomen en te genezen

EAN: 9789401455725

Uitgever: Lannoo

Stel: iedereen beschikt over 50 lepeltjes energie per dag. Elke taak - je aankleden, je kinderen naar school brengen, een vergadering - kost je één of meerdere lepels. Na een goede nachtrust is je voorraad weer aangevuld. Maar mensen op de rand van een burn-out staan dag na dag op met steeds minder energie in hun tank, terwijl ze even hard blijven werken. Tot het licht opeens uitgaat.

Anne Everard maakte het aan den lijve mee. Met vallen en opstaan leerde ze haar energiereserves opnieuw aan te vullen door de juiste keuzes te maken, prioriteiten te stellen én mild te zijn voor haar lichaam. Dit boek is gebaseerd op haar eigen ervaringen en die van vele andere burnies. Aan de hand van herkenbare voorbeelden en praktische en concrete tips toont ze hoe je uitputtingssignalen tijdig kunt herkennen en stap voor stap aan je herstel kunt werken.

Anne Everard is juriste en richtte in 2011 het succesvolle sprekersbureau Read My Lips op. Ze is een veelgevraagd spreker over burn-out en burn-outpreventie in bedrijven en medische centra. Voor dit boek, waarmee ze in Frankrijk al meer dan tienduizend lezers bereikte, ging ze praten met tientallen lotgenoten.

'Een kostbare plattegrond die mensen met een burn-out een houvast naar de uitgang biedt.'

— *Wouter Torfs, CEO Schoenen Torfs*

'Anne Everard slaagt erin burn-out te demystifiëren en geeft een concreet startpunt voor verdere interne actie.'

— *Caroline Coesemans, Head of Legal and Public Policy Google Belgium*

'Een helder boek dat ons bovenal leert dat een crisis ook een mogelijkheid is om een keuze te maken, namelijk om onszelf te accepteren voor wie we zijn.'

— *Psychologies Magazine*

WWW.LANNOO.COM

9 789401 455725 >

Metaforische uitdrukkingen uitgebreide metaforen zoals gedefinieerd door Van Dale

Metafoor (1)	
Toegekend brondomein: ELEKTRISCHE ENERGIE	
Woord(en)	Woord(en)betekenis volgens Van Dale
Energie	<p>Basisbetekenis: natuurkunde</p> <p>eigenschap van een systeem om arbeid te kunnen leveren (SI-eenheid: joule) \approx arbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>elektrische energie</i> arbeid geleverd door een elektrische energiebron, arbeidsvermogen van de elektriciteit <p>...</p> <p>Contextuele betekenis: i.v.m. personen</p> <p>kracht waarmee je iets doet, naar iets streeft</p> <p>\approx geestkracht, vitaliteit (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>positieve energie opwekken, uitstralen</i> • <i>gedreven worden door negatieve energie</i> • <i>ergens veel energie in steken</i>
Het licht uitgaat	<p>Basisbetekenis: licht verspreidend voorwerp \approx lamp</p> <p>...</p> <p>Contextuele betekenis: ...</p> <p>uitdrukking <i>en toen ging (bij hem) het licht uit</i></p> <p>kreeg hij een inzinking, viel hij flauw, wist hij het niet meer</p> <p>...</p>
Energieverlies	<p>Basisbetekenis: natuurkunde</p> <p>eigenschap van een systeem om arbeid te kunnen leveren (SI-eenheid: joule) \approx arbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>elektrische energie</i> arbeid geleverd door een elektrische energiebron, arbeidsvermogen van de elektriciteit <p>...</p> <p>Contextuele betekenis: i.v.m. personen</p> <p>kracht waarmee je iets doet, naar iets streeft</p> <p>\approx geestkracht, vitaliteit (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>positieve energie opwekken, uitstralen</i> • <i>gedreven worden door negatieve energie</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>ergens veel energie in steken</i>
Metafoor (2)	
Toegekend brondomein: WANDELING	
Woord(en)	Woord(en)betekenis volgens Van Dale
Vallen en opstaan	<p>Basisbetekenis: uit de rechtopstaande of zittende positie plotseling en onvrijwillig in een min of meer liggende houding met de grond enz. in aanraking komen</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>(languit) op de grond vallen</i> • <i>over een steen vallen</i> <p>...</p> <p>Contextuele betekenis: ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • uitdrukking <i>met vallen en opstaan</i> na veel al dan niet mislukte pogingen • spreekwoord <i>met vallen en opstaan komt men door de wereld</i> al doende leer je, eens bereik je je doel <p>...</p>
Vallen en opstaan	<p>Basisbetekenis: (is opgestaan) gaan staan ≈ oprijzen</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>van de grond, van zijn stoel opstaan</i> <p>...</p> <p>Contextuele betekenis: ...</p> <p>uitdrukking <i>met vallen en opstaan</i> na veel al dan niet mislukte pogingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>met vallen en opstaan komt hij er wel</i> <p>...</p>
Stap voor stap	<p>Basisbetekenis: het plaatsens van de ene voet voor de andere bij het gaan ≈ schrede, pas, trede, tred</p> <p>...</p> <p>Contextuele betekenis: figuurlijk afzonderlijke handeling bij het uitvoeren van een onderneming, bij het uitwerken van een plan, het volvoeren van iets</p>

	<p>...</p> <p>en</p> <p>...</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>stap voor stap</i> \approx langzaam <p>...</p>
Metafoor (#)	
Toegekend brondomein: VOORRAAD	
Woord(en)	Woord(en)betekenis volgens Van Dale
Voorraad	<p>Basisbetekenis: hoeveelheid die voorhanden is, waarvan je gebruik kunt maken, m.n. hoeveelheid goederen die in een winkel of bedrijf voorhanden is, hetzij om daaruit te verkopen, te leveren, of als grondstof voor de productie</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>een grote voorraad van iets hebben</i> • <i>voorraden opslaan</i> • <i>in onze magazijnen liggen grote voorraden</i> • <i>de voorraad aanvullen</i> • <i>zolang de voorraad strekt</i> • <i>ijzeren voorraad</i> <p>a voorraad (aan levensmiddelen) die alleen in noodgevallen mag worden aangesproken</p> <p>b minimum aan vlottende kapitaalgoederen dat steeds aanwezig moet zijn</p> <p>...</p> <p>Contextuele betekenis: -</p>
Aanvullen	<p>Basisbetekenis: mbt. iets dat gedeeltelijk gevuld is geheel vol maken</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>kisten, bakken, flessen aanvullen</i> <p>Contextuele betekenis: -</p>
Reserve	<p>Basisbetekenis: wat achtergehouden of bestemd wordt om pas onder bijzondere omstandigheden, als laatste hulpmiddel, gebruikt te worden</p> <p>\approx noodvoorraad</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>monetaire reserve</i> <p>voorraad aan goud en deviezen</p> <p>...</p>

	<p>Contextuele betekenis: ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>op reserve (lopen, fietsen, zwemmen)</i> <p>niet voluit, zonder zijn reserves aan te spreken</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>op zijn reserves teren</i> <p>...</p>
<p>Uitputtingssignalen</p>	<p>Basisbetekenis: het uitputten</p> <p>Bij uitputten: puttend leegmaken</p> <p>a bij de oliewinning een laag geheel aftappen</p> <p>≈ draineren</p> <p>Contextuele betekenis: toestand waarin je aan het eind van je krachten bent ≈ afmatting, inanie</p>

Flaptekst uit 4.1.3: Worp, Tini (2015): Stress en burn-out: De oorzaken, het gevoel en de oplossingen bij stress, burn-out en depressiviteit

EAN: 9789082419702

Uitgever: Primeres

Stress en burn-out

De oorzaken, het gevoel en de oplossingen bij stress, burn-out en depressiviteit.

In dit boek kunt u burn-out leren herkennen, begrijpen en bestrijden. Hoe komt het dat de een meer last heeft van stress of gevoeliger is voor burn-out? U vindt veel uitleg over wat u kunt doen om stress en burn-out de baas te worden inclusief een aantal testen en oefeningen.

Tini Worp (50) gooide het roer om nadat ze zelf tegen een burn-out aan zat. Ze werd counselor en coach. Het werd haar passie om anderen in een dergelijke situatie bij te staan. In haar praktijk houdt ze mensen liefdevol een spiegel voor.

'Veel herkenning tijdens het lezen en ik moest hier en daar een traantje wegpinken.'
Nicole Bus

'Ik vind het een duidelijk geschreven boek wat erg handig is wanneer je in of tegen een burn-out aan zit.'
Josien

'Met dit boek levert Tini Worp een mooie bijdrage aan het verspreiden van kennis over burn-out.'
Dr. Maurice de Valk

Uitgever: www.primeres.nl
ISBN 978-90-824197-0-2

9 789082 419702 >

Deze flapttekst bevat geen uitgebreide metaforen.

Flaptekst uit 4.2.1: Fenenga, Laurna (2017): De burn-out specialist: In 10 stappen uit je burn-out

EAN: 9789492179807

Uitgever: Paris Books

Voel jij je alsmaar uitgeput en heb je geen energie?
Heb je een burn-out en weet je niet hoe je hieruit moet komen?
In 10 stappen uit je burn-out is bedoeld voor mensen die in een burn-out zitten of dreigen te geraken. Bij een burn-out is het belangrijk om de oorzaken bij de wortel aan te pakken, zodat je in de toekomst niet opnieuw ziek wordt.

Vanuit de ervaring van de auteur is een burn-out een gevolg van onbewuste patronen, overlevingsmechanismen en oude verwondingen die zijn ontstaan in de kindertijd. Daarom is het belangrijk om je verleden te onderzoeken en te zien hoe de pijn en kwetsuren zijn ontstaan, zodat je meer inzicht krijgt in jezelf, in je huidige emoties, blokkades en denkpatronen.

Laurna Fenenga werkt als coach en kreeg in 2003 haar eerste burn-out. Na haar burn-out heeft zij tal van psychotherapeutische opleidingen gevolgd. Ze heeft een eigen praktijk in Amstelveen, gespecialiseerd in psychische burn-outproblematiek. Naast coaching geeft zij ook trainingen en workshops.

PARISBOOKS
www.deburnoutspecialist.nl

ISBN 978-94-92179-80-7
9 789492 179807 >

Metaforische uitdrukkingen uitgebreide metaforen zoals gedefinieerd door Van Dale

Metafoor (1)	
Toegekend brondomein: UITPUTTELIJKE (NATUUR)BRON	
Woord(en)	Woord(en)betekenis volgens Van Dale
Uitgeput	<p>Basisbetekenis: niets meer opleverend, voortbrengend</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>uitgeputte grond</i> <p>Contextuele betekenis: aan het eind van zijn krachten, dodelijk vermoeid = afgemat, doodmoe, op</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>uitgeput viel de atleet over de finishlijn</i>
Energie	<p>Basisbetekenis: gebruik van gas (of stookolie) en elektra</p> <p>Contextuele betekenis: i.v.m. personen kracht waarmee je iets doet, naar iets streeft ≈ geestkracht, vitaliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>positieve energie opwekken, uitstralen</i> • <i>gedreven worden door negatieve energie</i> • <i>ergens veel energie in steken</i>
Metafoor (2)	
Toegekend brondomein: LICHAMELIJK LETSEL	
Verwondingen	<p>Basisbetekenis: het verwond zijn ≈ blessure, laesie, letsel, trauma, wond</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>lichte, ernstige, zware, levensbedreigende verwondingen</i> • <i>verwondingen oplopen</i> • <i>aan zijn verwondingen bezwijken</i> ... <p>Contextuele betekenis: -</p>
Onderzoeken	<p>Basisbetekenis: m.n. van de medicus gezegd aan een medisch onderzoek onderwerpen ≈ verouderd visiteren</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>heeft de dokter je onderzocht?</i> • <i>een wond onderzoeken</i> peilen • <i>iemand's bloed, lever, longen, nieren onderzoeken</i> • <i>iem. medisch, psychiatrisch onderzoeken</i> <p>Contextuele betekenis: nagaan</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>de kwaliteit van iets onderzoeken</i> • <i>de haalbaarheid van een plan onderzoeken</i> • <i>alle alternatieven, mogelijkheden, opties onderzoeken</i>
Pijn	<p>Basisbetekenis: lichamelijk lijden</p> <p>≈ smart</p> <p>...</p> <p>Contextuele betekenis: (psychische) smart</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>dat deed hem pijn</i> <p>trof hem in het gemoed</p>
Kwetsuren	<p>Basisbetekenis: lichamelijk letsel, m.n. wond</p> <p>≈ verwonding, blessure</p> <p>...</p> <p>Contextuele betekenis: -</p>

Flaptekst uit 4.2.2: Thurlings, Nienke (2018): Jong burn-out: In 5 stappen naar meer energie

EAN: 9789401303750

Uitgever: Altamira

Een op de zeven mensen kampt met burn-outklachten. Vooral onder jongeren en millennials zijn de cijfers schrikbarend hoog. Zij hebben last van keuzestress tijdens hun studie, oplopende spanning op het werk en hoge verwachtingen van hun sociale leven.

Wat veroorzaakt stress? Welke rol speelt social media? Hoe leer je grenzen stellen?

Dit boek is voor iedereen die last heeft van een burn-out, een burn-out wil voorkomen of simpelweg met meer energie en voldoening wil leven. Nienke Thurlings gaat terug naar de drie kernwijsheden van hart, hoofd en lichaam. Aan de hand van heldere uitleg, oefeningen en meditaties ga je aan de slag om erachter te komen wat echt bij je past.

GET YOUR FIRE BACK!

Nienke Thurlings is oprichter van de website Jong Burn-out. Ze is sociaal psycholoog, gecertificeerd yogadocent en stresscoach. Zelf kreeg ze op haar 24ste een burn-out. Nu helpt ze jonge mensen om te gaan met de eisen van het digitale tijdperk en de prestatie maatschappij.

WWW.ALTAMIRA.NL

9 789401 303750

Metaforische uitdrukkingen uitgebreide metaforen zoals gedefinieerd door Van Dale en Macmillan dictionary

Metafoor (1)	
Toegekend brondomein: BRANDSTOF	
Woord(en)	Woord(en)betekenis volgens Van Dale
Burn-out	<p>Betekenis: verkorting van burn-outsyndroom</p> <p>Bij burn-outsyndroom: verschijnsel van emotionele uitputting, depersonalisatie en een gevoel van verminderde persoonlijke bekwaamheid ten gevolge van langdurige overbelasting op het werk</p>
<p>Burn-out</p> <p>Nederlandse vertaling:</p> <p>opbranden</p>	<p>Basisbetekenis: (is opgebrand)</p> <p>geheel en al verbranden</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>is de kaars nu al opgebrand?</i> <p>Contextuele betekenis: (is opgebrand)</p> <p>van personen</p> <p>zich totaal uitputten door het leveren van grote inspanningen</p>
Energie	<p>Basisbetekenis: gebruik van gas (of stookolie) en elektra</p> <p>Contextuele betekenis: i.v.m. personen</p> <p>kracht waarmee je iets doet, naar iets streeft</p> <p>≈ geestkracht, vitaliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>positieve energie opwekken, uitstralen</i> • <i>gedreven worden door negatieve energie</i> • <i>ergens veel energie in steken</i>
<p>Fire</p> <p>Nederlandse vertaling:</p> <p>vuur</p>	<p>Basisbetekenis: als verschijnsel of verzamelnaam</p> <p>het lichtende verschijnsel van iets dat brandt, lichtende en gloeiende massa die met het branden van iets gepaard gaat</p> <p>...</p> <p>Contextuele betekenis: figuurlijk</p> <p>mentaliteit die geassocieerd wordt met warmte van gevoel en bewogenheid</p> <p>≈ enthousiasme, inspiratie, elan</p> <p>...</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>vol vuur aan het werk gaan</i> <p>...</p>

Woord(en)	Woord(en)betekenis volgens Macmillan dictionary
<i>Burnout</i>	<p>Basisbetekenis: a situation in which a plane or spacecraft has used all of its fuel and has no more power</p> <p>Contextuele betekenis: INFORMAL the mental and physical condition of having no energy left, or becoming ill after a period of very hard work</p>
<i>Fire</i>	<p>Basisbetekenis: a piece of equipment that uses electricity or gas to heat a room</p> <p>Contextuele betekenis: strong feelings such as anger or enthusiasm</p>

Flaptekst uit 4.2.3: Hogeweg, Lusanne (2018): De belofte van burn-out: Stappenplan voor werken met nieuwe energie

EAN: 9789492343215

Uitgever: Via Lusanne

Ben je opgebrand en wil je meer energie? Wil je weten hoe je een burn-out in de toekomst kunt voorkomen?

De belofte van burn-out geeft je handvatten om je cirkel van uitputting te doorbreken en de balans te herstellen. Het helpt je ook om te ontdekken waar je blij van wordt en biedt een mooi stappenplan om je wensen te realiseren.

Dit boek is bijzonder geschikt voor hoogsensitieve personen. Je leert hoe je burn-out kunt omzetten in kracht en geluk, met vele praktijkvoorbeelden en tips.

Lusanne Hogeweg (1965) is loopbaan-coach. Ze werkte bij een ministerie en raakte burn-out. Ze begeleidt nu vooral hoogsensitieve personen bij het vinden van werk waar ze energie van krijgen. "Burn-out hielp me om een leven te leiden dat veel beter bij me past."

www.vialusanne.nl

Reactie van lezers

"Het boek is een geschenk voor iedereen met een burn-out."

"Een mooie afwisseling van persoonlijke verhalen en theorie. Herkenbaar."

"Inspirerend en bruikbaar. Er werd iedere keer iets in werking gezet."

Van elk verkocht boek gaat € 2 in een fonds om mensen die na een burn-out hun droom willen realiseren, te steunen.

ISBN 978-94-92343-09-3

9 789492 343093

Metaforische uitdrukkingen uitgebreide metaforen zoals gedefinieerd door Van Dale

Metafoor (1)	
Toegekend brondomein: BRANDSTOF	
Woord(en)	Woord(en)betekenis volgens Van Dale
Opbranden	<p>Basisbetekenis: (is opgebrand) geheel en al verbranden</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>is de kaars nu al opgebrand?</i> <p>Contextuele betekenis: (is opgebrand) van personen zich totaal uitputten door het leveren van grote inspanningen</p>
Energie	<p>Basisbetekenis: gebruik van gas (of stookolie) en elektra</p> <p>Contextuele betekenis: i.v.m. personen kracht waarmee je iets doet, naar iets streeft ≈ geestkracht, vitaliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>positieve energie opwekken, uitstralen</i> • <i>gedreven worden door negatieve energie</i> • <i>ergens veel energie in steken</i>

Flaptekst uit 4.3.1: Demeersseman, Danny (2018): Burn-out:

www.watwiljemijvertellen.eu

EAN: 9789073626799

Uitgever: Neveland Vzw

BURN- OUT

Steeds meer mensen gaan gebukt onder aanhoudende negatieve stress. Deze situatie kan leiden tot burn-out, een toestand van extreme uitputting met controleverlies over emoties, gedrag en mentale vaardigheden tot gevolg.

Een burn-out is ongetwijfeld heftig, maar tegelijkertijd ook heel NUTtig. Het dwingt je om de balans te herstellen tussen wat je investeert in werk en/of privé, en wat je hiervoor terugkrijgt. Je werk- en privéomstandigheden, maar ook je persoonlijkheid moeten daarom grondig onder de loep genomen worden.

Dit boek ondersteunt mensen met een burn-out tijdens het herstelproces en reikt tools aan om een terugval te voorkomen. Aan de hand van een vijfstappenplan, waarin wordt gewerkt aan aanvaarding, energieherstel, inzicht, nieuwe vaardigheden en terugvalpreventie, bewandel je het pad van zelfverwezenlijking. Werkgevers, collega's, vrienden en familieleden leren via dit boek beter te begrijpen wat iemand met een burn-out doormaakt en hoe zij een steunpunt kunnen zijn.

Je eigen overtuigingsstelsel, waarin beweringen met een te sterk 'ik-moet-gehalte' – ik moet slagen, voorbereid zijn op tegenslag, altijd ja-knikken, anderen steeds tevreden stellen, enz. – dringend aan vervanging toe zijn, vormt de kern van de oplossing. Door anders te gaan denken, creëer je een nieuwe realiteit waarin een gelukkigere manier van leven mogelijk is.

*"Ons hoofd is rond, zodat ons denken
van richting kan veranderen!"*

Platon Maria Fillos

Danny Demeersseman

kiest als psycholoog en lichaamstherapeut voor een holistische aanpak. In zijn privépraktijk combineert hij massage met gesprekstherapie.

www.dekrachtbron.be

Dankzij zijn liefde voor poëzie ontdekte hij dat er in hem ook een schrijver huist.

www.wensen.eu

Metaforische uitdrukkingen uitgebreide metaforen zoals gedefinieerd door Van Dale

Metafoor (1)	
Toegekend brondomein: WANDELING	
Woord(en)	Woord(en)betekenis volgens Van Dale
Vijfstappenplan	<p>Basisbetekenis: het plaatsen van de ene voet voor de andere bij het gaan \approx schrede, pas, trede, tred ...</p> <p>Contextuele betekenis: figuurlijk afzonderlijke handeling bij het uitvoeren van een onderneming, bij het uitwerken van een plan, het volvoeren van iets ...</p>
Pad (van zelfverwezenlijk king) bewandelen	<p>Basisbetekenis: smalle weg ontstaan door de voetstappen van mensen of dieren die erlangs gegaan zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>een pad volgen, inslaan, banen</i> • <i>op pad gaan</i> vertrekken \approx op weg gaan • <i>op (het) pad zijn</i> onderweg zijn \approx op weg zijn ... <p>Contextuele betekenis: figuurlijk traject dat iemand volgt om een doel of bestemming te bereiken, voorgesteld als een pad \approx levenspad, levensweg ...</p>
Pad (van zelfverwezenlijk king) bewandelen	<p>Basisbetekenis: niet algemeen wandelen langs, door ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>zij bewandelt de straten van Amsterdam alsof het een catwalk is</i> <p>Contextuele betekenis: figuurlijk zich begeven op of in ... \approx betreden ...</p>

	<ul style="list-style-type: none">• <i>gebaande, platgetreden, de geijkte paden of wegen bewandelen</i> een handelwijze volgen die al lang wordt toegepast, niets nieuws ondernemen• <i>nieuwe paden of wegen bewandelen</i> iets nieuws proberen, een nieuwe handelwijze, methode volgen• uitdrukking <i>het (smalle, enge) pad der deugd bewandelen</i> deugdzaam, moreel verantwoord leven
--	---

Flaptekst uit 4.3.2: Wehmeier, Peter (2014): Burn-out de baas: 100 succesvolle tips

EAN: 9789491583414

Uitgever: Brevier Uitgeverij

Burn-out is geen modediagnose maar een serieus probleem. Overbelasting is een belangrijke oorzaak. Goed zelfmanagement is een probaat middel om er uit te komen, maar ook om burn-out te voorkomen. Wie een goed manager van zichzelf is, is burn-out de baas.

Het zelfmanagementconcept dat in dit boek aangeboden wordt, gaat in op vijf aspecten: inzicht, relatie, planning, beslissen en handelen. Succes hebben bestaat niet in het krijgen van geld of macht. Succes heb je bij goed zelfmanagement. Succes heb je als het goed met je gaat!

Brevier
UITGEVERIJ

Metaforische uitdrukkingen uitgebreide metaforen zoals gedefinieerd door Van Dale

Metafoor (1)	
Toegekend brondomein: GEZAGHEBBENDE FUNCTIE	
Woord(en)	Woord(en)betekenis volgens Van Dale
Zelfmanagemement	<p>Basisbetekenis: 1) het besturen van een organisatie, m.n. een onderneming of een onderdeel daarvan</p> <p>ook als tweede lid in samenstellingen als de volgende, waarin het eerste lid een bedrijf, bedrijfsonderdeel, bedrijfstaak noemt: gevangenismanagement, keukenmanagement, magazijnmanagement, winkelmanagement, zorgmanagement</p> <p>Contextuele betekenis: figuurlijk het omgaan met of onder controle houden van een aspect van iemands persoonlijkheid ...</p>
Manager	<p>Basisbetekenis: leidinggevende belast met een bep. taak in een organisatie of onderneming (op allerlei niveaus: chef, administrateur, directeur, bestuurder)</p> <p>...</p> <p>Contextuele betekenis: -</p>
Baas	<p>Basisbetekenis: persoon die het hoogste gezag heeft, die bepaalt wat er gebeurt</p> <p>...</p> <p>Contextuele betekenis:</p> <p>...</p> <ul style="list-style-type: none"> • uitdrukking <i>iem. de baas worden, blijven</i> <p>iem. in bedwang krijgen, houden</p>

Flaptekst uit 4.3.3: Goessens, Marit (2018): Handboek bij burn-out: Stap voor stap door deze zware periode heen

EAN: 9789079859849

Uitgever: Scholten Uitgeverij BV

Marit Goessens werkt als psycholoog met kinderen en jeugd. Op 26-jarige leeftijd kwam ze terecht in een burn-out. Dit was een lange en zware periode, maar het heeft haar veel geleerd over zichzelf en het leven. Vanuit die ervaring, en haar passie om te onderwijzen, heeft ze dit boek geschreven. Haar eerste boek 'Proclameren' werd in 2016 uitgegeven.

Het lijkt je ineens te overkomen: een burn-out. Je hebt langere tijd te veel van jezelf gevraagd en op een dag kan je het allemaal niet meer opbrengen. Je lichaam wil niet meer, emotioneel ben je uit balans en geestelijk ben je op. Dat is heftig!

Dit boek is bedoeld om je tot steun te zijn tijdens je burn-out. Van begin tot einde. Het ondersteunt je enerzijds met relevante informatie over burn-out en anderzijds met tips en adviezen. Theorie en praktijk zijn op een mooie manier verweven, omdat de auteur het heeft geschreven op basis van haar eigen ervaring met burn-out en haar professie als psycholoog.

- ✓ Spectaal voor als je nú in een burn-out zit
- ✓ Geschreven vanuit christelijke overtuiging
- ✓ Korte hoofdstukken
- ✓ Relevante informatie en zelfreflectievragen
- ✓ Bijbelse overdenkingen m.b.t. burn-out
- ✓ Heel veel praktische tips

"Wat had ik dit mooie en complete handboek graag tijdens mijn eigen burn-out willen hebben. Ik heb het met grote interesse en met heel veel plezier gelezen! Een aanrader voor iedereen die in een burn-out zit!" • Jan Pool

"Tijdens een Burn-out is het moeilijk structuur te bewaren. Vaak voeren heel andere emoties dan de boventoon. Marit helpt met haar boek op heel praktische wijze! Herkenbaar, eerlijk en een belangrijk boek voor deze tijd!"

• David de Vos, Stichting Go and Tell

www.scholtenuitgeverij.nl

ISBN 978 90 79859 67 2

9 789079 859672

Metaforische uitdrukkingen uitgebreide metaforen zoals gedefinieerd door Van Dale

Metafoor (1)	
Toegekend brondomein: GELD	
Woord(en)	Woord(en)betekenis volgens Van Dale
Vragen	<p>Basisbetekenis: vergen</p> <p>...</p> <p>a in 't bijzonder</p> <p>bij verkoop van een zaak of artikel als prijs willen hebben</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>hoeveel vraagt u voor deze stoffen?</i> <p>wat is de prijs?</p> <p>Contextuele betekenis: vergen</p> <p>...</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>er wordt veel van je gevraagd op zo'n post</i> <p>...</p>
Opbrengen	<p>Basisbetekenis: als geëist of verschuldigd inleveren, betalen</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>een bedrag, huur, schatting opbrengen</i> • <i>dat kan ik niet opbrengen</i> <p>Contextuele betekenis: in staat zijn tot ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>begrip, concentratie, discipline, empathie, enthousiasme, fatsoen, geduld, moed, respect, sympathie opbrengen</i> • <i>de energie voor iets niet kunnen opbrengen</i>

Tekst 4 (Fenenga, 2017)	UITPUTTELIJKE (NATUUR)BRON	X	Uitgeput Energie	X		X	X				
	LICHAMELIJK LETSEL	X	Verwondingen Onderzoeken Pijn Kwetsuren	X	X	X		X	X		
Tekst 5 (Thurlings, 2018)	BRANDSTOF	X	<i>Burn-out</i> (klachten) <i>Burn-out</i> (2x) Energie <i>Fire</i>	X		X	X		X		
Tekst 6 (Hogeweg, 2018)	BRANDSTOF	X	Opgebrand Energie	X		X	X				
Tekst 7 (Demeersseman, 2018)	WANDELING	X	(Vijf)stappen(plan) Pad bewandelen	X		X				X	
Tekst 8 (Wehmeier, 2014)	GEZAGHEBBENDE FUNCTIE	X	(Zelf)management (3x) Manager Baas	X	X	X			X		
Tekst 9 (Goessens, 2018)	GELD	X	Vragen Opbrengen	X		X	X				